εντροπία

Τεύχος 10ο - Ιανουάριος 2017

ΝΑΙ ΡΕ ! ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Θέσεις-Απόψεις για το κυπριακό πρόβλημα

Ομάδες στη πόλη: antifa λευkoşa, Dayanışma

Δράσεις-Παρεμβάσεις

Τέχνες και Λόγος

περιοδική έκδοση
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ ΑΤΑΚΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

~ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

~ΟΜΑΔΕΣ ΣΤΗ ΠΟΛΗ

~ΔΡΑΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

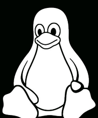
~ΤΕΧΝΕΣ & ΛΟΓΟΣ

Η Εντροπία αποτελεί συλλογικό εγχείρημα, ενώ επιχειρεί να εντείνει τον διάλογο στο εσωτερικό του ριζοσπαστικού κινήματος (χωρίς απαραίτητα οι απόψεις που εκφράζονται να συνιστούν θέσεις της συλλογικότητας) και κάνει γνωστούς τους τοπικούς αγώνες σε ένα ευρύτερο κοινό. Είναι κομμάτι των δράσεων που αναπτύσσουμε στην κατεύθυνση της ανατροπής του υπάρχοντος καπιταλιστικού και αστικού συστήματος και της οικοδόμησης μιας κοινωνίας αλληλεγγύης-αυτοοργάνωσης-ελευθερίας.

Η χρήση του @ στη θέση των έμφυλων καταλήξεων, όταν το υποκείμενο είναι γενικό, γίνεται προκειμένου να μην αναπαράγουμε πατριαρχικές δομές στη γλώσσα, οι οποίες θέτουν ένα φύλο (ή στην «καλύτερη» περίπτωση δύο φύλα) και τα άτομα που το εκφράζουν στην κορυφή της έμφυλης πυραμίδας, αποσιωπώντας, αποκλείοντας και περιθωριοποιώντας άλλα (εκτός από τα κυρίαρχα) φύλα, καθώς και τα άτομα που εκφράζονται στα φύλα αυτά.

Η Εντροπία προετοιμάζεται χρησιμοποιώντας ελεύθερο λογισμικό-λογισμικό ανοιχτού κώδικα. Μεταξύ άλλων χρησιμοποιούμε τη σουίτα γραφείου LibreOffice, το λογισμικό σελίδωσης Scribus και το πρόγραμμα επεξεργασίας γραφικών The GIMP, σε πλατφόρμα GNU/Linux.

Από τη συντακτική ομάδα

Τον Ιούνη του 2013 εκδόθηκε το πρώτο τεύχος του περιοδικού «Εντροπία». Η εντροπία εν μια έννοια που εχρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στις φυσικές επιστήμες για να ορίσει την αταξία ενός συστήματος, τις αποκλίσεις που την κανονικότητα. Τζαι η κανονικότητα σύμφωνα με την στατιστική ορίζει το γεγονός που εμφανίζεται πιο πολλές φορές, που έσσιει τις πιο πολλές πιθανότητες να συμβεί. Έτσι λοιπόν τζαι το περιοδικό «Εντροπία» είσσιεν σαν στόχο να αποτελέσει την απόκλιση που την κανονικότητα. Να δώσει χώρο στες φωνές που έννεν «κανονικές», που έννεν αποδεκτές τζαι εν «αξίζουν» να ακουστούν, στην κυπριακή κοινωνία.

Με τούτους τους στόχους, η συνέλευση της Συσπείρωσης Ατάκτων επέλεξε να δουλέψει προς τούτη την κατεύθυνση, τζαι μες τα 10 τεύχη που εφκήκαν ώς τωρά, έδωσε βήμα σε άτομα του ριζοσπαστικού χώρου να εκφράσουν τις απόψεις τους τζαι ασχολήθηκε με θέματα όπως η οικολογία, ο φεμινισμός, το φύλο, η γλώσσα τζαι η εκπαίδευση, η μετανάστευση, ο εθνικισμός, τα κοινά, η αντιψυχιατρική, ο καπιταλισμός, ο μιλιταρισμός τζαι άλλα. Τούτα τα θέματα αποτελούν σημεία ρήξης με τον κυρίαρχο λόγο στην Κύπρο, έναν λόγο βαθκιά εθνικιστικό, σεξιστικό, εξουσιαστικό, που καταπιέζει πολλά κομμάθκια της κοινωνίας μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα που στηρίζει τζαι στηρίζει τον.

Εφτάσαμεν λοιπόν μετά που 4 χρόνια τζαι 9 τεύχη σε τούτο που κρατάτε τωρά στα σσιέρκα σας. Τούτο το τεύχος φκαίνει σε μια χρονική περίοδο πολλά ενεργή με εντατικές προσπάθειες επίλυσης του κυπριακού προβλήματος στη βάση Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας. Οι προσπάθειες επίλυσης εξυπνήσαν για ακόμα μια φορά τον διάχυτο, υφέρποντα εθνικισμό, με τον οποίον εγαλουχηθήκαν οι ε/κ για δεκαετίες μέσα που την εκπαίδευση, την εκκλησία, τον στρατό τζαι τα μίντια. Σε τούτο το τεύχος εμαζέψαμεν κείμενα που ακτιβιστές /τριες που την ε/κ κοινότητα που αφορούν την σχέση του κυπριακού προβλήματος με την παιδεία, την οικολογία, τον εθνικισμό, την γενικότερη καταπίεση που επιβάλλεται στες ζωές μας χρησιμοποιώντας το σαν δικαιολογία.

Επιλέγουμε με τούτον το τρόπο να συμβάλουμε τζαι να ενισχύσουμε τον διάλογο στο εσωτερικό του ριζοσπαστικού χώρου σε σχέση με την διαδικασία λύσης του Κυπριακού, με κείμενα παλιά τζαι νέα, που μπορεί να προβοκάρουν ή τζαι να ξινίζουν κάποιες τζαι κάποιους, αλλά αποτελούν μιαν άλλην οπτική, που όι μόνο αξίζει αλλά θέλουμε να ακούεται τζαι να προβάλλεται.

Μεγάλες Ιδέες σε μικρό νησί

Η άνοδος των εθνικισμών και οι συγκρούσεις των ελίτ στην Κύπρο 1821-1955

α. χ.

Το δοκίμιο αυτό αποτελεί απόσπασμα μιας συνολικότερης μελέτης γύρω από τις οργανώσεις ΕΟΚΑ και ΤΜΤ, η οποία θα εκδοθεί μέσα στο 2017.

Οι ρίζες του ελληνικού εθνικισμού στην Κύπρο τοποθετούνται κατά την ελληνική εξέγερση κατά της οθωμανικής αυτοκρατορίας το 1821. Τη χρονιά αυτή εκτελέστηκαν από τις οθωμανικές αρχές ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Κυπριανός μαζί με άλλους επισκόπους με την κατηγορία ότι ετοίμαζαν εξέγερση και στην Κύπρο. Οι κατηγορίες αυτές δεν μπορούσαν να αποδειχθούν, ενώ, αντιθέτως, υπάρχουν στοιχεία που φανερώνουν ότι η Εκκλησία του νησιού εναντιώθηκε αρχικά στην ελληνική επανάσταση.[1] Η ανακήρυξη όμως του ελληνικού κράτους το 1830 συνοδεύτηκε με την «Μεγάλη Ιδέα», την επιθυμία δηλαδή της ένταξης στο ελληνικό κράτος όλων των περιοχών όπου ζούσαν ελληνόφωνες. Σ' αυτή την ιδέα εντασσόταν και η Κύπρος. Πατριωτικές επιτροπές στην Ελλάδα ξεκίνησαν να στέλνουν κόσμο στην Κύπρο με σκοπό τη διάδοση αυτών των ιδεών και όντως ένα κομμάτι των μορφωμένων ελίτ ξεκίνησε να υποστηρίζει την Ένωση, με την αιτιολόγηση ότι η Κύπρος θα έπρεπε να ανήκει στο ελληνικό κράτος.[2] Το εθνικιστικό κίνημα παρέμεινε εντούτοις μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα περιορισμένο σε ένα μικρό αριθμό κληρικών και διανοούμενων, την ώρα που η πλειοψηφία των αγροτών παρέμενε μη-πολιτικοποιημένη.[3]

Το εθνικιστικό κίνημα συνέχισε να διευρύνεται, κυρίως από Κυπρίους ή Έλληνες που επέστρεφαν από την Κωνσταντινούπολη, τη Σμύρνη, τα ελληνικά νησιά, τη Γαλλία ή τη Βρετανία, διαποτισμένοι με τα εθνικιστικά ιδεώδη που κυριαρχούσαν την εποχή εκείνη.[4] Μέχρι το τέλος της οθωμανικής κυριαρχίας «οι κοινοί εκμεταλλευτές έγιναν εχθρικές ελίτ».[5] Με τον ερχομό των Βρετανών το 1878, ένα κομμάτι της ελληνοκυπριακής ελίτ χαιρέτιζε τον νέο κυρίαρχο του νησιού, έχοντας την ελπίδα ότι η Βρετανία θα χάριζε την Ένωση στην Κύπρο. Φυσικά η πραγματικότητα ήταν πολύ διαφορετική. Η Βρετανία χρησιμοποίησε για τα δικά της συμφέροντα τη σύγκρουση μεταξύ του ενωτικού κινήματος και της πρώην οθωμανικής ελίτ, η οποία θα ενσωματωνόταν πλέον στη βρετανική διοίκηση και η οποία εναντιωνόταν στο ενδεχόμενο ένωσης με το ελληνικό κράτος.

Το 1882 οι Βρετανοί εισάγουν τον θεσμό του Νομοθετικού Συμβουλίου. Στο Συμβούλιο αυτό οι Χριστιανοί είχαν την πλειοψηφία, η οποία όμως μπορούσε πάντα να ακυρωθεί όταν οι Βρετανοί συνεργάζονταν με τους Μουσουλμάνους. Με αυτό τον τρόπο οι Βρετανοί κατάφεραν όχι μόνο να θεσμοθετήσουν τις εθνοτικές ομάδες σε χωριστές πολιτικές οντότητες, αλλά και να εντείνουν τις συγκρούσεις μεταξύ των ελίτ, βασιζόμενοι στη συνεργασία με τους Μουσουλμάνους με το σκεπτικό ότι αυτοί θα έκαναν τα πάντα για να αποτρέψουν το ενωτικό κίνημα.[6] Μετά την επίσημη προσάρτηση του νησιού στη βρετανική αυτοκρατορία το 1925, το Νομοθετικό Συμβούλιο απαρτιζόταν από 24 άτομα: 9 Βρετανούς και 15 Κύπριους, εκ των οποίων 3 Μουσουλμάνοι και 12 Χριστιανοί.[7] Και πάλι οι Βρετανοί μπορούσαν να στηριχθούν στη συνεργασία με τους Μουσουλμάνους για να σπάζουν την πλειοψηφία των Χριστιανών. Αυτό ήταν ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα της πολιτικής του διαίρει και βασίλευε που ακολουθούσε η αυτοκρατορία στο νησί.

Πέραν τούτου, οι βρετανικές αρχές αρνήθηκαν να συνεχίζουν να αναγνωρίζουν τον Αρχιεπίσκοπο ως Μιλλέτ-μπασή, τίτλος που του είχε δοθεί από τους Οθωμανούς και τον όριζε ως πολιτικό εκπρόσωπο της χριστιανικής κοινότητας.[8] Η Εκκλησία έχασε τόσο την πολιτική της κυριαρχία, ειδικά με τη δημιουργία του κοσμικού Νομοθετικού Συμβουλίου, όσο και τα οικονομικά της προνόμια, καθώς της απαγορεύτηκε να μαζεύει φόρους. Αυτές οι εξελίξεις ώθησαν τον κλήρο να γίνει έντονα αντιβρετανικός. Η Εκκλησία, για να αποκτήσει ξανά την πολιτική και οικονομική εξουσία που της είχε αφαιρεθεί, «δεν είχε άλλη οδό από το να αναλάβει το ρόλο ποδηγέτη της Ένωσης», ενώ ο αρχιεπίσκοπος «από μιλλετ-μπασί έγινε 'εθνάρχης' με την ελληνική έννοια του όρου.»[9]

Τη δεύτερη μεγάλη κατηγορία υποστηρικτών της Ένωσης αποτελούσαν οι δάσκαλοι. Ο ρόλος της βρετανικής διοίκησης υπήρξε εδώ αρκετά σημαντικός. Μεταξύ 1811 και 1911 ο αριθμός των σχολείων στο νησί τριπλασιάστηκε, ενώ αυτός των

μαθητών εκτοξεύτηκε από τους 6,776 το 1881 σε 30,557 το 1911.[10] Εκτός από την ανάπτυξη γενικότερα του εκπαιδευτικού συστήματος, οι Βρετανοί προώθησαν ένα σύστημα ξεχωριστών εκπαιδευτικών επιτροπών για κάθε κοινότητα, οι οποίες διευθύνονταν από τον εκάστοτε θρησκευτικό ηγέτη, ενώ προωθήθηκε ο ερχομός δασκάλων και σχολικών βιβλίων από την Ελλάδα και την Τουρκία.[11] Η διαμόρφωση αυτή της εκπαίδευσης έπαιξε ειδικά για τον ελληνικό εθνικισμό καθοριστικό ρόλο. Πολλές ώρες αφιερώνονταν στα σχολεία για την εκμάθηση της ελληνικής ιστορίας και γλώσσας. Οι μαθητές μάθαιναν για τους ήρωες του 1821, πως η Κύπρος αποτελούσε κομμάτι του ελληνικού Έθνους, πως η διάλεκτός τους ήταν κατώτερη και γι' αυτό έπρεπε να μαθαίνουν «σωστά» ελληνικά.[12] Ως αποτέλεσμα αναπτύχθηκε στην ελληνοκυπριακή νεολαία ένα πολύ δυνατό αίσθημα εθνικής ταυτότητας· μερικά χρόνια αργότερα ήταν η νεολαία, βγαλμένη από την εκπαίδευση αυτή, που θα έπαιζε σημαντικότατο ρόλο στον αγώνα της ΕΟΚΑ.

Η τρίτη κατηγορία υποστηρικτών της Ένωσης ήταν αυτή της αναδυόμενης αστικής τάξης. Μέσω και της επέκτασης του τύπου, των αναγνωστικών ομίλων και σωματείων, οι ιδέες του εθνικισμού εξαπλώθηκαν γρήγορα στις ελίτ των πόλεων. Η μορφωμένη αυτή τάξη υιοθέτησε πρόθυμα τον ελληνικό εθνικισμό που της έδινε το δικαίωμα του ανήκειν σε μια μεγαλύτερη πολιτική οντότητα καθώς και ένα ιστορικό φαντασιακό παλαιών δοξασμένων και πολιτισμένων χρόνων, εννοώντας την αρχαία Ελλάδα.[13] Πέρα από την ιδεολογία, οι ελίτ είχαν και πολύ πιο υλικούς λόγους να στηρίξουν την Ένωση. Πρώτον, οι Βρετανοί κρατούσαν τις διοικητικές θέσεις για τους ίδιους, αποτρέποντας έτσι την πολιτική ανέλιξη των Κυπρίων σε κορυφαίες θέσεις. Δεύτερον, η αποικιακή διοίκηση πέρασε διάφορα μέτρα για να μειώσει τη δύναμη της ντόπιας ελίτ, όπως ήταν η καθιέρωση των Συνεργατικών, που ήταν φυσικά δυσμενής για τους τοκογλύφους.[14] Η επιδίωξη της Ένωσης ήταν λοιπόν για την αστική τάξη συνώνυμη με την επιδίωξη για ανάκτηση περισσότερης πολιτικής και οικονομικής δύναμης.

Σε αντίθεση με τον ελληνικό εθνικισμό, ο τουρκικός εθνικισμός στο νησί εδραιώθηκε αρκετά χρόνια αργότερα. Κατ' αρχήν, οι Τουρκοκύπριοι θεωρούσαν τους εαυτούς τους ως απογόνους των Οθωμανών, ενώ κατά την οθωμανική κυριαρχία διατηρούσαν διάφορα προνόμια που τους καθιστούσαν κυρίαρχη κοινότητα στο νησί.[15] Με την αλλαγή εξουσίας στο νησί όμως τα προνόμια αυτά χάθηκαν και η ελίτ ενσωματώθηκε στην βρετανική διοίκηση, καθώς τα περισσότερα μέλη της αποτελούνταν, πέρα από τους μεγαλοκτηματίες, από διοικητικούς υπαλλήλους που εξαρτιόνταν πλέον από τους Βρετανούς.[16] Επίσης, τα σχολεία της κοινότητας είχαν μια εκπαίδευση πολύ περισσότερο βασισμένη στη θρησκεία και την εκπαίδευση διοικητικών υπαλλήλων απ' ότι στην καλλιέργεια ενός εθνικισμού, ενώ η δευτεροβάθμια εκπαίδευση ήταν εν πολλοίς επιχορηγούμενη από τους Βρετανούς.[17] Επομένως, κατά τα χρόνια αυτά η τουρκοκυπριακή ελίτ παρέμεινε πιστή στην αποικιακή εξουσία.

Παρ' όλα αυτά, κατά τα πρώτα χρόνια του 20ου αιώνα αναπτύχθηκε ένας τουρκικός εθνικισμός που απόρρεε από τη μειονεκτική θέση που θεωρούν ότι βρίσκονται οι Τουρκοκύπριοι σε θέση με τους Ελληνοκυπρίους στο νησί. Οι επεκτατικές επιδιώξεις του ελληνικού κράτους σε συνδυασμό με την ασταμάτητη συρρίκνωση της οθωμανικής αυτοκρατορίας προκαλούσαν φόβο, ο οποίος έβρισκε την έκφρασή του μέσα από τον εθνικισμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η σταδιακή προσάρτηση της Κρήτης από το ελληνικό κράτος που συνοδεύτηκε με τον εκτοπισμό του μουσουλμανικού πληθυσμού από το νησί. Οι Τουρκοκύπριοι έβλεπαν αυτές τις εξελίξεις με ανησυχία, θεωρώντας πως παρόμοια τύχη θα τους περίμενε αν ο αγώνας για Ένωση με την Ελλάδα απέβαινε καρποφόρος, κάτι που ονομάστηκε το «σύνδρομο της Κρήτης»[18] Οι εντάσεις αυτές κατέληξαν στα πρώτα επεισόδια μεταξύ των δύο

κοινοτήτων στις 27 Μαΐου 1912 στη Λεμεσό, όπου πέντε άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους.[19]

Το 1923 ο Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ ιδρύει την Τουρκική Δημοκρατία. Σε αντίθεση με την οθωμανική αυτοκρατορία που ήταν πολυεθνική, το τουρκικό κράτος υιοθετεί τον τουρκικό εθνικισμό με βάση τα εδάφη της Ανατολίας ως επίσημη κρατική πολιτική.[20] Στην Κύπρο κάνει τότε την εμφάνισή της μια αστική, εθνικιστική ελίτ που δηλώνει υποστήριξη στον Κεμάλ και διακηρύσσει την αντίθεσή της στη βρετανική κυριαρχία.[21] Αυτή δεν ήταν όμως παρά ένα μειοψηφικό κομμάτι· η πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων υποστήριζε την αποικιοκρατία. Αυτό έγινε ιδιαίτερα φανερό το 1931, όταν εκδηλώθηκε από τους Ελληνοκυπρίους μια λαϊκή εξέγερση ενάντια στις νέες φορολογίες που ετοιμάζονταν και γενικότερα ενάντια στην οικονομική κρίση που μάστιζε τον τόπο. Η εξέγερση τέθηκε υπό την ηγεσία της Εκκλησίας και πήρε πολιτικά τη μορφή του αιτήματος για Ένωση, καθώς αυτή φάνταζε «στον εξαθλιωμένο πληθυσμό [...] ως πανάκεια στα μεγάλα οικονομικά και κοινωνικά αδιέξοδα.»[22] Οι ηγέτες των Τουρκοκυπρίων χαιρέτισαν τη μετέπειτα καταστολή της εξέγερσης.[23] Μέχρι και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο οι Τουρκοκύπριοι παρέμειναν πιστοί στους Βρετανούς, αν και επηρεάζονταν ισχυρά από τις κοινωνικοπολιτικές ιδέες που έρχονταν από το τουρκικό κράτος.

Παράλληλα με αυτές τις εξελίξεις η Κύπρος ζούσε τη ραγδαία ανάπτυξη ενός κομμουνιστικού κινήματος. Πολλοί από τους αγρότες, που στις αρχές του 20ου αιώνα έχασαν τη γη τους λόγω αδυναμίας να ξεπληρώσουν τα χρέη τους στους τοκογλύφους, μετακινήθηκαν προς τα αστικά κέντρα όπου έβρισκαν εργασία κυρίως στις οικοδομές και τη βιομηχανική παραγωγή. Ειδικά η κρίση μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και η Σοβιετική Επανάσταση του 1917 μετέφεραν τις σπίθες του κομμουνισμού και στην Κύπρο, ειδικά στους εργάτες αυτούς των πόλεων.[24] Το 1922 εκδίδεται η πρώτη αριστερή εφημερίδα στην Κύπρο, ο «Πυρσός», ενώ το 1926 ιδρύεται το Κομμουνιστικό Κόμμα Κύπρου (ΚΚΚ). Το 1924 ιδρύονται επίσης οι πρώτες εργατικές συντεχνίες που ονομάζονταν «σωματεία» και είχαν ως στόχο την υλική αλλά και πνευματική βελτίωση της ζωής των εργατών.[25]

Μετά την εξέγερση του 1931 το ΚΚΚ τέθηκε εκτός νόμου από τους αποικιοκράτες. Ως απάντηση, ένας πυρήνας του ΚΚΚ μαζί με άλλους προοδευτικούς ανθρώπους ίδρυσαν το 1941 το ΑΚΕΛ. Σε αντίθεση με το ΚΚΚ, το ΑΚΕΛ πήρε στάση υπέρ της Ένωσης, με αποτέλεσμα να καταφέρει να γίνει κόμμα με μαζική υποστήριξη στην εργατική τάξη και μεγάλες εκλογικές νίκες μέσα στη δεκαετία του 1940.[26] Η υιοθέτηση όμως του ενωτικού αιτήματος σήμαινε και την αποξένωση των Τουρκοκυπρίων.[27] Ως απάντηση στον ανερχόμενο κομμουνιστικό κίνδυνο, η ε/κ δεξιά ιδρύει, με την υποστήριξη των Βρετανών, το 1943 το Κυπριακό Εθνικό Κόμμα (ΚΕΚ) αλλά και τις Νέες Συντεχνίες, μετέπειτα ΣΕΚ (Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου), με στόχο την αποτροπή της ηγεμονίας της Αριστεράς.[28] Ήδη είχε δημιουργηθεί το 1941 από την Αριστερά η Παγκύπρια Συντεχνιακή Επιτροπή (ΠΣΕ) με 17 μέλη εκλεγμένα από δεκάδες σωματεία, η οποία θα μετεξελιχθεί το 1946 στην Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ) που θα γινόταν η μεγαλύτερη συντεχνία στην Κύπρο, μετά την αποχώρηση των δεξιών το 1944.[29]

Από την πλευρά της, η Τ/Κ ελίτ ιδρύει το 1943 τη δική της μαζική οργάνωση, το «Κόμμα για την Προστασία της Τουρκικής Μειονότητας» (ΚΑΤΑΚ) που έχει ως σκοπό «την προστασία των δικαιωμάτων της τουρκοκυπριακής μειονότητας και τη μέριμνα για την οικονομική και πολιτισμική ανάπτυξή της.»[30] Ένα χρόνο μετά ιδρύεται και το Τουρκικό Εθνικό Λαϊκό Κόμμα (ΚΜΤΗΡ) που εναντιωνόταν τόσο στην Ένωση όσο και στην αυτοδιοίκηση του νησιού.[31] Ακολούθως δημιουργούνται και Τ/Κ συντεχνίες και οργανώσεις, στις οποίες καταφεύγουν αρκετοί Τουρκοκύπριοι που αποχωρούν από τις αντίστοιχες Ε/Κ. Όπως σημειώνει ο Κτωρής, οι Τουρκοκύπριοι «καθ' όλη τη διάρκεια της αποικιοκρατίας δεν αντιμετωπίστηκαν ως συστατικό στοιχείο του κυπριακού χώρου αλλά ως ξένη μειονότητα ή ως μη αυτόχθονες κάτοικοι της Κύπρου, που όφειλαν να σεβαστούν τις εθνικές επιδιώξεις της ελληνικής πλειοψηφίας.»[32] Η αναφορά εδώ δεν αφορά μόνο το ενώτικο αίτημα που υιοθετήθηκε συνολικά από την ε/κ πολιτική ελίτ, αλλά και στη γενικότερη συμπεριφορά της ε/κ κοινότητας. Για παράδειγμα, η εφημερίδα «Φωνή της Κύπρου» έγραφε το 1949: «[…] επί πάσι τούτοις οι εν Κύπρω απλώς φιλοξενούμενοι σύνοικοι μας Τούρκοι δεν πρέπει να λησμονώσι τον οφειλόμενον υπό των φιλοξενούμενων σεβασμόν προς τους φιλοξενούντας.»[33]

Στο μεταξύ, η Βρετανία για να δαμάσει τις πιέσεις που δεχόταν τόσο από την εθνικιστική δεξιά, όσο και από την αριστερά για την Ένωση, κάλεσε το 1947 στη Διασκεπτική για να συζητήσει το ενδεχόμενο παραχώρησης συντάγματος. Από πλευράς Ε/Κ, μόνο το ΑΚΕΛ δέχτηκε να πάρει μέρος, υιοθετώντας προσωρινά τη στάση της αυτοκυβέρνησης, ενώ η Δεξιά παρουσιαζόταν ως αμετάκλητη ως προς το στόχο της κατευθείαν Ένωσης. Η Διασκεπτική

κατέρρευσε ένα χρόνο μετά αφού το ΑΚΕΛ αποχώρησε όντας μη ικανοποιημένο από τις προτάσεις των Βρετανών. Στο ίδιο το κόμμα υπήρξε κάθαρση και η νέα ηγεσία θα υιοθετούσε το εθνικιστικό σύνθημα «Ένωσις και μόνον Ένωσις.»[34] Παρ' όλα αυτά, το κόμμα δε γλύτωσε τη ρετσινιά της 'προδοσίας' των εθνικών πόθων. Ήταν μόνο ένα από μια σειρά γεγονότων που έφεραν την μείωση της δύναμης της Αριστεράς, που μέχρι τότε ηγεμόνευε στην πολιτική ζωή του τόπου. Την ίδια χρονιά ανέλαβε τη θέση του Αρχιεπισκόπου ο φανατικός αντικομουνιστής Επίσκοπος Κερύνειας. Το 1948 έγιναν ακόμη οι ιστορικές απεργίες των μεταλλωρύχων στην αμερικανικής ιδιοκτησίας εταιρία ΚΜΕ, τις οποίες κατέκρινε η Εκκλησία και στις οποίες οι Νέες Συντεχνίες έπαιξαν απεργοσπαστικό ρόλο. Μάλιστα, η Δεξιά είχε καλέσει τον Γεώργιο Γρίβα, τότε Συνταγματάρχη στον ελληνικό στρατό, να δημιουργήσει μια ομαδα με πρότυπο την ομάδα «Χ», μια αντικομουνιστική οργάνωση στην Ελλάδα, στην οποία θα γίνει περαιτέρω αναφορά στη συνέχεια. Πράγματι, εκπρόσωποι του Γρίβα ήρθαν στην Κύπρο και ίδρυσαν τη «Χ2», η οποία βρήκε πολιτική στέγη στο σωματείο του Ολυμπιακού Λευκωσίας και αποτέλεσε βάση του αγώνα της Δεξιάς έναντι της Αριστεράς.[35] Το τέλος των απεργιών του 1948 ήταν και το τέλος των μαζικών διακοινοτικών κινητοποιήσεων.

Στην ε/κ κοινότητα η πολιτική διαμάχη των δυο παρατάξεων έφτανε στο αποκορύφωμά της, λόγω και της ιδεολογικής ταύτισης με τη δεξιά και αριστερή παράταξη του ελληνικού εμφυλίου αντίστοιχα. Οι εθνικιστές καλούσαν όλους τους «εθνικά σκεπτόμενους» να σταματήσουν να εργοδοτούν αριστερούς και να μποϋκοτάρουν τις αριστερές εφημερίδες, τα αριστερά καφενεία κτλ. Η αριστερά απάντησε πίσω, με αποτέλεσμα πολλές γειτονιές και χωριά να έχουν δυο καφενεία, κουρεία, μανάβικα, κινηματογράφους: ένα αριστερό και ένα δεξιό.[36] Σε αντιδιαστολή, στην τ/κ θα δημιουργούνταν το 1949 η Ομοσπονδία Τουρκοκυπριακών Οργανώσεων, η οποία αποτελούσε ενοποίηση όλων των τ/κ φορέων και σωματείων. Η Ομοσπονδία οργάνωσε το Δεκέμβρη του ίδιου έτους τη μεγαλύτερη μέχρι τότε εκδήλωση ενάντια στην Ένωση.[37]

Παρ' όλα αυτά οι πιέσεις που έρχονταν από τους Ε/Κ για την Ένωση γίνονταν όλο και πιο έντονες. Το 1950 η Εκκλησία, θέλοντας να προλάβει αντίστοιχη πρωτοβουλία του ΑΚΕΛ, διοργάνωσε δημοψήφισμα για την Ένωση, που ήταν στην πραγματικότητα μια συλλογή υπογραφών. Το 96% των Ελληνοκυπρίων υποστήριξαν την Ένωση.[38] Το δημοψήφισμα αυτό «συνιστούσε για τους Ελληνοκυπρίους μεγαλειώδη επίδειξη πληθυσμιακής υπεροχής, ενώ για τους Τουρκοκυπρίους αποτελούσε μια κορυφαία πράξη απαξίωσης της παρουσίας τους στο νησί.»[39] Η μαζική στήριξη του ενωτικού αιτήματος μπορεί να αγνοήθηκε από τους Βρετανούς, αυτό δεν ίσχυε όμως και για τους Τουρκοκυπρίους. Από το 1952 ειδικά, ο τουρκοκυπριακός Τύπος αλλάζει στάση και ξεκινά να προβάλλει αίτημα επιστροφής της Κύπρου στην Τουρκία, αντί για τη διατήρηση της βρετανικής αποικιοκρατίας. Για πρώτη φορά σε τουρκοκυπριακά σχολεία θα ακουστεί ο τουρκικός εθνικός ύμνος, μαθήτριες θα σχηματίσουν σε πυραμίδες την τουρκική ημισέληνο και την περίοπτη θέση στις επετειακές εκδηλώσεις θα έχει πλέον ο τούρκος πρόξενος αντί οι βρετανοί αξιωματούχοι.[40] Η πόλωση

εντάθηκε ακόμη περισσότερο όταν το 1954 η Ελλάδα υπέβαλε στον ΟΗΕ προσφυγή για την Κύπρο, η οποία προκάλεσε την έντονη αντίδραση των Τ/Κ, παρόλο που αγνοήθηκε από τον ΟΗΕ. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο της πόλωσης των δυο αντικρουόμενων εθνικισμών γεννήθηκαν οι οργανώσεις ΕΟΚΑ και ΤΜΤ.

Σημειώσεις

1. Βλ. Pollis (1973), σ. 588.
2. Όπ. π.
3. Crouzet (2011), σ. 103.
4. Peristianis (2006), σ. 236.
5. Kizilyürek (1990), σ. 12.
6. Όπ. π., σ. 20, 23.
7. Όπ. π., σ. 23f.
8. Όπ. π., σ.28.
9. Ηρακλείδης (2006), σ. 79.
10. Loizos (2001), σ. 26.
11. Kizilyürek (1990), σ. 34.
12. Loizos, (2001), σ. 26.
13. Βλ. όπ. π.
14. Kizilyürek (1990), σ. 44.
15. Κτωρής (2013), σ. 40.
16. Attalides (1977), σ. 77.
17. Attalides (1979),σ. 42.
18. Κτωρής (2013), σ. 80f.
19. Όπ. π., σ. 88.
20. Attalides (1979), σ. 37.
21. Kizilyürek (1990), σ. 55.
22. Δρουσιώτης (2002), σ. 12.
23. Attalides (1979), σ. 45.
24. Peristianis (2006), σ. 241f.
25. Ιωάννου (2008).
26. Peristianis (2006), σ. 249ff.
27. Βλ. Κτωρής (2013), σ. 173.
28. Δρουσιώτης (2002), σ. 15.
29. Ιωάννου (2008).
30. Kizilyürek (1990), σ. 105.
31. Όπ. π.
32. Κτωρής (2013), σ. 196.
33. Φωνή της Κύπρου, «Τουρκικαί Παραδοξολογίαι», 17 Δεκεμβρίου 1949, στο: Κτωρής (2013), σ. 191.
34. Peristianis (2006), σ. 255f.
35. Δρουσιώτης (2002), σ. 16.
36. Peristianis (2006), σ. 256.
37. Κτωρής (2013), σ. 208.
38. Kizilyürek (1990), σ. 98.
39. Κτωρής (2013), σ. 366.
40. Όπ. π., σ. 396.

Βιβλιογραφία:

Attalides, Michael (1977): The Turkish Cypriots: Their Relations to the Greek Cypriots in Perspective, in: Attalides, Michael (Hg.): Cyprus Reviewed, Nikosia.

Attalides, A. Michael (1979): Cyprus. Nationalism and International Politics, Edinburgh.

Bozkurt, Umut / Trimikliniotis, Nicos (2014): Incorporating a Class Analysis within the National Question: Rethinking Ethnicity, Class, and Nationalism in Cyprus, in: Nationalism and Ethnic Politics, Jg. 20, Nr. 2, S. 244-265.

Crouzet, François (2011): Η Κυπριακή Διένεξη 1946-1959. Τόμος Α', Αθήνα.

Δρουσιώτης, Μακάριος (2002): ΕΟΚΑ, Η Σκοτεινή Όψη, Λευκωσία.

Ηρακλείδης, Ι. Αλέξης (2006): Κυπριακό Πρόβλημα 1947-2004. Από την Ένωση στη Διχοτόμηση; Αθήνα.

Kizilyürek, Niyazi (1990): Der Zypernkonflikt unter besonderer Berücksichtigung der internationalen Abhängigkeitsverhältnisse, Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades am Fachbereich Wirtschaftswissenschaft an der Universität Bremen.

Κτωρής, Σώτος (2013): Τουρκοκύπριοι: Από το Περιθώριο στο Συνεταιρισμό 1923-1960, Αθήνα.

Loizos, Peter (2001): The Progress of Greek Nationalism in Cyprus, 1878-1970, in: Choice and Change: essays presented to Lucy Mair, nachgedruckt in: Loizos, Peter: Unofficial Views. Cyprus: Society and Politics, Cyprus, S. 24-41.

Peristianis, Nicos (2006): The Rise of the Left and of the Intra-Ethnic Cleavage, in: Faustmann, Hubert / Peristianis, Nicos (Hg.): Britain in Cyprus. Colonialism and Post-Colonialism 1878-2006, Mannheim und Möhnesee, S. 233-268.

Pollis, Adamantia (1973): Intergroup Conflict and British Colonial Policy: The Case of Cyprus, in: Comparative Politics, Jg. 5, Nr. 4, S. 575-599.

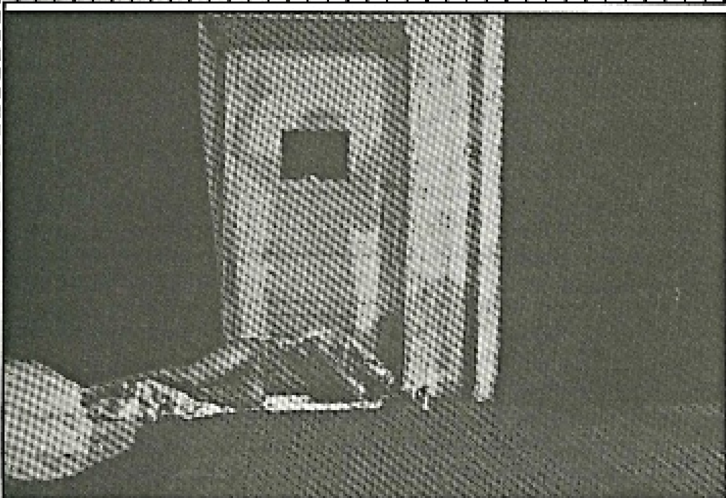
κείμενο απο το περιοδικό "Τραίνο στη πόλη", Βαγόνι 10ο, άνοιξη-καλοκαίρι 1993

ΠΟΛΙΤΙΚ ΣΧΟΛΙΟ

γιατί ακόμα και αν δεν υπήρχε ομοσπονδία θα έπρεπε να την εφεύρουμε

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ Η ΘΑΝΑΤΟΣ

Αυτό το κείμενο γράφτηκε προεκλογικά αλλά παραμένει επίκαιρο σε μια εποχή που οι «συνοικιακές παρείτσες» των κομματαρχών επιμένουν να παραγνωρίζουν το 70-80% των Κυπρίων που ψήφισαν ομοσπονδία την πρώτη Κυριακή των εκλογών

Περιμένοντας τη λύση

Είναι γεγονός που δε χωρεί καμμιάν αμφισβήτηση ότι κάθε φορά που πλησιάζουμε σε κάποιας μορφής λύση στην Κύπρο, ή που διαφαίνονται, έστω, στον ορίζοντα - όπως συνηθίζεται να λέγεται - κάποια σημάδια, λύσης, εμφανίζονται λογής-λογής «μέτωπα», είτε αυτά λέγονται «εθνικά» ή «εθνική σωτηρίας» που έχουν σκοπό να διαλύουν τες όποιες ελπίδες συνεννόησης και συμβίωσης σ' αυτόν τον τόπο. Και δυστυχώς για όλους μας συνήθως τα καταφέρνουν. Επίτευγμα τους δυστυχώς είναι και η κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε σήμερα. Κατάφεραν όλοι αυτοί που ανεμίζουν τα λάβαρα του εθνικισμού και του μίσους - και από τις δυο πλευρές - μέσα σε δυο ουσιαστικά, δεκαετίες να μοιράσουν το νησί και να μας φέρουν σε μια κατάσταση όπου ένας ενδεχόμενος πόλεμος με τις όποιες γνωστές συνέπειες (συνέπειες που είναι γνωστό ποιος τις πληρώνει κάθε φορά και φυσικά και το 1974) να κρέμεται απειλητικά πάνω από τα κεφάλια μας.

Η Κύπρος δεν είναι ούτε Ελληνική ούτε Τουρκική. Όσες γαλανόλευκες και αν ανεμίσουμε στην πράσινη γραμμή αυτό το γεγονός δεν πρόκειται να αλλάξει..

Σήμερα λοιπόν, μέσα από κάποιες διαδικασίες - διαδικασίες που δεν μας βρίσκουν κατ' ανάγκην σύμφωνους - βρισκόμαστε πάλι μπροστά στην προοπτική μιας ενδεχόμενης λύσης. Μιας λύσης με βάση την ομοσπονδία αυτή τη φορά. Και όπως ήταν περίπου αναμενόμενο ένα καινούργιο μέτωπο «εθνικής σωτηρίας» κάμνει την εμφάνιση του. Ένα μέτωπο μάλιστα που δηλώνει ξεκάθαρα ότι μόνο σκοπόν έχει την παρεμπόδιση της υπογραφής ενδεχόμενης λύσης. Αυτό το μέτωπο με τη μυστήρια ομολογουμένως σύνθεση, αφού ξεκινά από την ΕΔΕΚ και το ΔΗΚΟ και καταλήγει στους εοκαβητατζήδες μέσω αρχιεπισκοπικής έχει, ανάλογα με, την περίπτωση ενωτικές αλλά προπάντων φαντασιώσεις που έχουν να κάνουν με την προ την 74 κατάσταση όπου είχαμε στην κυριολεξία πλήρη Ελληνοκυπριακή κυριαρχία και τους Τουρκοκύπριους σε ρόλο κομπάρσου στριμωγμένους σε μια γωνιά - λέγε θύλακες - να πληρώνουν ουσιαστικά μέσα στη φτώχεια και την εξαθλίωση την όλη κατάσταση. Αυτό το μέτωπο έχει επίσης είτε τα θέλει είτε όχι, είτε το παραδέχεται είτε όχι, την αγάπη του Ντεκτάς και της κλίκας του αφού ούτε αυτοί - για τους δικούς τους λόγους φυσικά - δεν θέλουν την ομοσπονδία.

Είναι γι' αυτό που, τριχοτομόντας την τρίχα, μέσα από εθνεγερτικούς αλαλαγμούς και αστήριχτα επιχειρήματα προσπαθούν να μας πείσουν ότι ξέρετε, μπροστά μας δεν έχουμε μια λύση ομοσπονδίας αλλά συν-ομοσπονδίας και γι' αυτό και για κείνο δεν θα λειτουργήσει και τελικά ξέρετε δεν θέλουμε να λειτουργήσει και τελικά θα ήταν καλύτερα ξέρετε να αφήσουμε τα πράματα όπως είναι μέχρι να βρούμε την ευκαιρία να πάρουμε και πάλι το πάνω χέρι και που ξέρεις, ίσως, όλα μπορούν να συμβούν σ' αυτό τον κόσμο, πάλι με χρόνια με καιρούς...

Για πολλούς, ακόμα και ανάμεσα στους υποστηριχτές της ομοσπονδίας η προ του 74 κατάσταση με το νησί τάχα μου ενωμένο είναι μια ευκταία κατάσταση, είναι το ιδεώδες δηλ., και αν τάσσονται υπέρ της ομοσπονδίας είναι γιατί βλέπουν ότι η επιστροφή σε κείνη την κατάσταση πραγμάτων είναι πλέον αδύνατη. Αυτή η προσέγγιση είναι εντελώς λανθασμένη. Πρέπει επιτέλους να καταλάβουμε ότι υπάρχει σ' αυτό το νησί και μια άλλη κοινότητα που θέλει και έχει το δικαίωμα να ζήσει και ότι η επιστροφή στην προ του 74 κατάσταση είναι όχι μόνο ανέφικτη αλλά απευκταία και καταστροφική γιατί θα οδηγούσε και πάλι μέσα σε σύντομο χρόνο σε συγκρούσεις, καταστροφές και σκοτωμούς. Είναι γι' αυτό που πρέπει, πέραν από φαντασιώσεις «εθνικής ολοκλήρωσης» και άλλες τέτοιες αηδίες, να συνειδητοποιήσουμε ότι η ομοσπονδία, δεν είναι και δεν πρέπει να είναι λύση ανάγκης αλλά η ιδεώδης λύση. Όσο πιο γρήγορα το καταλάβουμε αυτό τόσο το καλύτερο.

Φυσικά, θα ήταν ευχής έργο αν μπορούσε να υπάρξει μια πραγματική ομοσπονδία σε μια ελεύθερη κοινωνία ελεύθερων ατόμων. Αυτό θα εσήμαινε αποκέντρωση της εξουσίας και αυτοδιοίκηση των διαφόρων κοινοτήτων (όχι μόνο των Εθνικών). Αυτή την πιθανότητα την κατάστρεψε (για την ώρα) η ίδια λογική που δημιουργεί σήμερα τα μέτωπα «εθνικής σωτηρίας». Η μόνη ρεαλιστική εφαρμογή ή έστω πλησίασμα αυτού του ευκταίου στόχου σήμερα είναι η διζωνική ομοσπονδία όπου οι «εθνικοί εχθροί» που έφτιαξαν τους εθνικιστές θα μπορούν τουλάχιστον να συμβιώνουν και να αυτοδιοικούνται. Σίγουρα υπάρχει πάντα η περίπτωση αποτυχίας. Αλλά αυτή η προσπάθεια είναι το ρίσκο που πρέπει να πάρουμε αν δεν θέλουμε να ζούμε μόνιμα αιχμάλωτοι των φαντασιώσεων και της δίψας για εξουσία των εθνικιστών. Η ομοσπονδία (διζωνική έστω) είναι ο μόνος τρόπος για επανένωση της κοινωνίας και δημιουργία προοπτικών για μια πραγματική επαφή των δυο κοινοτήτων και αμφισβήτησης των εξουσιών που τις καταπιέζουν στο όνομα των εθνικών εχθρών.

Σε ένα πιο πρακτικό και άμεσο επίπεδο - ιδιαίτερα σε μια εποχή που τα πυρηνικά θα πουλιούνται σύντομα απ' ότι φαίνεται και στα περίπτερα και σε μιαν εποχή που άσοι τυγχάνουν να έχουν το ίδιο επώνυμο κάνουν πόλεμο ζητώντας απόσχιση η ομοσπονδία, είναι μια απάντηση στην μανία των εξοπλισμών και στην προοπτική του πολέμου: γιατί κανένας πόλεμος δεν έλυσε οποιοδήποτε πρόβλημα, γιατί παρ' όλα τα «ηρωικά» παραληρήματα του Γ.Γ. της ΕΔΕΚ από Βουλής, πόλεμος δεν σημαίνει τίποτε άλλο από σκοτωμένους, ακρωτηριασμένους, ανάπηρους και αγνοούμενους, γιατί πόλεμος σημαίνει πείνα, κρύο και δυστυχία και γιατί τέλος πόλεμος σημαίνει πρωτοφανή και ανεπανόρθωτη οικολογική καταστροφή! (Αυτό, δώρο στους «εθνικιστές οικολόγους» - τους μοναδικούς ανά την υφήλιο - της Ελλάδας και της Κύπρου).

Είναι επιτακτική ανάγκη λοιπόν η ομοσπονδία για ένα σωρό λόγους αλλά και για τη ζωή, το γέλιο και τον έρωτα. Είναι ανάγκη αν νοιώθουμε όλους τους ανθρώπους συνανθρώπους μας χωρίς να τους χωρίζουμε σε Έλληνες και Τούρκους, σε ομόφυλους και βάρβαρους σε Ευρωπαίους και ανατολίτες. Είναι ανάγκη η ομοσπονδία γιατί δεν υπάρχει καμιά άλλη προοπτική για τους κατοίκους αυτού του νησιού αν θέλουν να δημιουργήσουν ένα μέλλον όσο πιο ειρηνικό και ευτυχισμένο γίνεται σ' αυτούς τους δύσκολους καιρούς που ζούμε. Ακόμα και αν δεν υπήρχε πουθενά στον κόσμο ομοσπονδία θα έπρεπε να την ανακαλύψουμε. Και μάλιστα αργήσαμε, αργήσαμε πάρα πολύ, έπρεπε να την είχαμε ανακαλύψει πολύ πριν το 74. Όμως, ότι έγινε-έγινε. Τουλάχιστον ας μην καταστρέψουμε αυτή την προοπτική καθηλωμένοι σε συναισθηματισμούς και παρασυρμένοι από υστερικά εθνικιστικά συνθήματα. Γιατί το ζήτημα δεν είναι ποιός εθνικισμός και ποια κοινότητα θα θριαμβεύσει και θα επικρατήσει, αλλά αν θα επιβιώσουμε όλοι τελικά.

Μάριος Τρύπωνι

5 Θέσεις για τη διαδικασία επανένωσης της χώρας
ή
Για το δικαίωμα στη ζωή στην Κύπρο χωρίς κυπριακό πρόβλημα

ομάδα φάλιες

1. Το κυπριακό πρόβλημα είναι μεν αστικό ζήτημα, με επιπτώσεις όμως πάνω σε ολόκληρη την κυπριακή κοινωνία. Επομένως αφορά και τον ελευθεριακό/ ριζοσπαστικό χώρο. Είναι ιστορικό προϊόν της σύγκρουσης των δυο εθνικισμών στο νησί όπως αυτοί συγκροτήθηκαν στην αποικιακή περίοδο, καθώς και των ιμπεριαλιστικών παρεμβάσεων που την υπέθαλψαν και την σχηματοποίησαν. Η ΕΟΚΑ και η ΤΜΤ, και η μετεξέλιξη τους, αποτέλεσαν σε τελική ανάλυση τις δυο όψεις του ίδιου νομίσματος – του εθνοτικού διαχωρισμού και της διαλεκτικής της μισαλλοδοξίας. Το διχοτομικό στάτους κβο που επιβλήθηκε οριστικά μέσα και από τις στρατιωτικές επεμβάσεις του ελληνικού και του τουρκικού κράτους την περίοδο 1963 – 1974 συνιστά πάνω απ' όλα εμπέδωση του παραλόγου της εθνοτικής σύγκρουσης στο νησί μας και του εγκλωβισμού της κυπριακής ιστορίας στη λογική του εθνοτικού ανταγωνισμού. Ταυτόχρονα, λειτουργεί ως τρόπος καθυπόταξης της κοινωνίας μας στα εξουσιαστικά, εθνικιστικά προτάγματα και από τις δυο πλευρές της πράσινης γραμμής και αποτελεί εστία μόνιμου κινδύνου ευρύτερης πολεμικής σύρραξης. Θεωρούμε ότι η επίλυση του Κυπριακού και η επανένωση της χώρας συνιστά αδήριτη αναγκαιότητα και άμεση προτεραιότητα.

2. Ως ελευθεριακός /ριζοσπαστικός χώρος τασσόμαστε εναντίον της έννοιας του κράτους, του συνόρου, της οριοθέτησης και της τεχνητής κατακερμάτωσης του γεωγραφικού και κοινωνικού χώρου από επιβαλλόμενες δομές. Από την άποψη του μορφώματος του κράτους, η μορφή της λύσης μας ενδιαφέρει στο βαθμό που το μόρφωμα αυτό θα ευνοεί περισσότερο τις κινηματικές διεργασίες και κινητοποιήσεις ανάμεσα στις κοινότητες. Υπό αυτή την έννοια η διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία θα επιτρέψει την επανένωση του γεωγραφικού και κοινωνικού χώρου. Αυτοί/ες που αντιτίθενται στην επανένωση της χώρας αμφισβητούν την καταλληλότητα, λειτουργικότητα και ακόμα και τη δικαιότητα της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, όπως αυτή συμφωνήθηκε το 1977-1979 και επαναβεβαιώθηκε το 2006-2008. Η συνήθης απάντηση της επανενωτικής επιχειρηματολογίας, είτε του αριστερού/σοσιαλιστικού χώρου είτε των φιλελευθέρων, είναι ότι η ομοσπονδία είναι αναγκαίο κακό, το τίμημα για την ειρήνη ή η μόνη ρεαλιστική στάση υπό τις περιστάσεις. Ο αντιεξουσιαστικός χώρος όμως ήδη από το 1993 προέβαλε τη θέση ότι "η ομοσπονδία δεν είναι και δεν πρέπει να είναι λύση ανάγκης αλλά η ιδεώδης λύση" (Τραίνο, Βαγόνι 10ο, "Γιατί ακόμα και αν δεν υπήρχε ομοσπονδία θα έπρεπε να την εφεύρουμε")[1] . Αυτή παραμένει η στάση μας και σήμερα. Η δικοινοτικότητα – διζωνικότητα αντανακλά την ιστορική εξέλιξη της σύγκρουσης των εθνοταυτοποιημένων από τους εθνικισμούς κοινοτήτων και συγκροτεί το πλαίσιο υπέρβασής της. Επειδή αφενός λαμβάνει υπόψη της τις κατασκευασμένες εθνοτικές ταυτότητες επιτρέποντας τη διατήρησή τους και αφετέρου δημιουργεί και ένα ομοσπονδιακό κυπριακό πολιτικό χώρο που δε θα καθορίζεται από τους δυο μονοδιάστατους εθνοτισμούς. Επειδή δημιουργεί συνθήκες και για την αυτονομία των δυο κοινοτήτων και για την κοινή τους δραστηριότητα. Επειδή συγκροτεί το πλαίσιο, στο οποίο θα μπορούμε να συνυπάρχουμε και οι ελληνοκεντρικές/οί και οι τουρκοκεντρικές/οί και αυτές/οί που δεν τις/τους αφορά το έθνος. Ο ε/κ αντι-ομοσπονδιακός λόγος σήμερα χρησιμοποιεί "αριστερά" επιχειρήματα ενάντια στον "κοινοτισμό" που δήθεν "θα διαχωρίζει" στο νέο ενωμένο κράτος, φτάνοντας μάλιστα στο σημείο να αποκαλεί τη δικοινοτικότητα και τη διζωνικότητα ως "ρατσισμό". Εμείς πιστεύουμε ότι ρατσισμός είναι η υφιστάμενη κατάσταση της (ελληνο-)Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΤΔΒΚ[2] . Η δήθεν αεθνική μορφή του ενιαίου κράτους είναι βαθύτατα εθνική και βασίζεται στην τωρινή δημογραφική ισχύ της ε/κ κοινότητας. Η αποπολιτικοποίηση της εθνότητας δε θα έρθει με διατάγματα (και μάλιστα εθνικά των ε/κ) και σίγουρα δεν μπορεί να προκύψει μέσα από τις υφιστάμενες συνθήκες της πολιτικής και στρατιωτικής σύγκρουσης. Ενδεχόμενη κατάργηση του δικοινοτισμού και της διζωνικότητας σε ένα σχέδιο λύσης θα οδηγήσει με μαθηματική ακρίβεια στην περιθωριοποίηση του τ/κ πληθυσμού σπρώχνοντας τον είτε στον αποκλεισμό είτε στην αφομοίωση. Έτσι, η δήθεν προοδευτική θέση της απολιτικοποίησης της ιστορικά κατασκευασμένης εθνότητας, κρύβει πίσω

της συγκεκριμένες και βαθύτατα εθνο-πολιτικές προεκτάσεις. Ούτως ή άλλως με δεδομένη τη συντριπτική άρνηση ανάμεσα στην τ/κ κοινότητα της λογικής του ενιαίου κράτους (και ντε φάκτο πλειοψηφικά εθνοτικού, αν υιοθετηθεί η λογική "ένας άνθρωπος μια ψήφος") είναι αδύνατο να υπάρξει συμφωνία ειρήνευσης. Η παρεμπόδιση της λύσης και η διαιώνιση της σύγκρουσης είναι σε τελική ανάλυση η βάση στην οποία συναντιούνται και οι δυο ρητορικές του ε/κ αντι-ομοσπονδιακού στρατοπέδου – η ελληνοκεντρική (με σημείο αναφοράς τον Ελληνισμό, στον οποίο υποτίθεται ότι υπάγεται η Κύπρος) και η ελληνοκυπριωτική (με σημείο αναφοράς τη μονοπωλημένη από τους ε/κ Κυπριακή Δημοκρατία). Ο δήθεν αντικατοχικός τους λόγος (επειδή στην πράξη αντίσταση στην κατοχή μπορεί να γίνει μόνο από τους τ/κ)[3] όχι απλώς εξυπηρετεί αλλά και αναπαράγει το αποτέλεσμα της κατοχής – το διχοτομικό δηλαδή στάτους κβο.

3. Στα πλαίσια της προσπάθειας εφεύρεσης ενός άλλου "αριστερού" λόγου, η πιο ήπια (και με πιο πολλή υποκρισία) αντι-ομοσπονδιακή τάση, αυτή των θιασωτών και θιασωτριών της Κυπριακής Δημοκρατίας[4], αρθρώνει επιχειρήματα στη βάση των "ανθρωπίνων δικαιωμάτων". Σε μια πρώτη ανάγνωση αυτός ο λόγος φαντάζει απλώς ιδεαλιστικός και φορμαλιστικός και σε διάσταση με την πολιτική πραγματικότητα. Μια πιο προσεκτική ανάλυση όμως του περιεχομένου αυτής της συλλογιστικής αναδεικνύει σαφέστατα τον αστικό και συντηρητικό χαρακτήρα της, που είναι και ιστορικά ξεπερασμένος και στην προκειμένη περίπτωση εθνικιστικά προσανατολισμένος.

α) Η έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως πολιτικό πλαίσιο, αν και αντλεί την έμπνευσή της από τις επαναστάσεις της νεωτερικότητας, μετατράπηκε τη δεκαετία του 1940 ως ένα είδος αστικής – φιλελεύθερης ιδεολογικής απάντησης στο όραμα του προλεταριακού σοσιαλισμού. Για τα δεδομένα της εποχής της, ιδιαίτερα μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου (και ενόσω ο προλεταριακός σοσιαλισμός βρισκόταν στη σκιά της σταλινικής στρέβλωσης), υπήρξε προοδευτική καθώς αναγνώρισε μια σειρά από οικουμενικές ανθρώπινες ανάγκες, ενώ υπήρξε καθοριστική για την παγκόσμια καθιέρωση της έννοιας " πολίτης " καταργώντας την έννοια " υπήκοος" των αυτοκρατοριών. Όμως η εστίαση στο άτομο και η έμμεση αποδοχή του πολιτικού πλαισίου του αστικού έθνους – κράτους έθεταν από την αρχή όρια στο ριζοσπαστισμό αυτής της οπτικής. Όρια που έγιναν εμφανή στους αγώνες των κοινωνικών κινημάτων της δεκαετίας του 1960 και 1970, όταν επανεμφανίστηκαν τα προτάγματα της πολιτιστικής και πολιτικής αυτονομίας των κοινοτήτων εντός και πέραν από το έθνος-κράτος, στη μετα-αποικιακή πια εποχή. Το φεμινιστικό και το αντι-ρατσιστικό κίνημα έθεσαν ζήτημα προστασίας των συλλογικών δικαιωμάτων των "μειοψηφικών" και καταπιεσμένων κοινωνικών ομάδων, η νεολαία διεκδίκησε την απελευθέρωση από τη σεξουαλική καταπίεση και το σεβασμό προς το διαφορετικό, οι αυτόχθονες κοινότητες και το οικολογικό κίνημα διεκδίκησαν αυτονομία, το σεβασμό προς τη φύση και την προστασία του περιβάλλοντος – ως όρια στις θέσεις "πλειοψηφιών" που εξέφραζαν εσωτερικευμένες μορφές εξουσίας και τάσεις επιβολής. Στις σημερινές συνθήκες σαφέστατα η έννοια των "ανθρωπίνων δικαιωμάτων", όπως αυτή προκύπτει μέσα από την Οικουμενική Διακήρυξη του ΟΗΕ του 1948, δεν επαρκεί για να εμπνεύσει ένα κίνημα ριζοσπαστικής αμφισβήτησης[5]. Η αντίληψη αυτή είναι και ιστορικά ξεπερασμένη και πολιτικά ασαφής καθώς αδυνατεί να εκφράσει την πολλαπλότητα των δικαιωμάτων, ατομικών και συλλογικών/κοινοτικών, να αναγνωρίσει την πραγματικότητα της πολυπολιτισμικότητας όπως αυτή διαμορφώθηκε μέσα από την επέκταση των μεταναστευτικών ρευμάτων, να εμποδίσει την τυραννία της πλειοψηφίας ή/και της ηγεμονεύουσας κοινωνικής ομάδας, να σεβαστεί το διαφορετικό και ταυτόχρονα να υπερασπιστεί τα κεκτημένα των κοινωνικών αγώνων.

β) Στην κυπριακή περίπτωση, και ειδικότερα στην ε/κ πλευρά (αφού οι τ/κ αντι-ομοσπονδιακοί/ες είναι τουλάχιστον ειλικρινείς και λένε ανοιχτά ότι θέλουν το διαχωρισμό και τη διχοτόμηση), η αντι-ομοσπονδιακή ρητορική απολυτοποιεί και ιεροποιεί δυο συγκεκριμένα δικαιώματα τα οποία θεωρεί ανώτερα από άλλα. Τα δυο αυτά δικαιώματα "της ιδιοκτησίας" και "της επιστροφής/εγκατάστασης" σύμφωνα με τους/τις ε/κ αντι-ομοσπονδιακούς/ες δεν μπορούν να σχετικοποιηθούν με αποζημιώσεις/ ανταλλαγές ή ποσοστώσεις. Βασικός και άμεσος στόχος αυτών των ιδεολογημάτων είναι η καθυστέρηση της λύσης και η συντήρηση του διαχωρισμού. Εξετάζοντας όμως τις προεκτάσεις αυτών των ιδεολογημάτων, εύκολα μπορεί κάποιος να δει ότι πίσω από τη λεκτική προσπάθεια "προοδευτισμού" κρύβεται μια ξεκάθαρη εθνοτική λογική – στόχος είναι η εκ νέου δημιουργία ε/κ πλειοψηφίας σε πληθυσμό και ιδιοκτησία γης και στο

βόρειο μέρος και η αναίρεση της εδαφικής αυτονομίας (και αισθήματος ασφάλειας) της τ/κ κοινότητας όπως κατοχυρώνεται μέσα από τη διζωνικότητα. Για αυτό εξάλλου οι θιασώτες και θιασώτριες των "ανθρωπίνων δικαιωμάτων" προσθέτουν μετά "των νομίμων κατοίκων της Κύπρου" εξαιρώντας δηλαδή όλους τους μακροχρόνιους μετανάστες από την Τουρκία και τους απογόνους τους, καθώς επίσης και τις/τους τ/κ που δεν έχουν πολιτογραφηθεί στην Κ.Δ. Το δικαίωμα της στέγασης αλλά και της ένταξης των μακρόχρονα διαμένοντων μεταναστριών και μεταναστών (τόσο από την Τουρκία όσο και από αλλού) και γεννηθέντων στο νησί δεν υπάρχει για τους ε/κ αντι-ομοσπονδιακούς/ες(6) . Είναι αστείο όταν υποτιθέμενοι "αριστεροί/ες" μιλούν για την "ιερότητα" της ιδιοκτησίας τη στιγμή που το ίδιο το αστικό κράτος που βασίζεται στην ιδιοκτησία ενίοτε αποδέχεται τη σχετικοποίηση αυτού του δικαιώματος χάριν του δημόσιου οφέλους – της ειρήνης, της προστασίας αδύνατων ομάδων, της δημιουργίας υποδομών, ακόμα και της αναδιανομής του πλούτου. Ο αντι-ομοσπονδιακός λόγος, πίσω από την επιφάνεια της δήθεν υπεράσπισης των συμφερόντων των (ε/κ) προσφύγων, αφορά και εκφράζει και μεγάλα συμφέροντα της (ε/κ) ιδιωτικής και εκκλησιαστικής μεγαλο-ιδιοκτησίας.

4. Η επίλυση του Κυπριακού δεν είναι απλώς μια πολιτική πράξη της ελίτ που θα κωδικοποιηθεί σε μια συμφωνία – σύνταγμα. Είναι μια ολική κοινωνική διαδικασία, ένα ιστορικό πέρασμα σε μια άλλη εποχή. Η επανένωση της χώρας συνιστά απελευθέρωση της πολιτικής από την εθνικιστική ηγεμονία και το μιλιταρισμό (που αποτελεί και βασικό στήριγμα της πατριαρχίας) και καταργεί την εθνική λογοκρισία και την ιστορική αλλοτρίωση. Δεν έχουμε βέβαια καμιά ψευδαίσθηση ότι η επανένωση θα επιλύσει τα κοινωνικά ζητήματα ή ότι θα φέρει μαζί της αυτόματα έναν ελευθεριακό πολιτισμό. Η κοινωνική απελευθέρωση και ο κομμουνισμός ήταν, είναι και θα είναι ζήτημα τοπικού και παγκόσμιου αγώνα. Εκείνο που θα αλλάξει με τη λύση-επανένωση είναι το πλαίσιο και οι συνθήκες αυτού του αγώνα στην Κύπρο. Χωρίς το κυπριακό πρόβλημα είναι εφικτή μια πραγματική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που θα θέσει την παιδεία σε άλλες βάσεις, καθιστώντας την πιο δημοκρατική και κοσμική και χωρίς εθνοτικά στερεότυπα και μισαλλόδοξα ιδανικά (που παράγουν στρατιωτάκια και για τα δυο κρατικά μορφώματα), κάτι που αποτελεί προϋπόθεση για την πορεία προς το ελευθεριακό σχολείο. Θα μπορέσουμε να αμφισβητήσουμε με αξιώσεις την πολιτική και οικονομική εξουσία της Εκκλησίας. Η κατάργηση της στρατιωτικής θητείας θα τερματίσει άλλον ένα παραλογισμό και τη σπατάλη χρόνου και ενέργειας για τους νέους. Η αποστρατικοποίηση θα σπρώξει τον εφιάλτη του πολέμου μακριά ενώ η πολιτική συνεργασία των δυο κοινοτήτων στα πλαίσια της επανένωσης θα μπορέσει να θέσει για πρώτη φορά και με αξιώσεις και το αίτημα για την κατάργηση των Βρετανικών Βάσεων. Στο επίπεδο της κοινωνίας, η επανένωση της εργατικής τάξης (που διαχωρίστηκε ιστορικά σε εθνοτική βάση πολύ αργότερα από την αστική τάξη) θα δημιουργήσει προϋποθέσεις για ένα εργατικό μέτωπο ενάντια στο κεφάλαιο σε ολόκληρη της κυπριακή επικράτεια ενώ η δικοινοτική συνεργασία των κυπρίων εργαζομένων θα καλλιεργήσει και την κουλτούρα της πολυπολιτισμικής ανοχής και συνεργασίας και με μετανάστριες και μετανάστες που εργάζονται στο νησί.

5. Το κίνημα της επαναπροσέγγισης όπως αυτό άρχισε να μαζικοποιείται και να διαχέεται τη δεκαετία του 1990 και ειδικότερα μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων το 2003 συνιστά σημαντική πρόοδο για την κυπριακή κοινωνία. Σε αυτό το δικοινοτικό κίνημα μετέχουμε ενεργά καθώς θεωρούμε ότι εκφράζει σήμερα μια ευρύτερη κοινωνική δυναμική για την ειρήνη, κόντρα στους δυο εθνικισμούς και οικοδομεί ένα αντι-ηγεμονικό ιστορικό πόλο. Διατηρούμε φυσικά τις διαφορές μας τόσο με φιλελεύθερους/ες όσο και με αριστερούς/ες συμμάχους στον αγώνα για την επανένωση. Επειδή όμως για μας η επίλυση του κυπριακού δεν συνιστά ένα τέλος, αλλά μια αρχή, δεν εστιάζουμε στη δομή του νέου κράτους αλλά στη δυναμική της ιστορικής μετάβασης. Εμάς μας ενδιαφέρουν οι εν δυνάμει κινηματικές προοπτικές της συγκυρίας και η κατάσταση της ρήξης με το υπάρχον. Για αυτό εκείνη τη νύχτα μετά τα επιτυχημένα δημοψηφίσματα εμείς δεν θα πάμε στα δυο προεδρικά για να γιορτάσουμε την λύση με πυροτεχνήματα – θα τρέξουμε στα οδοφράγματα για να ξηλώσουμε κομμάτι κομμάτι τα συρματοπλέγματα της πράσινης γραμμής.

Φάλιες, Ελευθεριακό Δίκτυο στην πόλη
Λευκωσία, Σεπτέμβρης 2010

Σημειώσεις

(1). Ανάλογες θέσεις είχαν εκφραστεί και πιο πριν, τη δεκαετία του 1980, αλλά ήταν στην συγκυρία του 1993 που το ζήτημα και της μορφής της λύσης τέθηκε τόσο ξεκάθαρα.

(2). Η ρατσιστική στάση της Κυπριακής Δημοκρατίας (που

υποτίθεται είναι δικοινοτικό, συνεταιρικό κράτος) απέναντι στους τ/κ πολίτες της σήμερα δεν αφήνει πολλά περιθώρια για μια προοπτική ισότιμης ενσωμάτωσης της τ/κ κοινότητας σε ένα ενιαίο και πλειοψηφικά ελληνοκυπριακό πολιτικό σύστημα χωρίς συνταγματικά κατοχυρωμένες ασφαλιστικές δικλείδες για την αριθμητικά μικρότερη τ/κ κοινότητα. Από την άλλη η αποσχιστική οντότητα της ΤΔΒΚ χαρακτηρίζεται από λιγότερη υποκρισία. Είναι ρατσιστική όχι απλώς στην πράξη αλλά και στη θεωρία.

(3). Την κατοχή την υφίστανται ουσιαστικά οι τ/κ, οι οποίοι ζουν στο έντονα στρατοκρατούμενο καθεστώς της ΤΔΒΚ βιώνοντας παράλληλα και τον αποκλεισμό τους (παρά τα κάποια παρεμφερή ωφελήματα τους) από την Κυπριακή Δημοκρατία ενώ τη νομιμοποιούν και την αναπαράγουν οι δυο εθνικισμοί. Οπόταν μόνο αν οι τ/κ αρνηθούν τη χρησιμότητά της μπορεί να ανατραπεί και αυτό προϋποθέτει την ήττα και των δυο εθνικισμών. Η εναντίωση στην κατοχή από ε/κ πλευράς (ιδίως με την αντι-τουρκική ρητορική που εκ των πραγμάτων την συνοδεύει) φέρνει το αντίθετο αποτέλεσμα – ενισχύει τον τ/κ εθνικισμό και εντείνει την εθνοτική σύγκρουση ενδυναμώνοντας σε τελική ανάλυση και την κατοχή και το παράγωγό της – τη διαίρεση.

(4). Αυτή η μετάλλαξη του ε/κ εθνικισμού έχει τις ρίζες της στον ενταφιασμό της ένωσης το 1974, αλλά αναπτύχθηκε ουσιαστικά αυτήν τη δεκαετία και ειδικά μετά το 2004, όταν οι εθνικόφρονες αγάπησαν ξαφνικά την Κυπριακή Δημοκρατία και υψώνουν ακόμα και τη σημαία της.

(5). Η κεντρική συμβολή αυτής της οπτικής – η ατομική ψήφος αποτέλεσε σαφώς πρόοδο σε σχέση με την εποχή της κυριαρχίας των προυχόντων, αλλά η απλή ψήφος δεν μπορεί ούτε να απελευθερώσει, ούτε να χρησιμοποιηθεί σαν άμυνα ενάντια σε εθνικιστικές, ρατσιστικές, σεξιστικές κλπ αντιλήψεις που μπορεί εύκολα να κερδίσουν συγκυριακές εκλογικές νίκες ή πλειοψηφίες.

(6). Αναγνωρίζουμε όμως ταυτόχρονα ότι λόγω του μικρού μεγέθους της τ/κ κοινότητας και για να παρεμποδιστεί περαιτέρω δημογραφική αλλοίωση στο βορρά χρειάζεται να τεθούν (τουλάχιστον για το άμεσο μέλλον) κάποιοι περιορισμοί και στην μελλοντική μετανάστευση από την Τουρκία και στην πολιτογράφηση των Τούρκων μόνιμων κατοίκων Κύπρου στο τ/κ κρατίδιο έτσι ώστε να διαφυλαχτεί η πολιτική και πολιτιστική αυτονομία της τ/κ κοινότητας.

Ναι, ρε! Ομοσπονδία!

συσπείρωση ατάκτων, νοέμβρης 2016

Το κυπριακό πρόβλημα αποτέλεσε τζαι συνεχίζει να αποτελεί ένα θέμα διαμοιρασμού της εξουσίας μεταξύ των πολιτικών ελίτ, αλλά ταυτόχρονα τζαι ένα πρόβλημα σύγκρουσης των εθνικιστικών ιδεολογιών. Ως αντιεξουσιαστές τζαι αντιεξουσιάστριες θεωρούμε ότι η επίλυση του αφορά μας, γιατί επηρεάζει αρνητικά τη ζωή τζιαι την καθημερινότητα μας, την κοινωνία τζιαι τες σχέσεις μας, την πολιτική δράση τζαι τους αγώνες μας. Εναντιωνούμαστεν στα συρματομπλέγματα που διαχωρίζουν το νησί, στα τείχη μεταξύ των ανθρώπων τζαι στα εμπόδια που θέτει η ύπαρξη του Κυπριακού στην κοινωνική πρόοδο τζιαι στη ριζοσπαστική δράση. Αναγνωρίζουμε τες προοπτικές που εννά δημιουργήσει η επίλυση του, τζιαι τη δυναμική που εννά ανοίξει για την υπέρβαση της ηγεμονίας των εθνικιστικών ιδεολογιών τζαι την αναίρεση της γεωγραφικής διαίρεσης του νησιού.

Το κυπριακό πρόβλημα μονοπωλεί τον πολιτικό λόγο τζαι την πολιτική σκηνή του νησιού για δεκαετίες. Η ανάδυση των αλληλοσυγκρουόμενων εθνικισμών τζαι η κατασκευή του Κυπριακού που τη δεκαετία του 1950 τζαι μετά, ουσιαστικά σηματοδοτεί έναν αντιδραστικό κοινωνικό-πολιτικό σχηματισμό, μέσω της επιβολής ενός εθνοκεντρικού, συντηρητικού τζαι φιλελεύθερου πολιτικού λόγου. Έτσι, επαραγκωνιστήκαν οι εργατικές διεκδικήσεις τζαι οι ταξικοί αγώνες της περιόδου του 1920-50, οδηγηθήκαν σε σύγκρουση οι δκυό μεγαλύτερες πληθυσμιακά κοινότητες τζαι σε περιθωριοποίηση, απομόνωση ή/τζαι ενσωμάτωση οι υπόλοιπες. Παράλληλα, τα αιτήματα σύνδεσης με τις «μητέρες πατρίδες» τζαι τους «εθνικούς κορμούς», της «Ενώσεως» που τη μια τζιαι του «Ταξίμ» που την άλλη, σταδιακά οδηγήσαν στη δημιουργία τζαι κυριαρχία στρατιωτικών τζαι παραστρατιωτικών ομάδων, στις διακοινοτικές ταραχές, στους «θύλακες» τζαι τελικά στο πραξικόπημα, την εισβολή τζαι τη διχοτόμηση του νησιού.

Μετά την απογοήτευση του 2004 τζαι του 2010 ακολούθησε μια στασιμότητα, όι μόνο σε επίπεδο συνομιλιών, αλλά τζαι σε επίπεδο δικοινοτικών τζαι διακοινοτικών αγώνων. Παρόλα αυτά, κάποια κομμάθκια της κοινωνίας εσυνεχίσαν με συνέπεια να διεκδικούν κοινό χώρο προσβλέποντας σε ένα κοινό μέλλον. Οι διαδηλώσεις των Τουρκοκυπρίων το 2011, το κίνημα του Occupy μεταξύ 2011-12 τζαι πολλές κοινές αντιμιλιταριστικές, εκπαιδευτικές τζαι περιβαλλοντικές δράσεις εκρατήσαν τες γέφυρες της επανένωσης ανοικτές. Σήμερα βρισκούμαστε στο μέσο διαπραγματεύσεων για την επίλυση του Κυπριακού τζαι ενδεχομένως λλίο πριν που μια πολλά κρίσιμη στιγμή, που εννά οδηγήσει είτε σε ένα ναυάγιο, είτε σε ένα προτεινόμενο σχέδιο που εννά τεθεί σε δημοψήφισμα. Εμείς θεωρούμε πως έχουμε ευθύνη να πάρουμε θέση δημόσια απέναντι στους αντιομοσπονδιακούς τζαι να υποστηρίξουμε την ομοσπονδιακή επανένωση.

Πιστεύκουμεν πως η πολιτική επίλυση του κυπριακού προβλήματος στη βάση της Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ) εν παραπάνω που απαραίτητη. Η ιστορική αποτυχία του ενιαίου κράτους με την επιβολή της πλειοψηφίας πάνω στη μειοψηφία στη βάση εθνοτικών κριτηρίων εν ένα αδιέξοδο που όξυνε την αντιπαράθεση των δκυό κοινοτήτων τζαι που οδήγησε στη διαίρεση του νησιού. Η λογική της συνέχισης της στήριξης του ενιαίου κράτους οδηγεί στην αποδοχή τετελεσμένων γεγονότων τζαι κατ’επέκταση στη διχοτόμηση, ενώ ταυτόχρονα αδυνατεί να αντιληφθεί τα λάθη τζαι τες αποτυχίες της πλειοψηφίας. Σε αντίθεση με τους θιασώτες -διαφόρων αποχρώσεων- του ενιαίου κράτους, εμείς θεωρούμε ότι «ρατσιστικό» είναι το ενιαίο κράτος, η αρχή της πλειοψηφίας τζαι η αρχή του «ένας άνθρωπος, μία ψήφος», αφού πάντοτε οδηγεί στην περιθωριοποίηση των μειοψηφιών- όι μόνο των εθνικών- τζαι δημιουργεί πολιτικούς τζαι κοινωνικούς αποκλεισμούς. Εν τζαιρός η πλειοψηφική ε/κ κοινότητα να αναγνωρίσει που τη μια το προνόμιο που έσσιει να μονοπωλεί το «νόμιμο» κράτος τόσα χρόνια, τζαι που την άλλη, την απομόνωση της τ/κ κοινότητας σε ένα καθεστώς που την καθιστούσε αόρατη στον παγκόσμιο χάρτη.

Υποστηρίζουμε την ΔΔΟ όι ως έναν «οδυνηρό συμβιβασμό στον οποίο εξαναγκαζόμαστε για να γλυτώσουμε που τη διχοτόμηση» αλλά ως ιδεατή θεσμική λύση [Τραίνο, Βαγόνι 10ο,«Γιατί ακόμα και αν δεν υπήρχε ομοσπονδία θα έπρεπε να την εφεύρουμε»], γιατί αναγνωρίζει την ιστορική, γεωγραφική τζαι πολιτική πραγματικότητα, διά αυτονομία στις κοινότητες, αλλά τζαι κοινό χώρο συνύπαρξης για όσους τζαι όσες έν εντάσσουνται ούτε αναγνωρίζουν τες εθνικές ταυτότητες, γιατί τότε εννά ‘χουμε την ευκαιρία να ορίσουμε κατά κάποιο

τρόπο ξανάπαρκης την έννοια «της εαυτής» τζαι «της άλλης», την έννοια των συνόρων τζαι εννά μπορέσουμε με τούντον τρόπο να δημιουργήσουμε νέες ταυτότητες. Ταυτότητες που έθθα στηρίζουνται στους αποκλεισμούς αλλά εννάν σχεσιακές, αφού έθθα λειτουργούν στη βάση διαχωριστικών διπόλων, αλλά εννά διαμορφώνουνται τζαι εννά μεταμορφώνουνται στη βάση των σχέσεων τζαι των επαφών που εννά δημιουργούμε τόσο μεταξύ μας όσο τζαι με τα πάντα γυρώ μας.

Που την άλλη, έν έχουμε καμιά ψευδαίσθηση ότι με τη λύση εννά ξεπεραστούν ως δια μαγείας οι εθνοκοινοτικές διαφορές. Θεωρούμε ότι η λύση εν κάτι παραπάνω τζαι πέρα που μιαν υπογραφή. Εν διαδικασία που προηγείται τζαι έπεται της υπογραφής, τζαι η οποία προϋποθέτει την ανάδειξη ενός άλλου αφηγήματος τζαι κυρίως μιας άλλης πραγματικότητας που υπερβαίνει τα σύνορα τζαι τον εθνοκεντρισμό. Η πολιτική επίλυση του κυπριακού προβλήματος εννά αποτελέσει ένα ρήγμα στην κυρίαρχη τάξη πραγμάτων, πράμα που εννά μας επιτρέψει να βρεθούμε, να σκεφτούμε τζαι να δράσουμε σε έναν άλλο πλαίσιο. Η διαίρεση έθθα λειτουργεί πιον ως πρόσχημα για να δικαιολογηθεί οποιοδήποτε μέτρο στρέφεται ενάντια στα κοινά λαϊκά συμφέροντα τζαι εννά σταματήσει να υφίσταται το καθεστώς έκτακτης ανάγκης, το νομικό σόφισμα στο οποίο στηρίζεται η δράση της ελληνοκυπριακής ελίτ που το 1964 τζαι μετά. Η ενοποίηση του γεωγραφικού χώρου τζαι το νέο πλαίσιο συνύπαρξης που εννά δημιουργηθεί, εννά διευκολύνει ταυτόχρονα τους κοινούς αγώνες μας, οι οποίοι εννά ισχυροποιηθούν τζαι εννά γίνουν πιο αποτελεσματικοί.

Πλέον, οι δκυο κοινότητες στην Κύπρο εννά έχουν παραπάνω ελευθερία τζαι με δεδομένη τη μείωση της εξάρτησης της τ/κ κοινότητας που την Τουρκία, έννα υπάρχει πιο πολλύς χώρος για τη συγκρότηση κοινών, δικοινοτικών μετώπων υπεράσπισης της ανεξαρτησίας κόντρα στις «μητέρες πατρίδες», αλλά τζαι στες βρετανικές βάσεις.

Η λύση του κυπριακού εννά αποτελέσει την πιο μεγάλη ήττα του μιλιταρισμού τζαι των θιασωτών του, οι οποίοι εφκάλλαν τόσα χρόνια τζαι πραγματικό οικονομικό κέρδος τζαι πολιτική υπεραξία μέσα που τη συντήρηση μιας εμπόλεμης κατάστασης στο νησί. Πέρα, όμως, που την άμεση αποστρατικοποίηση της χώρας με την κατάργηση ούλλων των στρατών, πιο μακροπρόθεσμα εννά μας δώσει τζείνο το πλαίσιο για να παλέψουμε ενάντια στη στρατικοποίηση που κυριαρχεί πλέον σε ούλλες τες εκφάνσεις της ζωής μας, στην πατριαρχία τζαι το σεξισμό πάνω στα οποία στηρίζεται αλλά τζαι αναπαράγει ο μιλιταρισμός.

Ταυτόχρονα, ακόμα τζαι αν τα εκπαιδευτικά συστήματα εννά εξακολουθήσουν να εν χωριστά, η επανένωση της χώρας εννά δώσει την ευκαιρία να ξεκινήσει ένας ουσιαστικός διάλογος -τζαι στο εσωτερικό των κοινοτήτων τζαι μεταξύ τους- με στόχο μια παιδεία απελευθερωμένη που τον εθνικισμό, το ρατσισμό, τη μισαλλοδοξία τζαι τον ηγεμονικό λόγο της Εκκλησίας. Σε μιαν επανενωμένη χώρα, παροξυσμοί, όπως η επιστολή της μάνας που ζητά την εξαίρεση του παιδκιού της που τη διδασκαλία τ/κ ποίησης, εννά πέφτουν στο κενό, μιας τζαι η καλλιέργεια κουλτούρας ειρηνικής συμβιώσης έθθα ένει μόνο στόχος, αλλά τζαι γενικευμένη ανάγκη.

Ο αγώνας για εκκοσμίκευση, όι μόνο της παιδείας αλλά σε ούλλα τα επίπεδα του κράτους τζαι της κοινωνίας, εννά μπορεί πλέον να γίνεται από κοινού τζαι ο κοσμικός χαρακτήρας της τ/κ κοινότητας εννά αποτελέσει σημαντικό στήριγμα για τους υπερασπιστές της κοσμικότητας στην ε/κ κοινότητα. Δηλώσεις που γίνουνται συχνά που τον επικεφαλής της Εκκλησίας για θέματα φύλου τζαι σεξουαλικότητας για παράδειγμα, εννά κρίνουνται σε επίπεδο ομοσπονδιακό τζαι όι μόνο στο εσωτερικό της ε/κ κοινότητας, τζαι εννά τυγχάνουν παραπάνω κριτικής.

Οι αγώνες που διούμεν ενάντια στην αποξένωση των κοινών, την υφαρπαγή γης τζαι την καταστροφή του περιβάλλοντος εννά γίνουνται σε ένα άλλο πιο ευρύ πλαίσιο. Πλέον, οι δράσεις ενάντια στην

περιβαλλοντική καταστροφή, για παράδειγμα στον Πενταδάκτυλο τζαι στην Αντρολύκου, στην Καρπασία τζαι στον Ακάμα, εννά γίνουνται ενιαία τζαι εννά έχουν τον ίδιο στόχο: τες νεοφιλελεύθερες, αντι-περιβαλλοντικές πολιτικές του ομόσπονδου κράτους ή επιχειρηματιών που θα έχουν την κάλυψη του κράτους.

Προσδοκούμε τούντους αγώνες να τους διούμεν από κοινού μαζί με τζαι για ούλλους τους κατοίκους του νησιού, σε όποιο κρατίδιο τζαι να ζιουν, είτε τους αποκαλούν «λαθρομετανάστες» τζαι «αθίγγανους», είτε «εποίκους» τζαι «καλαμαράες».

Η έννοια των «δικαιωμάτων» ήταν τζαι ένει ένας που τους κεντρικούς, αν όι ο κεντρικός άξονας στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων. Τόσο η απορριπτική, όσο τζαι η νεοφιλελεύθερη ομοσπονδιακή πτέρυγα εστιάζουν στο ατομικό δικαίωμα (κυρίως) της ιδιοκτησίας που τη μιαν, τζαι στα κοινά οικονομικά συμφέροντα που θα επιφέρει μια λύση που την άλλη. Εντούτοις, το κυπριακό πρόβλημα τζαι η λύση του (ή μη), αναδύεται μέσα που οικονομικά συμφέροντα τζαι μια νεοφιλελεύθερη λογική. Τα «κοινά» (Commons) μας, όπως προωθούνται στην κοινωνία που τες πολιτικές τζαι οικονομικές ελίτ, προσφέρουν μια λύση βασισμένη στο ότι τα «κοινά» μας συμφέροντα μπορούν να είναι μόνο τζείνα τα συμφέροντα που εν πρωτίστως οικονομικά. Τούτο φαίνεται ιδιαίτερα στην περίπτωση των υδρογονανθράκων, των οποίων η εξόρυξη τζαι η εκμετάλλευση παρουσιάζεται συστηματικά ως ο καταλύτης για την εξεύρεση μιας βιώσιμης λύσης που τη μιαν, τζαι ως το απόθεμα το οποίο εννά μας φκάλει που την κρίση που την άλλη. Για εμάς, η έννοια του «κοινού», έσσει να κάμει με ένα νέο φαντασιακό που δημιουργείται. Εν έναν αμάλγαμα που ιδέες τζαι συνειδήσεις, οι οποίες αναδύουνται μέσα που μια νέαν αντίληψη του «κοινού», γεωγραφικού, οικολογικού, ιστορικού, κοινωνικού τζαι πολιτιστικού, που, αν τζαι κάποια που τούτα υπήρχαν τζαι πριν το 1960, όπως οι κοινοί εργατικοί αγώνες τζαι οι μαζικές απεργίες που κορυφώθηκαν το 1948, τωρά αναβιώνουν ή δημιουργούνται που παλιές τζαι νέες γενιές. Εν τούτο το καινούργιο φαντασιακό που θεωρούμεν ότι σταδιακά εννά οδηγήσει στη συνύπαρξη των ανθρώπων τόσο μεταξύ της μίας κοινότητας με την άλλη, όσο τζαι μεταξύ της ευρύτερης κοινωνίας με το φυσικό τζαι αστικό της περιβάλλον.

Προφανώς, μετά τη λύση έν τζαι ννα περάσουμε σε μια μετα-κρατική κατάσταση. Εννά συνεχίσουμεν να ζιούμεν σ' ένα κράτος, που εννά λειτουργεί μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα, εννά καλείται να ανταποκριθεί μέσα σε συγκεκριμένες γεωπολιτικές συνθήκες τζαι εννά χρησιμοποιεί ούλλους τους μηχανισμούς που έσσει στη διάθεσή του για να επιβάλει την εξουσία του στο εσωτερικό του. Ξέρουμε ότι εννά χρειαστεί να δώσουμε αγώνες ενάντια στες πολιτικές τόσο του κεντρικού κράτους όσο τζαι των κρατιδίων.

Τζαι εννά το κάμουμε, ούλλες τζαι ούλλοι μαζί πιον.

Να δώσουμε μαζί τους αγώνες ενάντια στην καταστροφή των βουνών μας

Λατομείο Ανδρολύκου

Λατομείο Πενταδακτύλου

Η «Περιβαλλοντική Κληρονομιά» του Κυπριακού Προβλήματος

Μαρία Χατζημιχαήλ

60 και βάλε χρόνια κυπριακού προβλήματος. Μια περίοδος κατά την οποία το μικρό νησί της Κύπρου έζησε την ανάδυση των εθνικισμών, τη μετάβαση στη μεταποικιοκρατική εποχή και τη νεωτερικότητα. Με σημαντικά ιστορικά γεγονότα τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου κράτους, την ένταση των διακοινοτικών συγκρούσεων, την επέμβαση της χούντας από την Ελλάδα, την τουρκική εισβολή και εν τέλει τον διαμοιρασμό του νησιού. Είναι φυσικό συνεπακόλουθο ο κάθε πόλεμος και η κάθε διένεξη, που έχουν ως ένα από τα κύρια τους χαρακτηριστικά στρατιωτικές και παραστρατιωτικές επεμβάσεις και παρεμβάσεις, να οδηγούν σε τεράστιες περιβαλλοντικές καταστροφές. Στην Κύπρο οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του πραξικοπήματος και της εισβολής δεν έχουν απασχολήσει ούτε την κοινωνία, ούτε οποιεσδήποτε αρχές ή θεσμούς. Αντιθέτως, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του Κυπριακού, είτε μιλάμε για χειροπιαστές, είτε για φαντασιακές, επήλθαν αργότερα, και, μέχρις ότου επανενωθεί το νησί, θα εντατικοποιηθούν.

Το συγκεκριμένο άρθρο είναι μια πρώτη προσπάθεια να ξεκινήσει μια συζήτηση γύρω από το κυπριακό πρόβλημα και τις προεκτάσεις του σε οικολογικά θέματα, μέσα από ένα φακό πολιτικής και κοινωνικής οικολογίας και αναφέρει εν συντομία θέματα που σχετίζονται με την μετά το 1974 ανάπτυξη και το καθεστώς εξαίρεσης, με τα προβλήματα της σαλαμοποίησης ενός οικοσυστήματος αλλά και τη σύνδεση του περιβαλλοντικού / οικολογικού με ένα κοινό, οικολογικό φαντασιακό έναντι του εθνικού. Ευελπιστώ πως το άρθρο αυτό θα αποτελέσει την αρχή για περισσότερα και πιο αναλυτικά κείμενα. Είναι σημαντικό να αναφέρω, επίσης, πως η έννοια της «περιβαλλοντικής κληρονομιάς» του κυπριακού προβλήματος μπαίνει σε εισαγωγικά για δύο βασικούς λόγους. Καταρχήν, γιατί δεν θέλω να υπαινιχθώ πως η κληρονομιά του Κυπριακού είναι θετική (κάτι που θεωρώ ότι υπονοεί η λέξη κληρονομιά) και έπειτα, για να τονίσω τη φαντασιακή της όψη.

Το 1974 ήταν η απαρχή μιας ραγδαίας και «άναρχης» ανάπτυξης. Με κορυφαίο το παράδειγμα της Αγίας Νάπας, πόλεις και χωριά στο νότιο μέρος της Κύπρου τσιμέντωσαν ακτές και δάση κάτι που είχε σημαντικό αντίκτυπο στην πολιτιστική επαφή της κοινωνίας με το φυσικό της περιβάλλον σε μια προσπάθεια εκμετάλλευσης του καθεστώτος εξαίρεσης που δημιουργήθηκε. Τα μέρη στα οποία διατηρούνται ακόμη ανέπαφοι οι οικολογικοί θησαυροί του νησιού γίνονται καθημερινά στόχος των νεοφιλελεύθερων πολιτικών επιχειρηματιών και κυβερνώντων. Η μείωση των εδαφών της Κυπριακής Δημοκρατίας στην μετά το 1974 εποχή χρησιμοποιείται ακόμα σε διάφορα νεοφιλελεύθερα επιχειρήματα, τα οποία αποσκοπούν στην περαιτέρω ανάπτυξη. Ισχυρό παράδειγμα, άλλωστε, αποτελεί ο χαρακτηρισμός των περιοχών προστασίας της φύσης στα όρια της Κυπριακής Δημοκρατίας ως «δεύτερη κατοχή».

Ξεκινώντας από τη διαίρεση του νησιού αυτή καθεαυτή, είναι σημαντικό να αντιληφθούμε ότι μετά το 1974 το νησί έχει μοιραστεί, με όρους πραγματικούς αλλά και φαντασιακούς. Το ένα μεγάλο οικοσύστημα έχει χωριστεί σε τέσσερα «οικόπεδα», από τα οποία το κάθε ένα από αυτά υπάγεται σε διαφορετική κυρίαρχία. Τα δύο μεγαλύτερα «οικόπεδα» βρίσκονται κάτω από την κυριαρχία της ελληνοκυπριακής κυβέρνησης από τη μια και της τουρκοκυπριακής από την άλλη. Μια τρίτη κυριαρχία στο νησί αποτελούν οι Βρετανικές Βάσεις (στη Δεκέλεια και στο Ακρωτήρι), την πιο στρατιωτικοποιημένη μορφή ενός μεταποικιακού κατάλοιπου, και την τέταρτη μια αποκαλούμενη «ειρηνευτική δύναμη», η οποία, στην προσπάθειά της να σταματήσει τις διακοινοτικές συγκρούσεις του 1963-64 και του 1974, δημιούργησε μια ζώνη που λειτούργησε από τη μια ως «εξουδετερωτής συγκρούσεων» και από την άλλη, (μέχρι το 2004 όταν άνοιξαν τα οδοφράγματα) ως «no man's land».

Το περιβάλλον, κάτι το οποίο αντιλαμβάνομαι ως μέρος των εν δυνάμει (οικολογικών) «Κοινών» (Commons) ολονών μας, χρησιμοποιείται διαρκώς ως μέσο για την εμπέδωση μιας εθνικής ταυτότητας και του ρόλου του «άλλου» ως εχθρού, ως βάρβαρου, ως καταστροφέα. «Κοινά» ονομάζονται οι συλλογικοί, φυσικοί και πολιτισμικοί πόροι που παράγουμε και / ή διαχειριζόμαστε από κοινού με συμμετοχικές πρακτικές. Το πιο σημαντικό στοιχείο, όμως, αυτών που ονομάζουμε «Κοινά» είναι η σύνδεσή τους με το φαντασιακό της κοινωνίας. Ο

ιστορικός Peter Linebaugh το ονομάζει μια «πολιτιστική διαδικασία» (a cultural process), ο Stephan Meretz μια «κοινωνική διαδικασία« (social practise) και ο Tim Rayner μια «ψυχολογική μετάβαση» (psychological shift). Αυτό το φαντασιακό που δημιουργείται και ενδυναμώνει εν τέλει τις κοινωνικές σχέσεις και τη σχέση της κοινωνίας με το περιβάλλον της είναι η μετάβαση σε μια νέα τάξη πραγμάτων, όπου η νέα κοινότητα που δημιουργείται λειτουργεί μέσα σε ένα νέο πλαίσιο κοινωνικής και περιβαλλοντικής δικαιοσύνης.

Μιας και το άρθρο αυτό εστιάζει στο θέμα της κληρονομιάς είναι σημαντικό να αναφερθεί, αν και είναι ξεκάθαρο σε όλες και όλους εμάς που μεγαλώσαμε στο νησί, ότι το κυπριακό πρόβλημα αποτελεί την κοινή μας κληρονομιά, οποιοδήποτε και αν είναι το εθνοτικό κουτί στο οποίο μας κατατάσσουν. Το παρελθόν μάς έχει κληροδοτήσει με αναμνήσεις αλλά φυσικά και αφηγήσεις, οι οποίες έχουν εδραιώσει στην κάθε εθνοτική ομάδα συγκεκριμένες αντιλήψεις για τα αίτια και τις συνθήκες δημιουργίας του Κυπριακού. Η οικειοποίηση των οικολογικών μας «Κοινών», είτε μιλάμε για βουνά (δες Πενταδάκτυλος) είτε για τη θάλασσα (π.χ. της Κερύνειας), από εθνικιστικούς παροξυσμούς βάζουν φραγμούς σε πιθανές κοινές φαντασιακές δυναμικές και ενισχύουν την ηγεμονική ρητορική του διαχωρισμού. Τέτοιες ρητορικές, αποσκοπούν στο να ενδυναμώσουν την εικόνα του «άλλου» ως βάρβαρου, ως κατακτητή, ο οποίος βαραίνει τον «Πενταδάκτυλό μας» με τη σημαία του και θα πρέπει να «αποσειστεί», ενώ ταυτόχρονα επιρρίπτουν την ευθύνη σε μια κοινή μας θάλασσα, γιατί αυτή «τους [βαρβάρους] έφερε». Οι ρητορικές αυτές δεν μας αφήνουν να ξεχάσουμε την καταστροφή που καθημερινά κάνουν οι «βάρβαροι» εχθροί μας στον Πενταδάκτυλο, αλλά αποσιωπούν ή και πολλές φορές στηρίζουν τη λατόμευση σε εδάφη που ανήκουν στην άλλη (την τουρκο/ κυπριακή) κοινότητα, όπως στην περίπτωση της Ανδρολύκου και στους Αγίους Ηλιόφωτους. Αναφέρω ενδεικτικά και επιγραμματικά δύο από μια σειρά τέτοιων πρακτικών, οι οποίες σαφώς αξίζουν μιας πιο ενδελεχούς ανάλυσης με όρους πολιτικής και οικονομικής θεωρίας. Από τη μια, μπορούμε να αντιληφθούμε τέτοιες πρακτικές με τη θεωρία του David Harvey ως «συσσώρευση μέσω αποστέρησης» (accummulation by dispossession), όπου μεγάλες ποσότητες πλούτου μπορούν να αποσπαστούν από οικονομικά ευαίσθητα στρώματα. Ταυτόχρονα, σ'αυτή την πρακτική, και ιδιαίτερα στις ακροδεξιές ρητορικές κωδικοποίησής της, μπορούμε να βρούμε στοιχεία της ναζιστικής ιδεολογίας «Αίμα και Γη» (Blood and Soil), η οποία αντιλαμβάνεται την εθνικότητα στη βάση δύο παραγόντων, τη «γραμμή αίματος» και τη γη.

Συνοψίζοντας, 60 τόσα χρόνια συγκρούσεων εθνικιστικών ιδεολογιών και 42 χρόνια διαίρεσης του νησιού έχουν αφήσει ένα τεράστιο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, τόσο σε πραγματικό οικολογικό επίπεδο, όσο και στο φαντασιακό της κοινωνίας. Όταν ο Ivan Illich είπε στην ομιλία του «Silence is a Commons» («η σιωπή είναι Κοινό»), ότι «η περίφραξη των κοινών κηρύσσει την αρχή μιας νέας οικολογικής τάξης» ('the enclosure of the commons inaugurates a new ecological order') εννοούσε ότι η περίφραξη των Κοινών στην Αγγλία του 17ου-18ου αιώνα σηματοδότησε μια ριζική αλλαγή στη στάση της κοινωνίας απέναντι στο περιβάλλον. Με ένα παρόμοιο τρόπο, το κυπριακό πρόβλημα έχει περιφράξει τις συνειδήσεις μας και αποτέλεσε ένα σημαντικό παράγοντα για τον οποίο το περιβάλλον (όπως άλλωστε και πολλά άλλα) μπήκε σε δεύτερη (και βάλε) μοίρα έναντι του καθεστώτος έκτακτης ανάγκης που δημιουργήθηκε. Παρατηρούμε, όμως, τα τελευταία χρόνια να αναδύεται ένα άλλο φαντασιακό. Απέναντι σε τέτοιες κινήσεις μορφών εξουσίας, έχει ξεκινήσει και είναι υπό δημιουργία πια ένα είδος επαναδιεκδίκησης των Κοινών. Οι κοινοί αγώνες Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων για τον Ακάμα και την Καρπασία ξεπέρασαν τους εθνικούς φραγμούς. Πλέον, μέρος της κοινωνίας έχει αποφασίσει ότι η κληρονομιά που θέλει να αφήσει στις επόμενες γενιές, δεν είναι το «κοινό» κυπριακό πρόβλημα, αλλά την Καρπασία, τον Ακάμα, τον Πενταδάκτυλο, το Τρόοδος και άλλες τόσες φυσικές περιοχές της Κύπρου, ως την πραγματική Κοινή περιβαλλοντική κληρονομιά. Μέσα σ' αυτές τις προσπάθειες, η έννοια του Κοινού υπερβαίνει τα όρια του ανθρωποκεντρικού, του εθνοτικού, του ατομικού, για να συμπεριλάβει τόσο τα ανθρώπινα και τα μη-ανθρώπινα όντα. Εκεί που άλλοι θέλουν να βάλουν σφραγίδες σημαιών, αίματος ή και εμπορικών εκμεταλλεύσεων, ο αγώνας για την επαναδιεκδίκηση των Κοινών συνεχίζεται και καθώς προχωράμε προς τις δικές μας Ουτοπίες, θα δημιουργούμε μια άλλη Κύπρο, «Κοινή».

Επιπτώσεις του Κυπριακού Προβλήματος στην ελληνοκυπριακή εκπαίδευση και Αναχώρηση για ένα πιο ελπιδοφόρο (;) μέλλον

Λοΐζος Λουκαΐδης, Εκπαιδευτικός για την Ειρήνη

Γεννημένος και μεγαλωμένος στην Πάφο, με μητέρα Καρπασίτισσα και πατέρα Παφίτη, η αλήθεια είναι ότι στο δημοτικό υπήρχε πάντα μια σύγχυση σχετικά με το τι έπρεπε να δηλώνω όταν με ρωτούσαν από πού είμαι. Τελικά κατέληξα να ανακοινώνω, «με καπάρτισμαν», ότι είμαι από το Ριζοκάρπασο, αλλά μένω προσωρινά στα Κούκλια, γιατί κατάλαβα ότι αυτό άρεσε στις δασκάλες μου, «έπιανα πόντους». Σιγά σιγά κατάλαβα ότι από κάπου το είχα ακούσει κι ότι κι άλλα παιδιά που είτε ζούσαν στο συνοικισμό είτε σε τουρκοκυπριακά σπίτια, όπως εγώ, ακολουθούσαν το ίδιο μοτίβο. Μετά βαρέθηκα να το λέω, αφού δεν ήταν πρωτότυπο κι έψαχνα να βρω άλλους τρόπους για να εντυπωσιάσω τις δασκάλες.

Τα διλήμματα που αντιμετωπίζουμε οι Ελληνοκύπριοι/ες σε σχέση με το κοινωνικο-πολιτικό μας ζήτημα μπορούν να θεωρηθούν κατασκευές ενός εκπαιδευτικού συστήματος που διαιωνίζει τα στερεότυπα και την εχθρότητα μεταξύ των δύο μεγαλύτερων κοινοτήτων του νησιού, Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων. Ο εθνικισμός και η δημιουργία αποκλειστικών ταυτοτήτων μέσα από τη διδασκαλία και εκμάθηση, κυρίως, της Ιστορίας, αναπαράγουν εχθρότητα και τον αποκλεισμό του «άλλου», της άλλης κοινότητας, των Τουρκοκυπρίων. Η Ιστορία κατέχει τον κύριο ρόλο στην κατασκευή ταυτοτήτων, κυρίως της εθνικής ταυτότητας αλλά, όταν τα θεμέλια αυτής ακριβώς της ταυτότητας προέρχονται από μία μόνο (προ)οπτική, αυτό μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό των άλλων και σε μια μονολιθική, άκαμπτη εθνική ταυτότητα που αποκλείει από την ιστορική αφήγηση και το χώρο το οτιδήποτε διαφορετικό. Ο εθνικισμός και οι διαχωριστικές γραμμές προωθήθηκαν, μεταξύ άλλων, μέσω των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Κύπρο και, συγκεκριμένα, μέσα από τα αναλυτικά προγράμματα της ιστορίας και, στην ελληνοκυπριακή εκπαίδευση, μέσω και του διαχρονικού στόχου του «Δεν Ξεχνώ» που εισήχθηκε στα σχολεία για να ενισχυθεί η θέληση για αγώνα για την απελευθέρωση της κατεχόμενης πατρίδας.

Έτσι, το status quo εκδηλώνεται από την κυπριακή εκπαίδευση και αντικατοπτρίζεται σε αυτήν, έχοντας ως κυριότερες παθολογίες, εκτός από τα πιο πάνω, το διχαστικό της χαρακτήρα και τη διαιώνιση των επίσημων ιστορικών αφηγήσεων που οδηγούν σε περαιτέρω πόλωση, στην καλλιέργεια της μισαλλοδοξίας, της κουλτούρας της βίας και την αποτυχία αναγνώρισης της σημασίας των πολλαπλών μας ταυτοτήτων. Η έλλειψη καινοτόμων πρωτοβουλιών σε μεγάλη κλίμακα, με ξεκάθαρο προσανατολισμό και δράσεις προς μια εκπαίδευση απαλλαγμένη από περιθώρια και βία (προσωπική, θεσμική και δομική), έχει οδηγήσει με τη σειρά της στη δημιουργία ενός κλίματος παραίτησης ακόμη κι από εκπαιδευτικούς με υπόβαθρο και δράσεις που δεν εντάσσονται στα πλαίσια του εκπαιδευτικού «κανόνα» ή της «νόρμας». Ένα επιπλέον σημαντικό στοιχείο, το οποίο ελάχιστα έχει ληφθεί υπόψη από τα ενδιαφερόμενα μέρη στην εκπαίδευση, είναι το γεγονός ότι η Κύπρος καταλαμβάνει την έβδομη θέση στις πιο στρατιωτικοποιημένες περιοχές του κόσμου (Bonn International Center for Conversion, Διεθνής Δείκτης Στρατικοποίησης 2015). Υπάρχει ακόμα απουσία, στο σύνολό της, της Εκπαίδευσης για τον Αφοπλισμό και την Αποστρατικοποίηση, με τις συμβολικές αναπαραστάσεις της βίας να εκφράζονται επίσης στις σχολικές μονάδες μέσω παρελάσεων, εορτασμών εθνικών επετείων και πολεμικών παιχνιδιών.

Η ειρήνη γίνεται κατανοητή στο κυπριακό εκπαιδευτικό συγκείμενο μόνο σε σχέση με την Κύπρο, τις σχέσεις των δύο μεγαλύτερων κοινοτήτων και των λεγόμενων μητέρων πατρίδων. Η αλλαγή του κυρίαρχου αφηγήματος, όμως, δύναται να επέλθει με κατανόηση του γεγονότος ότι η ειρήνη αφορά επίσης την αντιμετώπιση των συνθηκών στις κοινωνικές δομές που δημιουργούν την κουλτούρα της βίας. Ανάμενα σε άλλες, αυτές είναι οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες και η άνιση κατανομή του πλούτου και των φυσικών πόρων, οι πατριαρχικές σχέσεις στην κοινωνία, την εκπαίδευση και την πολιτική ζωή και η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων λόγω της έλλειψης, σε αρκετά μεγάλο βαθμό, δημοκρατικής λήψης αποφάσεων και της μη συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών σε διαλεκτικές διαδικασίες για ζητήματα που την αφορούν.

Μια θετική εξέλιξη προς μια πιο ελπιδοφόρα πορεία στα εκπαιδευτικά τεκταινόμενα στο νησί αποτελεί η σύσταση της δικοινοτικής τεχνικής επιτροπής για την Εκπαίδευση, με εντολή: α) να επανεξετάσει τις υφιστάμενες ερευνητικές και καλές πρακτικές στον τομέα της εκπαίδευσης στην Κύπρο και το εξωτερικό και να αναλάβει νέα σχετική έρευνα για το πώς η εκπαίδευση μπορεί να συμβάλει στη μετατροπή των συγκρούσεων, την ειρήνη, τη συμφιλίωση και την καταπολέμηση των προκαταλήψεων, των διακρίσεων, του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και του εξτρεμισμού, β) να εργαστεί για το σχεδιασμό ενός αμοιβαία αποδεκτού μηχανισμού για την εφαρμογή των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης στα σχολεία των δύο εκπαιδευτικών συστημάτων και την προώθηση των επαφών και της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών από τις δύο κοινότητες, και γ) να προτείνει επιλογές πολιτικής, στο βέλτιστο βαθμό, και πορεία δράσης που θα επιτρέψει το συντονισμό των δύο εκπαιδευτικών συστημάτων, συμβάλλοντας έτσι σε μια βιώσιμη, αειφόρο και λειτουργική δικοινοτική, διζωνική ομοσπονδία. Πέραν τούτου, υπάρχουν μεμονωμένες προσπάθειες της κοινωνίας των πολιτών για την αποστρατικοποίηση και την Εκπαίδευση για έναν Πολιτισμό Ειρήνης. Ωστόσο, υπάρχει ανάγκη για πρωτοβουλίες μεγάλης κλίμακας και για εξερεύνηση εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης εκπαιδευτικών δράσεων.

Η σύσταση της επιτροπής δεν είναι πανάκεια για όλες τις παθολογίες των δύο εκπαιδευτικών συστημάτων στην Κύπρο. Η κοινωνία των πολιτών θα πρέπει, κατ' αρχήν, να αναγνωρίσει ότι η συμφιλίωση και η βιώσιμη ειρήνη είναι μια διαδικασία που απαιτεί χρόνο και χρειάζεται στρατηγικό σχεδιασμό. Μια προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω είναι επίσης απαραίτητη σε μια στιγμή που η λύση έρχεται από πάνω προς τα κάτω, ενώ οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αισθάνονται ότι κατέχουν την εκπαιδευτική διαδικασία και να νιώθουν σίγουροι/ες για τις δεξιότητες και την ικανότητά τους να διδάξουν την ειρήνη. Οι εκπαιδευτικοί που είναι ήδη θετικά προσκείμενες/οι προς τη συμφιλίωση θα πρέπει να οδηγήσουν τη διαδικασία μέσω της συμμετοχής τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τα θέματα που τις/τους αφορούν. Προηγούμενες προσπάθειες για να εισαχθούν ζητήματα ειρήνης και συμφιλίωσης στο αναλυτικό πρόγραμμα της ελληνοκυπριακής κοινότητας υλοποιήθηκαν μόνο σε λίγες αίθουσες διδασκαλίας. Την ίδια στιγμή, μια Παιδαγωγική της Κριτικής Συνειδητοποίησης (Pedagogy of Conscientization, Paulo Freire) είναι απαραίτητη για την ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών ώστε να αναλάβουν δράση για αλλαγή στάσεων και κατασκευή των θεμελίων για την αλλαγή νοοτροπίας. Περαιτέρω, η εισαγωγή μιας Παιδαγωγικής της Ελπίδας θα αναδείξει την ανάγκη για το μετασχηματισμό τηε ελπίδας σε δράση.

Σε περίπτωση λύσης, η κατασκευή ενός πλαισίου για τις επαφές και ενός μηχανισμού συντονισμού σε ομοσπονδιακό επίπεδο απαιτείται για:

•Συντονισμό της κατάρτισης των εκπαιδευτικών, τόσο μονοκοινοτικά, αλλά και μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

•Παροχή ευκαιριών ανάπτυξης δεξιοτήτων για επιθεωρητές/τριες, διευθυντές/τριες σχολείων και εκπαιδευτικούς σε θέματα Εκπαίδευσης για έναν Πολιτισμό Ειρήνης μέσα από μια ολιστική προσέγγιση (που θα λαμβάνει υπόψην ότι η ειρήνη δεν είναι μόνο η απουσία του πολέμου, αλλά και ο αντιρατσισμός, τα ανθρώπινα δικαώματα, η ισότητα των φύλων, η κοινωνική δικαιοσύνη και η συμπόνια, η περιβαλλοντική αειφορία, η εσωτερική ειρήνη και ο διαθρησκευτικός διάλογος και η αποστρατικοποίηση).

•Υποβοήθηση της αποκέντρωσης των δράσεων για την Εκπαίδευση για την Ειρήνη.

•Συντονισμό αλλαγών στα εκπαιδευτικά προγράμματα και

παρεμβάσεις για σκοπούς εναρμόνισης των εκπαιδευτικών συστημάτων.
•Κατανομή του χώρου και του χρόνου μέσα στα αναλυτικά προγράμματα για την υλοποίηση κοινών δράσεων με αντίκτυπο στην κοινότητα.
•Καθιέρωση καινοτόμων συνεργιών (π.χ. με τοπικές αρχές, γονείς και μαθητικές παρατάξεις, την ακαδημαϊκή κοινότητα κτλ.).

Η ιδέα μεικτών σχολείων, βασισμένων στις αρχές της Εκπαίδευσης για έναν Πολιτισμό της Ειρήνης, θα πρέπει επίσης να προωθηθεί, ώστε να αποτελέσουν όχημα για την επίτευξη των εκπαιδευτικών και κοινωνικών αλλαγών που θα συμβάλουν στην οικοδόμηση ενός καλύτερου κόσμου για τις μελλοντικές γενιές στην Κύπρο μέσω της ολιστικής ανάπτυξης των μαθητών/τριών, των γονέων και της τοπικής κοινωνίας. Η υλοποίηση αυτού του οράματος θα μπορούσε να αρχίσει σε πιλοτική και εθελοντική βάση, τόσο για στρατηγικούς όσο και για πρακτικούς λόγους (χρηματοδότηση, επιμόρφωση εκπαιδευτικών). Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία ενός τέτοιου εγχειρήματος είναι να βασίζεται στις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης, της δημοκρατίας, της ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών και των τοπικών κοινωνιών, της συμμετοχής και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η κοινωνία των πολιτών στην Κύπρο αντιμετωπίζει μεγάλες προκλήσεις στην προσπάθεια για καλλιέργεια ενός Πολιτισμού Ειρήνης, δεδομένου ότι οι κύριοι παράγοντες της αλλαγής συνεχίζουν να διαιωνίζουν μια κουλτούρα της βίας. Η εκπαίδευση είναι το εργαλείο που θα εξασφαλίσει ότι η ειρήνη μπορεί να καλλιεργηθεί και να διατηρηθεί, και ότι η πραγματική κοινωνική αλλαγή μπορεί να επιτευχθεί μέσω μετασχηματισμού των εκπαιδευτικών συστημάτων σε όλο το νησί. Όσο δύσκολο και να φαίνεται όμως, η επιλογή της Εκπαίδευσης για την Ειρήνη είναι μονόδρομος. Όπως το θέτει κι ο Colman McCarthy, «Αν δε διδάξουμε την ειρήνη στα παιδιά μας, κάποιος άλλος θα τους διδάξει τη βία».

το κυπριακό φύλλο

γιαλλουρού

Το να περνάς ποτζεί ένεν κάτι που γίνεται ασυναίσθητα. Έν μπορείς σαν περπατάς τζαι φλανάρεις μεστην πόλη να φτάσεις στο χάνιν ας πούμε ή στο παζάρι. Κάποιος έννα σε σταματήσει, έν θα είσαι ροή πιον έννα σου βάλει ανάχωμα να μεν τζυλάς τζαι να πηαίνεις. Περίπου όπως συμβαίνει τζαι με το νησί, άμαν φτάνεις στο θαλάσσιο σύνορο. Τζιαμέ μπροστά σου εν η θάλασσα. Δαμέ ένεν η θάλασσα. Αλλά μοιάζει. «Κατέβα που τα νερά δαμέ εν χέρσο το σύνορο σου τζαι πρέπει να σταματήσεις. Δείξε τα χαρκιά σου. Εν σοβαρή υπόθεση». «Τζαι ποιος σου είπεν ότι το να περιφέρουμαι μεστην πόλην ένεν σοβαρή υπόθεση». «Περνούμεν ποτζεί τωρά». Ο ένας γελά, ο άλλος μιτσοκαμμεί σου, οι τουρίστες ψουψουρίζουν, εσύ τρώεις γλειφιτζούρι γεύση φράουλα τζαι η γλώσσα σου εν κότσινη. «Την πρώτη φορά που επεράσαμεν, εστέκετουν μου έναν αγκονάρι στο λαιμό». Θυμούμαι τη θεία μου τη Βάσω, που μας τα ελάλεν. Τζαι τζείνης η γλώσσα της ήταν κότσινη που το τριαντάφυλλον. Έτρωε μαχαλλεπί. «Ήταν σαν να επήαινα θκυο φορές κάπου που έπρεπε να πάω μόνον μιαν. Σαν νά'πρεπε να μετροφυλλήσω τα άλπουμ των γονιών μου ή να κλάψω για κάτι που έκλαψα μια ζωήν πρωτύττερα». Εστάθηκε μου εμένα το αγκονάρι. Το να περνώ το σύνορο κάμνει με να το εμπεδώνω; όξα στο τέλος κάμνω το μηχανικά τζαι χάνεται. Ένα σύνορο χάνει τη δύναμη του αν το θκιαβαίνεις; Εν σύνορο πιον; Ο Άλεφ σιεραιτά. Χωρίζει μας μισό μέτρον απόσταση, διά μου το σιέρι της πέφτει μου η πέννα τζαι κουτουλλώ πάνω του. Η γραμμή έσσισε τη γην, ένα σιέρι κάποιου άντρα εβάσταν μια πέναν κάποτε σαν τούτην που μου έπεσε, τζαι έσσιζεν ένα χάρτη. Πάνω είσσιεν το σχήμα της χώρας, η χώρα ήταν γένους θηλυκού, τζαι έτσι το έναν έγινεν θκυο τζαι το χαμένον ονομάστηκεν αδιανόητο τζαι ούλλα ήταν σύμφωνα ως τότε με το σύστημα της γραμματικής μας. Τα όρια της χώρας ήταν τζαι τα όρια της γλώσσας. Έκαμνες βόλτα την κυριακήν ας πούμε στη λήδρας, τζαι έφτανες πάντα ως τζιαμέ. Επερπάτας τζαι κάποιος ελάλε σου «έτο, ως δαμέ πάεις. Άμα θέλεις μπορείς να φακκάς πάστες βαρέλες αλλά εν το συνιστώ». Έτσι η ζωή σου έπαιρνεν έναν σχήμαν ιδιάζον. Όπως μιαν άχνα που πάει να γίνει λέξη αμμά στο τέλος ένι φκάλλεις άχναν. Σαν να μιλάς τζαι να σου λείπει το στόμα. Οι χειρονομίες σου εμεινίσκαν ως τζιαμέ, οι λέξεις σου

εφτάναν ως τζιαμέ, επεριμέναν καθοδήγηση που το κέντρο φερειπείν, γιατί ήσουν «ελάσσονα περίπτωση», κάποιος άλλος εφρόντιζε για λόου σου, για τα συμφέροντα σου ή για την εκπροσώπησή σου. Εν ήταν απαραίτητο να μιλήσεις. «Α έτο, εφτάσαμεν κλώστε τωρά τζαι πάμε πίσω. Ο κάττος ρε Λαμπρή, άδε τον κάττον! Να σου γοράσω παμπάτζιν; Παγωτό που τον ηράκλη θέλεις; Άτε τζαι πάμεν έσσω, ετέλειωσεν η βόλτα μας». «Πιο κάτω;». «Εν έσσιει πιο κάτω, ως δαμέ πάμεν». Εμείνισκες ακίνητος ώρες πολλές. Ύστερα οι κινήσεις σου εγίνουνταν κοφτές, αμίλητες, εφκαίνασιν με ψουψουρίσματα, κάποτε μ'έναν τόνον ηττοπάθειας στη φωνή. Ο πόλεμος είσσιε σε πάρει πίσω στα παιδικά σου. «Ήταν σαν να'χασα ξανά τη μάνα μου». Όπως που'σαι μωρόν τζαι φέφκεις που την αγκαλιά της μάνας σου τζαι μπαινεις εις τον κόσμον τζαι ο κόσμος μπαίνει μέσα σου τζαι γυρώ σου εν έσσιει πολλά να σου την αθυμίζουν, μόνον το σώμα της χώρας, τα δέντρα, το χώμα τζαι τα νερά. Έζησες τον αποχωρισμό θκό φορές τζαι η γραμμή αθύμιζε σου τον. Το ίδιο τζαι οι φωτογραφίες των τετραδίων του σχολείου. Η ιστορία εθύμιζε λίο την υπόθεση με τον πατρικό νόμο. Ήταν η πατριαρχία στα καλύττερα της. Το πηγάδι της, οπως εξεκινησε που τα αίματα, τον εκτοπισμό, τον αποκλεισμό τζαι την απαγόρευση. «Μια γραμμή έσσισεν ένα χάρτην στα θκυο». «Είμαι σε καθεστώς κηδεμονίας». «Έπεσεν μου η πένα, έμπορω να γράψω». «Απαγορεύεται να πάεις ποτζεί». Απαγορεύεται μισή ζωή, η μισή ζωή εν το αδιανόητο. «Εν μη αναγνωρισμένη οντότητα». «Εν υπάρχω υπάρχω αλλά εν υπάρχω». Έν θα ζήσεις που δαμέ τζαι τζει. Ως δαμέ εν η ζωή. Έν χρειάζεται να το σκεφτείς το πάρατζει, εν μπορείς να το σκεφτείς, ως δαμέ πάεις.

«Το 2003 που άνοιξε λλίον η πόρτα τζαι επιτρέπετουν η διάβαση τζαι άρχισεν η ροή ξανά, ο άλλος απόχτησεν όνομα, έκαμα τον πρόσωπο, έτζεισα τον, είσιεν μεγάλα μάθκια, τα σιείλη του ήταν κότσινα τζαι τα δάχτυλα του πασσιά, έδειχνε μου μια φωτογραφία με άλλους γνωστούς μου, εμαείρεφκε πατάτες στο φούρνο τζαι έκοφκε σαλάταν. Είπε μου να κάτσω, έφυα, εξαναπήα. Πάω τωρά κάποτε ψουμνίζω μαλλιά». Περνώ κάθε φορά που τζείντον έλεγχο, ένεν εγγράψιμον όμως το σώμα μου πιον, ήρτεν το γυρί μου να γράψω. Τα πόθκια μου εκλωτσήσαν, εκλώτσησεν τζαι η τζοιλιά μου για να φκάλω άχναν, όπως κλωτσά τζι η πιο μιτσιά σπιθαμή ζωής άμαν της επιβάλεις έναν νόμο. Τζι ας μεν φαίνεται ακόμα. Άρχισα να μιλώ με τον άλλο, τζαι να σιαιρετώ τα νερά. Κόσμος πάει, κόσμος έρκεται. Ο πόλεμος ετέλειωσεν. «Η ιστορία της κύπρου εν ήταν η ιστορία των θκυο. Ποττέ ένεν θκυο στην ιστορίαν, εν τρεις τζαι βάλε». Η ζωή εν χωρεί μεστο σύστημα της γραμματικής μας. Ούτε τη γραμμήν επιτελώ την πιον, η ιστορία που μου εμάθαν ήταν γνώριμη, οικεία, που τα παιδικά μου, αλλά εν είσσιε σχέση με τη ζωή μου. Η γραμμή ένεν η γραμματική μου.

Το παιχνίδι παίζεται ακόμη
Η διαδικασία ειρήνευσης στην Κύπρο

Γρηγόρης Ιωάννου

Η κατάρρευση των συνομιλιών για την επίλυση του Κυπριακού στο Μοντ Πελεράν ΙΙ, διέκοψε, προσωρινά ελπίζουμε, μια δυναμική που βρισκόταν σε εξέλιξη. Οι άμεσες αρνητικές συνέπειες είναι: α) η ενίσχυση των δυνάμεων του στάτους κβο στην Κύπρο στα πλαίσια της εκ νέου επιβολής στο δημόσιο λόγο της «απαραίτητης εθνικής ενότητας» απέναντι στον εχθρό με όλο τον αυταρχισμό που αυτό συνεπάγεται και β) το πέρασμα της πρωτοβουλίας των κινήσεων για το Κυπριακό στις κυβερνήσεις Ελλάδας και Τουρκίας και άρα την κατ' ευθείαν υπαγωγή του στο κάδρο των ελληνο-τουρκικών συμφερόντων με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ανεξαρτησία και την αυτονομία της Κύπρου και των Κυπρίων συνολικά.

Παρά το ότι στη δημόσια σφαίρα κυριαρχούν τα θέματα των εγγυήσεων και το εδαφικό ως αιτίες μπλοκαρίσματος, στην ουσία αυτά αποτελούν απλώς αντανακλάσεις βαθύτερων ζητημάτων που έχουν να κάνουν με τη διάταξη των δυνάμεων και του συσχετισμού ισχύος στην Ανατολική Μεσόγειο, ιδιαίτερα σε σχέση με τις ΑΟΖ και τους ενεργειακούς σχεδιασμούς. Συγκεκριμένα, η ελληνική κυβέρνηση, παρά τη δραματική κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, και ίσως με καταλύτη τη μνημονιακή πορεία στην οποία εξαναγκάστηκε το 2015, θεωρεί ότι μπορεί να εκμεταλλευτεί την πολιτική κρίση στην Τουρκία και την επιδείνωση των σχέσεων της Τουρκίας με τις ΗΠΑ και την ΕΕ έτσι ώστε να μεταβάλει την ισορροπία μέσα στο ΝΑΤΟ και να εξασφαλίσει κάποιο πλεονέκτημα στα θέματα της οριοθέτησης της ΑΟΖ της. Το Κυπριακό φαίνεται να προσεγγίζεται εργαλειακά ως προς αυτό τον σκοπό από το ελληνικό κράτος, με παρόμοιο τρόπο δηλαδή με αυτόν που επιχείρησε ανεπιτυχώς να κάνει το τουρκικό κράτος πριν από μια δεκαετία σε σχέση με την διαπραγμάτευσή του με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η σκλήρυνση της στάσης της Ελλάδας, όμως, βρήκε άμεση ανταπόκριση από την Τουρκία που επέλεξε να σηκώσει το γάντι και να σκληρύνει και αυτή τη στάση της προκαλώντας έτσι το ναυάγιο στις συνομιλίες. Αυτό σε καμιά περίπτωση, βέβαια, δεν πρέπει να αθωώνει τους Αναστασιάδη και Ακκιντζί τόσο για τους χειρισμούς τους όσο και για τη δική τους στάση αδυναμίας αυτονόμησης και ετοιμότητας να κάνουν το απαραίτητο τολμηρό βήμα που χρειαζόταν στις συνομιλίες. Η δυναμική φαίνεται να έχει προς το παρόν χαθεί – ενδέχεται, όμως, οι εξελίξεις σε μερικούς μήνες να επιτρέψουν την επανέναρξη των συνομιλιών, καθότι μεσοπρόθεσμα δεν φαίνεται να συμφέρει σε κανένα η εκκρεμότητα, αν και διάφοροι τοπικοί, περιφερειακοί και διεθνείς παίχτες ενίοτε βολεύονται από αυτήν.

Βέβαια, η Κύπρος εκτός από οικόπεδο ελληνο-τουρκικού ανταγωνισμού είναι χώρα με λαό που παρά τον διακοινοτικό διαχωρισμό και τη διακοινοτική σύγκρουση, έχει και εμπειρία και άποψη για τα συμφέροντά του, και φυσικά κοινωνικές τάξεις, πολιτικές δυνάμεις και αυτόνομες δυναμικές. Το κυπριακό πρόβλημα έχει σημαντική εσωτερική διάσταση, συσσωρευμένη ιστορία και αποτελεί ένα σύνθετο ζήτημα που δεν μπορεί να προσεγγίζεται όπως συχνά γίνεται, ιδιαίτερα από τον ελληνικό ριζοσπαστικό χώρο, με απλοϊκά σχήματα, εύκολες αναλύσεις και συνθήματα. Κυρίως η επίλυση του Κυπριακού δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται στατικά και νομικίστικα με τους όρους του παρόντος ανταγωνισμού καθότι, αν και όταν επιτευχθεί συμφωνία και επικυρωθεί από δημοψηφίσματα, οι δυναμικές που θα δημιουργηθούν μέσα από τα γεγονότα και την πράξη των διαφόρων δρώντων θα μεταβάλουν τους όρους και τη μορφή τόσο του διακοινοτικού όσο και του ελληνο-τουρκικού ανταγωνισμού ευρύτερα (βλ. http://chronos.fairead.net/establishing-the-ufc). Πιο σημαντικά, θα δημιουργηθεί χώρος δράσης για νέες δυνάμεις που θα επηρεάσουν το γίγνεσθαι της επανένωσης και της μετάβασης στο ομοσπονδιακό πλαίσιο, οι οποίες αυτή τη στιγμή είναι αντικειμενικά περιορισμένες από τη διχοτομική πραγματικότητα και την εθνική περιχαράκωση που αυτή επιβάλλει σε όλες τις σφαίρες της πολιτικής και της καθημερινότητας.

Υπό αυτό το πρίσμα τα δίπολα της μετεξέλιξης–παρθενογένεσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της μεταβολής-κατάργησης της Συνθήκης Εγγυήσεων, παρά την επικοινωνιακή τους σημασία και το βάρος που μπορεί να έχουν αποκτήσει αυτή τη στιγμή στην κοινή γνώμη, είναι δευτερεύοντα επί της ουσίας. Η αγωνία π.χ. για τον συμβολισμό της «παρουσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας» στη διεθνή διάσκεψη επιπλέον της παρουσίας της ε/κ κοινότητας, έχει

αντικειμενική σημασία για αυτούς που αναμένουν ή και οραματίζονται την κατάρρευση του ομοσπονδιακού κράτους. Δεν θα έπρεπε να έχει για αυτούς που θα εργαστούν για να μην καταρρεύσει. Από την άλλη, η συνθήκη Εγγυήσεως όπως και η συνθήκη Συμμαχίας είναι συνδεδεμένες με τη συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας[1]. Στην περίπτωση της Συνθήκης Εγγυήσεων η ελληνική και η ε/κ πλευρά αντιστρέφουν τη θέση τους στο δίπολο μετεξέλιξη/κατάργηση. Αυτά τα παιχνίδια από μια αριστερή σκοπιά έχουν σημασία απλώς ως αντανακλάσεις συσχετισμών και ανάδειξης των προθέσεων από τις δυνάμεις που διαπραγματεύονται ή/και που δεν θέλουν να διαπραγματευτούν.

Από μια αριστερή σκοπιά, το πρωτεύον είναι ο τερματισμός του παραλογισμού της ντε φάκτο διχοτόμησης και των συνεπαγομένων του και η διαμόρφωση συνθηκών ειρηνικής συνύπαρξης και σταδιακής ενοποίησης της χώρας και του λαού. Αυτό προϋποθέτει και συμφωνία και επικύρωσή της από δημοψηφίσματα. Προς αυτήν την κατεύθυνση έχει διανυθεί δρόμος την τελευταία δεκαετία και ευτυχώς αποτράπηκαν τα χειρότερα (η συνομοσπονδιακή βάση, η μορφή της χαλαρής ομοσπονδίας, η παρουσία ή/και η εγγύηση της λύσης από ΝΑΤΟ αποκρούστηκαν προς το παρόν), ενώ σε μια σειρά από ζητήματα έχουν καταγραφεί συμφωνίες προς τη σωστή ενοποιητική κατεύθυνση, βελτιώνοντας ρυθμίσεις των σχεδίων Ανάν και σε μερικές περιπτώσεις ακόμα και της Ζυρίχης. Ενδεικτικά αναφέρω τις πλήρεις ελευθερίες από την αρχή, τις μικρές μεταβατικές περιόδους, το ενιαίο εργατικό δίκαιο, την ενοποίηση των συστημάτων υγείας και κοινωνικών ασφαλίσεων μετά από μια μεταβατική περίοδο, τους μηχανισμούς επίλυσης πολιτικών διαφορών χωρίς καταφυγή σε ανώτατο δικαστήριο με προεδρία ξένου δικαστή, τη σταθμισμένη και διασταυρούμενη ψήφο για την ομόσπονδη εκτελεστική εξουσία και άρα την υποχρεωτική συμμετοχή της μιας κοινότητας στις πολιτικές διεργασίες της άλλης.

Από την άλλη, το 2017 θα έχουν μεσολαβήσει 13 χρόνια από το δημοψήφισμα του 2004, σχεδόν ακόμα μια γενιά έχει μεγαλώσει σε συνθήκες διχοτόμησης και, παρά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων, στην πλειοψηφία της αποξενωμένη από τους ανθρώπους της άλλης κοινότητας, έχοντας καταναλώσει όλη τη δοσολογία του εθνικιστικού δηλητηρίου της εκπαίδευσης και των ΜΜΕ, εδραιώνοντας μια κοσμοαντίληψη της «μιζέριας της μισής Κύπρου». Η γενιά που έχει ακόμα μνήμες συμβίωσης του παρελθόντος έχει σε μεγάλο βαθμό φύγει. Και παρά το ότι το άνοιγμα των οδοφραγμάτων του 2003 δημιούργησε μια σημαντική μερίδα ανθρώπων ιδιαίτερα στη Λευκωσία που έχει τακτικές επαφές με ανθρώπους από την άλλη κοινότητα σε κοινωνικό επίπεδο, η μεγάλη πλειοψηφία, ιδιαίτερα στην ε/κ κοινότητα δεν έχει αναπτύξει ούτε διακοινοτικές σχέσεις ούτε αντίληψη της ολικής Κύπρου. Όμως από την άλλη και αυτοί που υποστηρίζουν τη διχοτόμηση δεν έχουν ούτε πλειοψηφήσει ούτε ηγεμονεύσει, και στη συντριπτική τους πλειοψηφία στην ε/κ κοινότητα δεν τολμούν (ακόμα) να εκφράσουν ανοιχτά την προτίμησή τους για τον υφιστάμενο διαχωρισμό και προβάλλουν απλώς φαντασιώσεις ενιαίου κράτους παρά να αναλάβουν την ευθύνη της στήριξης της διχοτόμησης. Στην ουσία το ενιαίο κράτος που επικαλούνται οι διάφοροι απορριπτικοί (δεξιοί στην Κύπρο και δεξιοί και αριστεροί στην Ελλάδα)

βασίζεται σε μια εθνοτική λογική που μέσα από την απόρριψη της ομοσπονδιακής δομής και της διζωνικότητας προσπαθεί να αναιρέσει την πολιτική ισότητα των κοινοτήτων και άρα να επιβάλει την κυριαρχία της ε/κ κοινότητας. Και αφού το ενιαίο κράτος είναι ανέφικτο, τότε η θέση αυτή αρκείται στη ντε φάκτο διχοτόμηση, κατά το πρόταγμα «Κύπρος ελληνική, έστω και μισή» (βλ. https://falies3.wordpress.com/2010/09/23/3586/). Η συγκυρία δεν έχει ακόμα παρέλθει – υπάρχει ακόμα περιθώριο να σημειωθούν θετικές εξελίξεις εντός των επόμενων μηνών. Υπάρχει η δυνατότητα να κλείσουν άμεσα τα εσωτερικά ζητήματα του εδάφους των δυο κρατιδίων και της εκτελεστικής εξουσίας, στα οποία οι δυο πλευρές έχουν στην ουσία συμφωνήσει αλλά δεν τολμούν ακόμα να το παραδεχτούν έτσι ώστε να προχωρήσουν στην τελική φάση. Η εκ περιτροπής προεδρία, από τη στιγμή που συνδυάζεται με τη διασταυρούμενη ψήφο και η υπαγωγή της Μόρφου στην ελληνοκυπριακή διοίκηση, από τη στιγμή που συνδυάζεται με ειδικές ρυθμίσεις για τους σημερινούς κατοίκους της για να αποφευχθούν μεγάλες μετακινήσεις πληθυσμού, πρέπει να κλείσουν έτσι ώστε να ανοίξει ο δρόμος για τις πιο δύσκολες πτυχές που παραμένουν ανοιχτές: την ασφάλεια και τις μεταβατικές περιόδους της εφαρμογής της συμφωνίας. Όσον αφορά τα πραγματικά σύνθετα θέματα του πλαισίου ασφάλειας και της εφαρμογής της συμφωνίας, από μια αριστερή σκοπιά είναι σημαντικό να ξεκαθαριστούν τα εξής: α) η όποια συμφωνία επιτευχθεί είτε σήμερα στη βάση της ομοσπονδίας είτε αργότερα, αν επικρατήσουν οι απορριπτικές λογικές, στη βάση της διχοτόμησης θα βασίζεται σε κάποιου είδους συμβιβασμό και στις διεθνείς αλλά και στις εσωτερικές πολιτικές ισορροπίες, β) η μοναδική εγγύηση για την ασφάλεια των Κυπρίων (Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων) δεν μπορεί παρά να είναι βασισμένη στη σύσφιξη των σχέσεων των ανθρώπων από τις δυο κοινότητες. Και για το χτίσιμο αυτών των σχέσεων σε μαζικό επίπεδο, πέραν από τους πρωτοπόρους του κινήματος της επαναπροσέγγισης που εργάζονται για αυτό από τα τέλη της δεκαετίας του 80, χρειάζεται να στηθεί το ομοσπονδιακό κράτος, να λειτουργήσει ομαλά και να μην αφεθούν οι εθνικιστικές μειοψηφίες στην Κύπρο ή οι ανταγωνισμοί του ελληνικού και του τουρκικού κράτους να προκαλέσουν εντάσεις.

Ιδιαίτερα στη σύντομη μεταβατική περίοδο, είναι αναπόφευκτη η παρουσία κάποιου είδους διεθνούς δύναμης που θα έχει υπό την επίβλεψη της την εφαρμογή της συμφωνίας και την ευθύνη αποτροπής τυχόν περιστατικών εθνοτικής βίας που μπορεί να επιχειρηθούν από εκατέρωθεν φασιστικές ομάδες. Και αυτό αιτιολογείται όχι μόνο από το ιστορικό τραύμα των Τουρκοκυπρίων της περιόδου 1963-74 (και την εμπέδωση του τις επόμενες δεκαετίες), αλλά και από την αδυναμία και απροθυμία της Κυπριακής Δημοκρατίας υπό ελληνοκυπριακό έλεγχο από το 1964, και της τ/κ διοίκησης να καταδικάσουν τη διακοινοτική βία και να φέρουν ενώπιον της δικαιοσύνης έστω και έναν από τους μετέχοντες σε αυτή. Επιπλέον, η Κυπριακή Δημοκρατία αποδείχτηκε απρόθυμη και ανίκανη να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις δεκάδες επιθέσεις και τραμπουκισμούς που έγιναν από φασιστικά στοιχεία στις περιοχές που ελέγχει, εναντίον αυτοκινήτων Τουρκοκυπρίων από το 2003 που άνοιξαν τα οδοφράγματα μέχρι σήμερα.

Μεσοπρόθεσμα, όμως, αυτό που χρειάζεται να οικοδομηθεί μαζί με το ομοσπονδιακό κράτος είναι και μια ομοσπονδιακή πολιτική συνείδηση βασισμένη στην ειρηνική συνύπαρξη των ανθρώπων από τις δυο κοινότητες. Αυτή είναι και η προϋπόθεση να διεκδικηθεί από κοινού η πλήρης ανεξαρτησία της χώρας και η κατάργηση των βρετανικών βάσεων και να ανατραπεί η επιρροή του τουρκικού κράτους στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και στο τουρκοκυπριακό κρατίδιο: η ενδυνάμωση των δια-κοινοτικών σχέσεων μεταξύ των ανθρώπων στο πεδίο της καθημερινότητας και της κοινωνικο-οικονομικής ζωής. Και αυτό θα γίνει μέσα από την ομοσπονδιακή επανένωση καθώς οι Κύπριοι δεν θα έχουν πλέον απλά ένα κοινό κράτος αλλά και δυο δημογραφικά μικτές πόλεις, την Λευκωσία και την Αμμόχωστο, στις οποίες θα δοκιμαστεί και θα αναπτυχθεί η πραγματικότητα και η αντίληψη της ενωμένης Κύπρου, κοινής πατρίδας των ανθρώπων της.

(Δημοσιεύτηκε στο ηλεκτρονικό περιοδικό Red Notebook, 1η Δεκεμβρίου 2016)

Σημειώσεις

[1] Η Κυπριακή Δημοκρατία ιδρύθηκε το 1959 στη βάση των τριών συνθηκών (Εγκαθίδρυσης, Εγγυήσεως και Συμμαχίας) μεταξύ της Βρετανίας, της Ελλάδας και της Τουρκίας και εκπροσώπων της ελληνοκυπριακής και τουρκοκυπριακής κοινότητας στη Ζυρίχη και το Λονδίνο. Με αυτές τις συνθήκες τερματίστηκε η ένοπλη δράση της ΕΟΚΑ και της ΤΜΤ και αποσύρθηκε η Βρετανία ως αποικιακή δύναμη από τη Κύπρο, διατηρώντας όμως δυο κυρίαρχες στρατιωτικές βάσεις.

antifa λευkoşa

Το antifa λευkoşa εν μια αυτοοργανωμένη αυτόνομη συλλογικότητα που δραστηριοποιείται στη διαιρεμένη πόλη της Λευκωσίας/Lefkoşa. Η συλλογικότητα εσυστάθηκε τον Δεκέμβρη του 2014 μετά την απεργία πεινας Ιρανών κρατούμενων στο κέντρο κράτησης μεταναστριών/ών στη Μενόγεια το καλοτζιαίρι του ίδιου χρόνου. Με κύριο θέμα ενασχόλησης μας τον αντιφασισμό τζιαι τη μεταναστευτική πολιτική σε Κύπρο τζιαι Ευρώπη οργανώσαμε παρεμβάσεις στο κέντρο κράτησης μεταναστών στη Μενόγεια, πορείες τζιαι μικροφωνικές αντιπληροφόρησης στο κέντρο της πόλης αλλά τζιαι εκδηλώσεις με μεταναστευτικές ομάδες. Απασχολούν μας επίσης θέματα που αφορούν το φύλο, τα εργασιακά, τα κοινά τζιαι την οικολογία, τους δημόσιους χώρους τζιαι τες αναπλάσεις τους που το κεφάλαιο.

Η συνέλευσή μας λειτουργεί με οριζόντιες δομές, επιδιώκοντας να αποβάλουμε τες κοινωνικά διαμορφωμένες ιεραρχίες τζιαι οι αποφάσεις παίρνουνται μέσα που τη μεταξύ μας ζύμωση τζιαι συνδιαμόρφωση. Στόχος μας ένει να συμβάλουμε στους κοινωνικούς τζιαι ταξικούς αγώνες (αναδεικνύοντας παράλληλα τους αγώνες των μεταναστών/τριών ως κεντρικής σημασίας) θεωρώντας ως κομβικό τον αγώνα ενάντια στους εθνικισμούς στο νησί τζιαι την υπέρβαση των εθνοτικών συγκρούσεων στη βάση της ταξικής ενότητας.

LET'S GATHER AWAY
FROM THE NOISY TOWN CENTRE
AND SUPPORT THE SELF-MANAGED
SOCIAL SPACE KAYMAKKIN.
A SPACE WHERE WE CAN ALL
COME TOGETHER AND CHAT,
HAVE FUN AND FORM
NETWORKS **OUTSIDE**
THE COMMERCIAL LOGIC OF PROFIT.

ANTIFA KAHVENE
FRIDAYS 20:00-23:30
SOCIAL SPACE KAYMAKKIN
[RACISTS, SEXISTS, COPS, NATIONALISTS, **NOT WELCOME**]

ΣΥΝΑΟΥΜΑΣΤΕΝ ΜΑΚΡΙΑ ΠΟΥ ΤΗ ΒΑΒΟΥΡΑ ΤΟΥ
ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΖΙΑΙ ΣΤΗΡΙΖΟΥΜΕ ΤΟΝ
ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΧΩΡΟ. ΓΙΑΤΙ ΔΑΜΕ
ΜΠΟΡΟΥΜΕΝ ΝΑ ΣΥΝΤΥΧΑΝΝΟΥΜΕ ΜΕ
ΦΙΛΟΥΣ/ΕΣ, ΝΑ ΚΑΛΟΠΕΡΝΟΥΜΕ ΤΖΙΑΙ ΝΑ
ΔΙΚΤΥΩΝΝΟΥΜΑΣΤΕΝ **ΜΑΚΡΙΑ**
ΠΟΥ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ
ΛΟΓΙΚΕΣ ΚΕΡΔΟΥΣ.

antifa λευkoşa
antifanicosia.espivblogs.net

Dayanışma

Η ομάδα Dayanisma είναι μια ομάδα τουρκοκύπριων ακτιβιστών/τριών. Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες στο: http://dayanismanet.org/

Πλέον είναι καιρός για Αλληλεγγύη!

Βρισκόμαστε σε ένα σημείο καμπής! Ένα καθεστώς στα βόρεια της Κύπρου που ψυχομαχεί, μια παραδοσιακή πολιτική που εξαντλείται, παραδοσιακοί πολιτικοί που δεν υπόσχονται τίποτε άλλο παρά ψέματα για το μέλλον, μια καθημερινά εντεινόμενη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική επικυριαρχία από πλευράς της Τουρκίας, η μετατόπιση του άξονα της πολιτικής σε συνδυασμό με την αποτυχία της αριστεράς να μετασχηματίσει το σήμερα και το αύριο, αποτελούν εξελίξεις που μας έφεραν στο σημείο δημιουργίας εργαλείων για μια νέα αριστερή πολιτική.

Είμαστε σε ένα σημείο ρήξης! Η κοινωνική και πολιτιστική καταστροφή, που προκαλούν οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές, γίνεται πλέον αισθητή ακόμα και στους πιο μικρούς πυρήνες της ζωής. Επιπρόσθετα, οι συνθήκες εκμετάλλευσης στο πεδίο της εργασίας, η οικολογική καταστροφή και η ανισότητα στα κοινωνικά φύλα, είναι όλα εξελίξεις που γέννησαν την ανάγκη να ανοίξουμε ένα νέο άξονα αντίστασης.

Χωρίς να μακρηγορούμε, εμείς, ακτιβιστές που αγωνίζονται για τα δικαιώματα των εργαζομένων, για το φεμινισμό, τα δικαιώματα των ΛΟΑΤ ατόμων, για τους αντιρρησίες συνείδησης, για τα δικαιώματα των προσφύγων και των μεταναστών, για την ειρήνη και την οικολογία, διακηρύσσουμε την ίδρυση της Αλληλεγγύης, ενός αγωνιστικού δικτύου που δεν είναι κάθετα ιεραρχικό.

Η Αλληλεγγύη, θέτοντας απόσταση μεταξύ των παραδοσιακών αξιών, της εξουσίας, της ισχύος και του ανταγωνισμού στα βόρεια της Κύπρου, δεν είναι μια επανάληψη των οργανωτικών μοντέλων που δοκιμάστηκαν μέχρι σήμερα. Είναι ένα μοντέλο οργάνωσης προσανατολισμένο στο να δοκιμαστεί αυτό που δεν δοκιμάστηκε, ένα μοντέλο οργάνωσης οριζόντιο με δίκτυα, πλουραλιστικό, φεμινιστικό και αντικαπιταλιστικό.

Αφήνοντας πίσω μας μια περίοδο κατά την οποία η παραδοσιακή αριστερή πολιτική απομακρύνθηκε από την κοινωνία και παρήγαγε νέα σχήματα κυριαρχίας επί των συμφερόντων και της επιθυμίας για εξουσία, η Αλληλεγγύη έχει ως στόχο να διαδώσει τις αξίες από τον πιο μικρό πυρήνα της καθημερινής ζωής μέχρι και την πιο διευρυμένη κλίμακα της κοινωνικής ζωής. Η επικέντρωση στην κατάκτηση της εξουσίας και μόνο, εμποδίζει την παραγωγή εναλλακτικών που θα δημιουργήσουν δυνατότητες για την κοινωνική και ατομική απελευθέρωση. Για αυτό το λόγο, η Αλληλεγγύη δεν στοχεύει μόνο στην εξουσία.

Σε μια περίοδο που η αριστερή πολιτική δεν μπόρεσε να πάει πέρα από τη διαμαρτυρία, η Αλληλεγγύη υιοθετεί μια αριστερή πολιτική που να οικοδομεί το αύριο από το σήμερα, που να μετασχηματίζει, να είναι δημιουργική και να προβάλλει τα κοινά, με στόχο μια νέα κοινωνική ζωή. Υπό αυτή την έννοια καθορίζει τον αγώνα της ενάντια στο υφιστάμενο σύστημα για μια νέα κοινωνία, παράγοντας πολιτική με την κοινωνία. Αντιλαμβάνεται το μέλλον όχι ως μια προσδοκία που θα πρέπει να αναβάλλεται, αλλά ως τη βάση μιας ιδρυτικής αριστερής πολιτικής που θα δημιουργείται από το σήμερα!

Σε μια περίοδο που οι κοινωνικές σχέσεις βρίσκονται ενώπιον της κατάρρευσης, σε μια περίοδο που η

κουλτούρα του ατομικισμού επεκτείνεται, αλλά και σε μια περίοδο που ακόμα και εντός της αριστεράς όλες σχεδόν οι σχέσεις καθορίζονται από τον ανταγωνισμό, η Αλληλεγγύη υπερασπίζεται όχι μόνο την πολιτική, οικονομική και πολιτιστική πτυχή του αγώνα, αλλά και την πτυχή του ήθους. Θεωρούμε ότι για τη δημιουργία μιας νέας αριστερής ηθικής και τρόπου ζωής, ο αγώνας θα πρέπει να δοθεί με τις πρακτικές και τις αξίες του κόσμου που οραματιζόμαστε και όχι με τις συνήθειες αυτού που είμαστε εναντίον. Για αυτό το λόγο, η Αλληλεγγύη δημιουργεί την οργάνωση της με την αντίληψη «μια οργάνωση, όπως ακριβώς θέλουμε έναν κόσμο», μια οργάνωση οριζόντια, πλουραλιστική, που να μην είναι γραφειοκρατική, που να στέκεται μακριά από τους ανταγωνισμούς και που να υιοθετεί ελευθεριακές αξίες.

Πλέον ενσωματώνουμε την φλογερή μας υπομονή και τον έρωτά μας στα ποιήματά μας, επωμιζόμαστε τη δική μας ουτοπία και ανασκουμπωνόμαστε για να διευρύνουμε τη βάση και την προσπάθεια της Αλληλεγγύης με στόχο να ξεκινήσει από σήμερα η οικοδόμηση μιας νέας κοινωνίας και μιας νέας τάξης πραγμάτων στη βάση της ισότητας, της ελευθερίας και της δικαιοσύνης.

Η ισότητα και η ελευθερία όλων όσοι ζουν στο νησί μας, η νέα κοινωνική τάξη, η ειρήνη και η ομοσπονδία στην Κύπρο, αλλά και η σωτηρία από κάθε είδους κυριαρχικές σχέσεις, θα πραγματοποιηθούν οργανώνοντας μια νέα ζωή μέσα από την παρακμή του σήμερα.

Πλέον είναι καιρός για Αλληλεγγύη!

Μάης 2016

ΟΙ ΒΑΡΕΛΛΕΣ

Π.

Οι βαρέλλες έχουν μιαν ιδιαίτερη βαρύτητα στο νου του Λευκωσιάτη τζιαι της Λευκωσιάτισσας. Ειδικά των ανθρώπων του Άη Δεμέτη τζιαι του Μεττεχάν, του Καϊμακλιού τζιαι του Küçük Kaymaklı, του Τακτακαλά τζιαι του Αραπαχμέτ. Οι βαρέλλες σε συστοιχία συμβολίζουν το όριο, την αδιαπέραστη γραμμή, το απαγορευμένο τζιαι την παρακμιακή αισθητική του χώρου ή την κατάργηση του χρόνου. Η ξαφνική εμφάνιση ενός λόχου από βαρέλλες σε ένα ξαφνικό στρίψιμο του δρόμου σε μια που τις πιο πάνω περιοχές (αλλά τζιαι σε πολλές άλλες στο νησι μας) σηματοδοτεί συνήθως τζιαι την ύπαρξη στρατιωτικών λόχων πάρα δίπλα, άρα τζιαι την άμεση απειλή βίας.

Οι βαρέλλες μπορούν να εν διακοσμημένες με διάφορους τρόπους παραπέμποντας έτσι σε διαφορετικά φαντασιακά. Στην Παλιά Λευκωσία οι βαρέλλες εν βαμμένες μπλε τζιαι άσπρο δημιουργώντας ένα κλίμα μαθητικής παρέλασης. Στο Καϊμακλί οι βαρέλλες εν βαμμένες παραλλαγή δημιουργώντας, μαζί με τα χαλαμάντουρα, μια αίσθηση πολεμικού video game, πράμα που είχαμε εκμεταλλευτεί στο φουλ άμαν ήμασταν μιτσιοί. Εν πάση περιπτώσει, οι βαρέλλες αποτελούν μέσα που τα χρόνια τζιαι οικότοπο για τα υπόλοιπα ζώα της πράσινης γραμμής όπως κάττους, σσιύλλους, κουφάες, ποντικούς, χαμουλιούς, κουρκουτάες, κατσόσιοιρους, αλουπούς, κουκκουφκιάους τζιαι πολλά άλλα.

Ενώ για τα άλλα ζώα οι βαρέλλες εν μέρος του οικοτόπου τους, για τους αθρώπους τούντου τόπου οι βαρέλλες σε συστοιχία αποτελούν το όριο του οικοτόπου τους. Οι βαρέλλες εν γυρώ-γυρώ που την κοινωνία των αθρώπων τζιαι οι άθρωποι κλεισμένοι μέσα στον κύκλο που κάμνουν οι βαρέλλες. Τζιαι ποτζιεί τζιαι ποδά. Μα οι βαρέλλες έννεν μόνο τζιαμέ στον Άη Δεμέτη τζιαι στον Ταχτακαλά, οι βαρέλλες εφυτρώσαν τζιαι μες τις καρκιές των αθρώπων τούτου του τόπου. Κάποιοι άθρωποι τούτου του τόπου εμεταμορφωθήκαν οι ίδιοι σε βαρέλλες. Η κυπριακή κοινωνία (τζιαι ποδά τζιαι ποτζιεί) οριοθετείται που τες βαρέλλες, την κυπριακή κοινωνία κυβερνούν την οι βαρέλλες.

Τούντην εφτομάδα τζιαι για κάθε νύκτα ως την Πέμπτη η βαρέλλα σταματά να μας κόφκει που τη μέση, να μας περικλείει τζιαι να μας αμαυρώνει τη ψυσιή. Τούντην εφτομάδα η βαρέλλα μπαίνει στο κέντρο τζιαι εμείς γινούμαστε ο κύκλος γυρόν της. Τζιαμέ στο οδόφραγμα του Ορφέα, δίπλα που τους λόχους με τες βαρέλλες του διαχωρισμού, στήνεται τζιαι η βαρέλλα με τη φωθκιά μας. Η βαρέλλα που εν πάντα τζιαμέ άμαν οι άθρωποι σε ούλλα τα μήκη τζιαι τα πλάτη του κόσμου θέλουν να βράσουν τζιαι να έρτουν κοντά-κοντά. Η ώρα 7 τζιαχαμέ.

8 Νοεμβρίου 2016

Η διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία (ΔΔΟ) αποτελεί σήμερα την καταλληλότερη εφικτή πολιτική ρύθμιση και όχι έναν οδυνηρό συμβιβασμό. Είναι το βασικό ιστορικό αποτέλεσμα της εξέλιξης των διακοινοτικών σχέσεων, όπως αυτές διαμορφώθηκαν μέσα από τις εθνικιστικές συγκρούσεις, τη μισαλλοδοξία και τις εξωτερικές παρεμβάσεις. Η ΔΔΟ είναι η ιδανική υπό τις περιστάσεις λύση, διότι είναι η μόνη που μπορεί να επιτρέψει στις δυο κοινότητες να συνυπάρξουν ισότιμα και με ασφάλεια σε ένα κράτος διατηρώντας ένα βαθμό κοινοτικής αυτονομίας.

Μόνο η κατάργηση της διαίρεσης του κυπριακού λαού μέσα από την επανένωση μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την υπέρβαση του εθνοκοινοτισμού και για την πραγματική ανεξαρτησία. Το αίτημα της πλήρους αποστρατικοποίησης αλλά και τα άλλα σοβαρά βήματα για μια τελεσίδικη απεμπλοκή από τις ψευδαισθήσεις των φιλοπολεμικών διαθέσεων και ρητορειών, μόνο με την επανένωση μπορούν να αποκτήσουν δυναμική στην κοινή γνώμη. Δεν ξεχνούμε ότι σε μια Κύπρο διχοτομημένη, τόσο η Αριστερά, όσο και τα λαϊκά στρώματα είναι καταδικασμένα να συνεχίσουν να δηλητηριάζονται από εθνικισμούς και μιλιταρισμούς και οι δυο κοινότητες να συνεχίζουν την προσκόλλησή τους στις «μητέρες» πατρίδες.

Όλοι/ες εμείς οι αριστεροί/ες οφείλουμε να δώσουμε τη μάχη για τη στήριξη μιας ομοσπονδιακής λύσης. Μόνο σε επίπεδο κοινωνίας και μόνο με λαϊκή συμμετοχή σε κινητοποιήσεις μπορεί να εδραιωθούν οι όποιες δυναμικές δημιουργηθούν από την εν εξελίξει διαπραγματευτική διαδικασία. Μόνο αν δοθεί δημόσια μάχη ενάντια στους εθνικιστές, στην εκκλησία, στις νομικίστικες αναλύσεις των διανοουμένων του απορριπτικού μετώπου, θα υπάρξει έδαφος πάνω στο οποίο να μπορεί να οικοδομηθεί ένα πνεύμα ειρηνικής συμβίωσης και αλληλοκατανόησης. Εάν η επόμενη μέρα αρχίσει να φαντάζει σαν κάτι το οικείο, τότε τα όποια ζητήματα προκύψουν στην ομοσπονδοποίηση, θα μπορούν να λυθούν πιο εύκολα και με εποικοδομητικό πνεύμα συνεργασίας.

Θεωρούμε λοιπόν πως πρέπει να είμαστε παρόντες/ουσες στη διαδικασία, να παρέμβουμε, να τοποθετηθούμε ξεκάθαρα και αποφασιστικά. Δεν μπορούμε να περιμένουμε τίποτε έτοιμο. Οφείλουμε να παλέψουμε στα πλαίσια ενός ευρύτερου μαζικού μετώπου για την επανένωση και την επαναπροσεγγιστική και αντιφασιστική δράση. Η δικοινοτική συνεργασία και η επανένωση της χώρας ήταν και είναι όραμα και κεντρικός προσανατολισμός της Αριστεράς. Δεν μπορούμε να αφήσουμε τους απορριπτικούς να οριοθετήσουν τη μορφή και το περιεχόμενο της λύσης, να εμποδίσουν την ειρήνη.

Οκτώβρης 2016

Στεκόμαστε αλληλλέγγυες στον αγώνα του Άχμετ για ελευθερία

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2015 η κυβέρνηση της Ουγγαρίας έκλεισε τα σερβο-ουγγρικά σύνορα Röszke/Horgoš 2 και ποινικοποίησε την διάβασή τους. Ως αποτέλεσμα, εκατοντάδες πρόσφυγες βρέθηκαν αποκλεισμένοι στα σύνορα χωρίς καμία οδηγία ή νομική βοήθεια. Όταν ξέσπασαν διαμαρτυρίες από τους πρόσφυγες για τον αποκλεισμό τους στα σύνορα και το δικαίωμα στην ελεύθερη μετακίνηση, η αστυνομια απάντησε με ρίψη δακρυγόνων και βίαιο ξυλοδαρμό. Περισσότερα από 100 άτομα τραυματίστηκαν από τα χημικά και τα γκλοπ της αστυνομίας, ενώ 11 συνελήφθησαν. Οι 10 από τους 11συλληφθέντες καταδικάστηκαν σε 1-3 χρόνια φυλάκισης με τις κατηγορίες της «παράβασης των συνόρων» και «συμμετοχής σε μαζική οχλαγωγία». Στους röszke11, όπως έγιναν γνωστοί οι συλληφθέντες, περιλαμβάνονται μια 63χρονη με προβλήματα στην όραση και ένας Σύριος φοιτητής σε τροχοκάθισμα, αναδεικνύοντας τον παραλογισμό του δικαστικού συστήματος που καταδίκασε τα άτομα αυτά ως «επικίνδυνα». Πηγές αναφέρουν πως η αντιτρομοκρατική μονάδα βοήθησε κάποια από αυτά τα άτομα να βγουν από το χάος των διαμαρτυρίων, μόνο για να τους συλλάβει λίγο αργότερα.

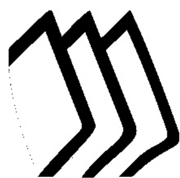
Ο Άχμετ Χ., νόμιμος κάτοικος Ευρωπαϊκής Ένωσης, βρέθηκε εκεί στην προσπάθειά του να βοηθήσει τους γονείς του να περάσουν στην Ευρώπη. Στις 30 Νοεμβρίου 2016 καταδικάστηκε χωρίς επαρκή ενοχοποιητικά στοιχεία σε 10 χρόνια φυλάκισης, με την επιπρόσθετη κατηγορία της «ενορχήστρωσης τρομοκρατικής επίθεσης», ενώ βρισκόταν ήδη ένα χρόνο φυλακισμένος αναμένοντας τη δίκη. Κατά τη διάρκεια των διαμαρτυρίων χρησιμοποίησε ένα μεγάφωνο για να επικοινωνήσει με τους πρόσφυγες αλλά και με τους αστυνομικούς σε μια προσπάθεια να δημιουργήσει ένα κλίμα συνεννόησης. Τα «ενοχοποιητικά» στοιχεία των αρχών για να συνδέσουν τη δράση του με «εξτρεμιστικές ισλαμικές οργανώσεις» ήταν ένα προσκύνημα στην Μέκκα και μια επίσκεψη σε κάποιους φίλους του στην Ινδία. Στη δικαστική διαδικασία ο ορισμός της «τρομοκρατίας» ήταν ασαφής, ενώ ο δικαστής αρνήθηκε να ακούσει περισσότερους από 20 αυτόπτες μάρτυρες υπεράσπισης. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο κύριος μάρτυρας κατηγορίας, ένας αστυνομικός, δεν ήταν καν σίγουρος αν αναγνώριζε τον Άχμετ στο περιστατικό.

Η ισλαμοφοβική ρητορική των κυβερνώντων αποκαλύπτεται στις δηλώσεις του ακροδεξιού πρωθυπουργού της χώρας Βίκτορ Ορμπάν. Δήλωσε μεταξύ άλλων ότι «Υπάρχει μια ξεκάθαρη σχέση μεταξύ των παράνομων μεταναστών και την εξάπλωση της τρομοκρατίας στην Ευρώπη» και ότι «οι πρόσφυγες αποτελούν απειλή για τη χριστιανική κουλτούρα της Ευρώπης» (sic). Αυτή η ρητορική μίσους γίνεται πράξη μέσα από τη βία της αστυνόμευσης των συνόρων και αργότερα των δικαστικών αποφάσεων, που δεν αποσκοπούν στην αποκατάσταση της αλήθειας, αλλά στη δαιμονοποίηση των μη-λευκών μεταναστών/ριών και προσφύγων. Μόνο τον τελευταίο χρόνο 3000 άτομα δικάστηκαν στην Ουγγαρία για παραβίαση των συνόρων, με τις περισσότερες περιπτώσεις να οδηγούν σε καταδίκες.

Είναι φανερό πως η υποτιθέμενη «τρομοκρατία» χρησιμοποιείται από την ουγγρική κυβέρνηση για να νομιμοποιήσει τη συστημική βαρβαρότητά της και να φιμώσει φωνές αντίστασης ενάντια στο κλείσιμο των συνόρων και του αυξανόμενου έλεγχου των ζωών μας. Αυτές οι δίκες, αλλά και οι διεκδικήσεις των μεταναστών αφορούν όλους/ες μας. Η Ουγγαρία δεν είναι ένα μεμονωμένο «κακό» κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά ένα αναπόσπαστο κομμάτι του ευρύτερου ευρωπαϊκού συστήματος φρακτών, φυλακών και συνόρων με σκοπό την ποινικοποίηση της ελεύθερης μετακίνησης και της αλληλεγγύης στους αγώνες των μεταναστών/ριών.

Στεκόμαστε αλληλλέγγυες στον αγώνα του Άχμετ για ελευθερία και δικαίωση. Ο Άχμετ δεν θα γίνει το σύμβολο καμιάς «αυστηρής πολιτικής» της Ευρωπαικής Ένωσης για τις μετανάστριες. Η καταδίκη του και η κράτηση του είναι απαράδεκτες και ατεκμηρίωτες. Απαιτούμε άμεση επανεξέταση της υπόθεσης και απελευθέρωση του Άχμετ.

Ομάδα Αλληλεγγύης στον Άχμετ

КΥΠΡΙΑΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
CYPRUS MOVEMENTS ARCHIVE
KIBRIS SOSYAL HAREKET ARŞİV
movementsarchive.org

Το Κινηματικό Αρχείο είναι μια απόπειρα να γίνει προσβάσιμη η ιστορία του κυπριακού ριζοσπαστικού κινήματος σε ολόκληρο το νησί, όπως καταγράφεται μέσα από τις εκδόσεις του, με έμφαση στις προηγούμενες δεκαετίες χωρίς να αγνοούνται οι σύγχρονες δημοσιεύσεις.

Θέλουμε το υλικό να είναι προσβάσιμο σε όλες και όλους, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες ατόμων με μειωμένη όραση, σε διάφορες εύχρηστες ψηφιακές μορφές.

Είναι σημαντικό το αρχείο να αντέξει στον χρόνο, αποφεύγοντας τόσο την φυσική φθορά των εντύπων, αλλά και την χρήση εφήμερων μη-ελεύθερων μορφών ψηφιακών αρχείων που ίσως να μην μπορούν να διαβαστούν από μελλοντικό λογισμικό. Παράλληλα, η δημιουργία αντιγράφων του αρχείου από οποιοδήποτε άτομο θα είναι όσο το δυνατό πιο εύκολη για να αντιμετωπιστεί το “ένα μοναδικό σημείο βλάβης” που θα μπορούσε να εξαφανίσει το αρχείο ανεπιστρεπτί.

Η προσπάθεια αυτή δεν μπορεί παρά να είναι συλλογική. Καλωσορίζουμε οποιαδήποτε βοήθεια μπορείτε να προσφέρετε, και ελπίζουμε σύντομα να οργανώσουμε τόσο πρακτικά εργαστήρια ψηφιοποίησης, όσο και μια τακτική συνέλευση που θα ασχοληθεί με την πολιτική διαχείρισης του αρχείου.

Πώς μπορείτε να βοηθήσετε;

•Παρέχοντας πρόσβαση σε προσωπικά ή άλλα αρχεία που περιέχουν περιοδικά, μπροσούρες, φυλλάδια, αφίσες, γκράφιτι, φωτογραφίες κλπ από δράσεις του ριζοσπαστικού κινήματος στην Κύπρο

•Προσεκτικό σκανάρισμα εντύπων

•Δακτυλογράφηση των άρθρων ή επιμέλεια του αποτελέσματος της αυτόματης Οπτικής Αναγνώρισης Χαρακτήρων (OCR)

•Ανεύρεση των πρωτότυπων ηλεκτρονικών αρχείων των εντύπων (PDF, doc/docx/odt/rtf/html documents, αρχεία προγραμμάτων σελίδωσης κλπ) όπου αυτά διασώθηκαν

•Κατηγοριοποίηση του υλικού και ανέβασμα του στο παρών site και στο archive.org

•Ενημέρωση του Καταλόγου μας, ώστε ανα πάσα στιγμή να γνωρίζουμε τι υλικό δεν ανακτήσαμε ακόμα, και ποιες εργασίες εκκρεμούν

•Συγγραφή σύντομων ιστορικών σημειωμάτων που να συνοδεύουν κάθε έντυπο, ή και κάθε τεύχος

•Επαφή με τις/τους αρχικές/ους συγγραφείς ώστε να τους ζητηθεί η απελευθέρωση των κειμένων τους στα Πολιτιστικά Κοινά, κάτω από μια άδεια ελεύθερου περιεχομένου.

•Μετάφραση του υλικού σε άλλες γλώσσες (το site προσφέρει την δυνατότητα μετάφρασης κάθε σελίδας σε τρεις γλώσσες: Ελληνικά, Τουρκικά, Αγγλικά. Αν παρουσιαστεί η ανάγκη μπορούν να προστεθούν και άλλες γλώσσες)

One Radical Planet: μια σελίδα αυτόματης συλλογής των ηλεκτρονικών δημοσιεύσεων του χώρου

Για να μπορούμε πιο εύκολα να βλέπουμε πότε οι διάφορες πρωτοβουλίες και οργανώσεις στην Κύπρο δημοσιεύουν νέα κείμενα, στήσαμε ένα “συλλέκτη” (aggregator, ή “Πλανήτης”) που βασίζεται στην τεχνολογία της “Πραγματικά Απλής Αναδημοσίευσης” (Really Simple Syndication, RSS).

Περιλάβαμε όσες σελίδες που προέρχονται από τον χώρο της Κύπρου που γνωρίζουμε και που επιτρέπουν την Πραγματικά Απλή Αναδημοσίευση, έχουν δηλαδή μια έγκυρη (valid) ροή (feed) δεδομένων RSS που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε.

Ο συλλέκτης παρουσιάζει τις νέες δημοσιεύσεις σε χρονολογική σειρά, είτε σαν τίτλους, είτε με το πλήρες κείμενο, και είτε όλα μαζί ή ανά σελίδα προέλευσης. Επισκεφτείτε την σελίδα https://planet.syspirosiatakton.org/ για να τον χρησιμοποιήσετε.

Στείλτε μας ένα e-mail με προτάσεις για άλλες σελίδες με RSS που δεν είχαμε υπόψη. Αν γνωρίζετε κάποια ομάδα της οποίας η σελίδα δεν έχει RSS, ενθαρρύνετε τους να αποκτήσουν μια τέτοια ροή. Μερικές ομάδες έχουν ροές RSS που όμως δεν είναι έγκυρες και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν – θα πρέπει να ελέγξουν τις ρυθμίσεις της ιστοσελίδας τους και να διορθώσουν το πρόβλημα (π.χ. ρυθμίσεις του WordPress).

Ψυχιατρείο:
ο «σκουπιδότοπος» του συστήματος υγείας

Όλοι/ες γνωρίζουμε το στίγμα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ψυχική υγεία στην κυπριακή κοινωνία, αλλά μόνο όταν βρεθεί κανείς στο χώρο του νοσοκομείου Αθαλάσσας μπορεί να αντιληφθεί τη σκληρότητα με την οποία το σύστημα τους μεταχειρίζεται. Αν και έχουμε μια εικόνα για τους χώρους νοσηλείας στο σύστημα υγείας, η οποία πολλές φορές είναι αρνητική, αυτή δεν μπορεί με κανένα τρόπο να συγκριθεί με τις συνθήκες διαβίωσης και νοσηλείας των ψυχικά «ασθενών» κάτω από διατάγματα υποχρεωτικής νοσηλείας. Παλιά κτήρια χωρίς υποδομές, κανένας χώρος για δραστηριότητες, ελλείψεις σε βασικά είδη υγιεινής, τρόφιμα και ρούχα, σε σημείο που οι νοσηλευτές αναγκάζονται να τα φέρουν από το σπίτι τους ή να παρακαλούν τον υπεύθυνο της αποθήκης για …χαρτί υγείας. Κάποιες φορές ακόμα και το φαγητό είναι λιγότερο από αυτό που αντιστοιχεί στους νοσηλευόμενους, ή και ακατάλληλο.

Η ψυχιατρική, αν και προβάλλεται σαν η λύση στα προβλήματα ψυχικής υγείας των ανθρώπων, δεν ξεχνάμε ότι αποτελεί και ένα σύστημα επιβολής της κανονικότητας. Ο νόμος περί υποχρεωτικής νοσηλείας επιτρέπει στην οικογένεια, την κοινότητα και το κράτος να «πετάξει» και να κρύψει ό,τι δεν συμμορφώνεται με αυτή. Έτσι, τα άτομα που νοσηλεύονται στο νοσοκομείο Αθαλάσσας καταδικάζονται σε ένα αδιέξοδο χωρίς εναλλακτική. Ένα κίνημα δικαιωμάτων ψυχικά «ασθενών», που θα επέτρεπε στους ψυχικά «ασθενείς» να έχουν ένα πιο ενεργό ρόλο στην νοσηλεία τους, όπως να αποφασίζουν για το είδος και την ποιότητα της νοσηλείας τους, θα μπορούσε να προσφέρει αυτή την εναλλακτική.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, οι νοσηλευτές ψυχικής υγείας στο νοσοκομείο Αθαλάσσας καλούνται να διαχειριστούν το αντικείμενο εργασίας τους. Όπως και οι ψυχικά «ασθενείς» του νοσοκομείου Αθαλάσσας σε σύγκριση με άλλους «ασθενείς», έτσι και αυτοί που τους φροντίζουν φαίνεται να βρίσκονται σε δυσμενέστερη θέση από άλλους συναδέλφους τους. Οι νοσηλευτές όχι μόνο δεν μπορούν να προσφέρουν την απαραίτητη φροντίδα, αλλά συχνά καλούνται να διαχειριστούν επικίνδυνες για τους ίδιους και τους «ασθενείς» καταστάσεις που είναι εκτός των καθηκόντων τους, όπως για παράδειγμα η φροντίδα ενός αριθμού καταδίκων.

Στηρίζουμε τα αιτήματα της ΠΑ.ΣΥ.ΝΟ. σε σχέση με τις συνθήκες εργασίας των νοσηλευτών στο ψυχιατρείο Αθαλάσσας και παραμένουμε αλληλέγγυες στον αγώνα της συντεχνίας για ένα πιο ανθρώπινο και αξιοπρεπές σύστημα υγείας. Ταυτόχρονα καταβάλλουμε προσπάθειες για τη δημιουργία των συνθηκών που θα επιτρέψουν την οικοδόμηση ενός κινήματος ατόμων με ψυχιατρική εμπειρία.

Συσπείρωση Ατάκτων

Σεπτέμβρης 2016

Αυτόνομο Σχολείο Σεπτεμβρίου
Παρουσίαση - Συζήτηση με τον τουρκολόγο Νίκο Μούδουρο

«Ο δεύτερος απελευθερωτικός πόλεμος»

Ιδεολογία, Κράτος και Οικονομία στην Τουρκία μετά το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου 2016

Η αποτυχημένη απόπειρα πραξικοπήματος στην Τουρκία την 15η Ιουλίου 2016 καταγράφεται ως ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα των τελευταίων δεκαετιών στη χώρα. Είναι εξέλιξη ποικίλων διαστάσεων και συνεπειών. Ως τέτοια απαιτεί προηγουμένως την όσο το δυνατό καλύτερη κατανόηση των πρωταγωνιστών της κρίσης, του ιδεολογικού τους υπόβαθρου και των θέσεων τους. Η παρουσίαση στοχεύει σε μια σφαιρική ενδοσκόπηση της απόπειρας πραξικοπήματος, αλλά την ίδια στιγμή επιδιώκει να αναδείξει τις μετατοπίσεις που σημειώνονται μετά το πραξικόπημα στο ιδεολογικό περιβάλλον της χώρας. Ο στόχος «επανίδρυσης» του κράτους και ο οικονομικός μετασχηματισμός ως συστατικά μέρη της πλατφόρμας του ισλαμικού κινήματος της Τουρκίας, είναι επίσης ανάμεσα στα κύρια σημεία της παρουσίασης.

ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ ΑΤΑΚΤΩΝ - ΟΚΤΩΒΡΗΣ 2016
SYSPIROSI ATAKTON AUTONOMOUS SCHOOL - OCTOBER 2016
@ Social Space Kaymakkιν

«Η ηθικοποίηση του ρόλου των διδασκάλων και των διδασκάλισσων ως μέσο προώθησης της εθνικιστικής ιδεολογίας την περίοδο της αγγλοκρατίας»

Παρουσίαση με τον ερευνητή Κώστα Κωνσταντίνου

+ μπαρ διάθεσης και οικονομικής ενίσχυσης του νέου τεύχου της Εντροπίας με αφιέρωμα "Γλώσσες τζιαι Εκπαίδευση"

Ο ηθικοκοινωνικός ρόλος του διδασκαλικού υποκειμένου ως τεχνολογία εκπολιτισμού και κοινωνικού ελέγχου στην Κύπρο, 1878-1937

Κώστας Κωνσταντίνου
(εκπαιδευτικός διδακτορικός ερευνητής ΠΑΚ)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - 14 ΟΚΤΩΒΡΗ 2016 στις 19:30
στον Κοινωνικό Χώρο Kaymakkιν, Καϊμακλί
(Αρχ. Μακαρίου Γ' 127, μετά τον «Πλάτανο»)

"The moralisation of the role of teachers as means of promoting nationalism during the British rule"

Presentation with researcher
Costas Constandinos

+ fundraising bar for the latest issue of Entropia Magazine, dedicated to "Languages & Education"

[event in Greek, with interpretation to English]

FRIDAY 14th of OCTOBER 2016 at 19:30
at Social Space Kaymakkιν, Kaimakli
(Archiepiskopou Makariou III 127, after "Platanos")

Info & Χάρτης/Map:
kaymakkin.org
fb.com/kaymakkin
syspirosiatakton.org

η συσπείρωση ατάκτων διοργανώνει εκδήλωση με θέμα:

η πολιτικοποίηση του ποδοσφαίρου στην Κύπρο: η περίπτωση της Θύρας 9

εισηγήσεις: μέλη της γραμματείας της ΘΥΡΑ 9
θα ακολουθήσει συζήτηση

τετάρτη, 26 οκτωβρίου, 7:30μμ
@social space Kaymakkιν

οι ηχογραφήσεις από τις εκδηλώσεις της Συσπείρωσης Ατάκτων βρίσκονται διαδικτυακά εδώ:

archive.syspirosiatakton.org

Φεστιβάλ Φύλα και Εξουσία vol. 4

Το φεστιβάλ "Φύλα τζαι Εξουσία" εδιοργανώθηκε τζαι φέτος τον Νιόβρη για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά. Σκοπός μας πάλε ήταν να συζητήσουμε τζαι θεωρητικά να επεκταθούμε πάνω στους τρόπους με τους οποίους τα φύλα, στις διασταυρώσεις τους με πολλαπλές κοινωνικο-πολιτικές τζαι πολιτισμικές κατηγορίες, αλληλεπιδρούν τζαι αυθαίρετα (ανα)παράγουν συστημικές ανισότητες σε σχέση με την εξουσία, αλλά τζαι να υπογραμμίσουμε τους τρόπους με τους οποίους οι φωνές μας αντιστέκουνται στις ηγεμονικές δομές. Γι' αυτό τζαι το φεστιβάλ φέτος είσιεν σαν βασική θεματική τις φωνές αντίστασης. Οι παρουσιάσεις τζαι οι ομάδες με τις οποίες εσυνεργαστήκαμε για να πραγματοποιηθεί το φεστιβάλ, είχαν ώς πυρήνα φωνές που συστηματικά αποσιωπούνται τζαι αποκειμενοποιούνται, είτε τούτες έχουν να κάμουν με την οικιακή εργασία στην Κύπρο όπως εκατάδειξεν η συζήτηση που είχαμε με τις Obreras Empowered, είτε με τους τρόπους που οι Κυπραίες γυναίκες αρκέψαν να κινη(μα)τοποιούνται όπως εφάνηκε μέσα που την παρουσίαση της Θέκλας Κυρίτση. Οι ταινίες, οι παρουσιάσεις τζαι τα περφόρμανσες που εφιλοξενήσαμε, το καθένα με το δικό του τρόπο, αντιστάθηκε σε τζείνα τα κυριαρχικά συστήματα αντιπροσώπευσης που το μόνο πράμα που κάμνουν είναι κρατούν σε καθεστώς σιωπής τα υποκείμενα για τα οποία μιλούν. Τούτη η σκέψη ήταν κομβική για να πλαισιωθεί το φετινό "Φύλα τζαι Εξουσία", αφού το φεστιβάλ προσπαθεί να μεν ουσιοκρατοποιεί ούτε να φυσικοποιεί ταυτότητες ή βιώματα, αλλά επιδιώκει να σηματοδοτήσει, να κατανοήσει τζαι να αποδομήσει διάφορες κοινωνικές συστημικές εξουσιαστικές σχέσεις, προκειμένου να τους αντισταθεί. Άλλωστε, δαμέ έγκειται τζαι η πολιτική του σημασία. Η ευθύνη, η πλαισιοθέτηση τζαι η αυτο-αναφορικότητα εν πολλά σημαντικά στοιχεία της προσέγγισης του φεστιβάλ που επιδιώκει να αποκανονικοποιήσει τζαι να απονομιμοποιήσει εξουσιαστικές διαφορές τζαι κατηγορίες μέσα που ενδιαφέρουσες συζητήσεις, ευφάνταστες παραστάσεις αλλά τζαι πολιτικά πάρτυ.

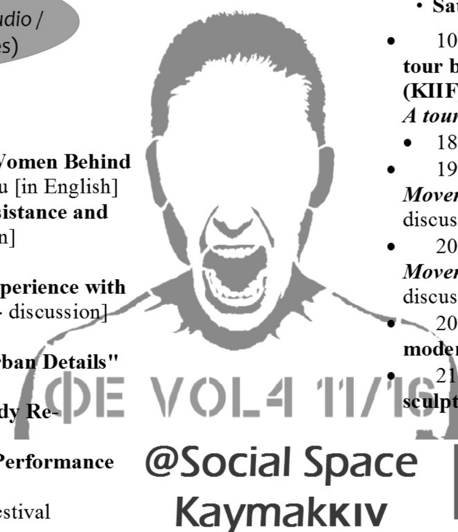
Genders and Power Vol. 4

Thursday the 24th (19:30)

- **Mutantes** (2009), *English+Français Audio / English Subtitles* (by Virginie Despentes)

Friday the 25th

18:00 Feminist Café
18:30 Buket Özatay: **Photo Exhibition "Women Behind The Bars"** - Introduction by Elena Vasiliou [in English]
19:45 Aydın Mehmet Ali: "**Writing as Resistance and Activism...**" [book presentation - discussion] [in English]
20:30 Nikolas Krstić: "**Young women's experience with mainstream pornography**" [presentation - discussion] [in English]
21:15 Phaneromenis 70 presents "**Luna/Urban Details**" [video installation - discussion]
22:00 Stavros Karayiannis: "**When the Body Remembers**" [performance]
22:45 Eleana Alexandrou: **Spoken Word Performance "In a nutshell"**
23:00 Bar for the financial support of the festival

@Social Space Kaymakκιν

- **Saturday the 26th**
- 10:00–13:00 [*Nicosia Old Town, south and north*] **A tour by the Centre for Gender Equality and History (KIIF): *"Revitalising the invisible history of Women - A tour in a different Nicosia"***
- 18:30 **Feminist Café**
- 19:00 Maria Marselou (Granazi): "***The Feminist Movement and Class Struggle***" [presentation-discussion] *[in Greek]*
- 20:00 Thekla Kyritsi: "***The Rise of Women's Movements in Cyprus until the 1940s***" [presentation-discussion] *[in Greek]*
- 20:45 Maria Siakalli:**Women's Literature in modern Turkey** [presentation-discussion] *[in English]*
- 21:30 **RoofTop Theater's performance: Can I sculpt you?**

23:00 [Next to Kala Kathoumena] **AFTER PARTY** Dancy mood and queer vibes for the G&P 4 Grand Finale

Περιγραφές για κάποιες από τις παρουσιάσεις

Το Φανερωμένης 70 παρουσιάζει το "Αστικές Λεπτομέρειες/ΛΟΥΝΑ"

Οι "Αστικές Λεπτομέρειες / ΛΟΥΝΑ", βασίζονται στην ενεργοποίηση ξεχασμένων χώρων της πόλης και επιδιώκουν μέσα από εικαστικές δράσεις και συνεντεύξεις να αισθητοποιήσουν καταστάσεις και εποχές της πόλης και να ενεργοποιήσουν τη δημόσια μνήμη.

Μαρία Μαρσέλου (ΓΡΑΝΑΖΙ): "Φεμινιστικό Κίνημα και Ταξική Πάλη"

Από τα πλαίσια της κοινωνίας και της εργασίας εώς τους κόλπους της οικογενειακής ζωής οι γυναίκες παλεύουν με την άνιση αντιμετώπιση και τον σεξισμό. Η ιστορία του φεμινιστικού κινήματος έχει να μας διδάξει πολλά και να καταδείξει οτι η ανισοτιμία των δύο φύλων είναι γέννημα της ταξικής κοινωνίας.

Τουρ από το Κέντρο Ισότητας και Ιστορίας των Φύλων (ΚΙΙΦ): "Ζωντανεύοντας την αόρατη ιστορία των γυναικών - Οδοιπορικό σε μιαν άλλη Λευκωσία"

Η δραστηριότητα αυτή έχει θέμα την ιστορία των γυναικών και αποτελεί ουσιαστικά μια διαφορετική "ξενάγηση" στην παλιά Λευκωσία. Διοργανώνεται από μια ομάδα γυναικών που δραστηριοποιούνται στο Κέντρο Ισότητας και Ιστορίας του Φύλου. Δεδομένου ότι η ιστοριογραφία της Κύπρου, τα μνημεία, τα αγάλματα, τα ονόματα των δρόμων, όλα προδίδουν ότι η γυναικεία παρουσία είναι σε μεγάλο βαθμό αόρατη στις κυρίαρχες ιστορικές αφηγήσεις, η πρωτοβουλία επιχειρεί να κάνει ορατές κάποιες πτυχές της ιστορίας των γυναικών, με αφορμή συγκεκριμένα σημεία ενδιαφέροντος στο κέντρο της πόλης.

ηχογραφήσεις και όλο το υλικό από το φεστιβάλ υπάρχουν εδώ: https://fke.syspirosiatakton.org/

Θέκλα Κυρίτση: "Η εμφάνιση γυναικείων κινημάτων στην Κύπρο μέχρι τη δεκαετία του 1940"

Η ιστορία της πολιτικής και κινηματικής δράσης των γυναικών στην Κύπρο είναι ιδιαίτερα άγνωστη, δεδομένου ότι η κυρίαρχη ιστορική αφήγηση χαρακτηρίζεται από την αορατότητα των γυναικών ή τη στερεοτυπική τους απεικόνιση, όταν και όπου αναφέρονται. Η παρουσίαση αυτή θα αποτελέσει μια εισαγωγή στην εμφάνιση γυναικείων κινημάτων στη σύγχρονη Κύπρο. Σε πρώτο επίπεδο θα εξετάσουμε τα πρώτα γυναικεία σωματεία, τα οποία ιδρύθηκαν από τη μεσαία και υψηλή αστική τάξη της ελληνοκυπριακής κοινότητας στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ου αιώνα. Λίγες δεκαετίες αργότερα (τη δεκαετία του 1930) δημιουργήθηκαν παρόμοια γυναικεία σωματεία από μέλη της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Θα αναφερθούμε συνοπτικά στη σχέση των σωματείων αυτών με την ανάπτυξη του ελληνικού και τουρκικού εθνικισμού, τη διαδοση των φεμινιστικών ιδεών και την αναπαραγωγή ταξικών και εθνικών διαχωρισμών μέσα από τη δράση τους. Ακολούθως, θα μεταφερθούμε στο εργατικό γυναικείο κίνημα. Θα δούμε την εμφάνιση του πρώτου γυναικείου μαρξιστικού πυρήνα γύρω στο 1926 - παράλλληλα με την ίδρυση του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου - και τη συνύπαρξη σοσιαλιστικών και φεμινιστικών ιδεών. Η παρουσίαση θα ολοκληρωθεί με μια εισαγωγή στη δημιουργία των "Ενώσεων Εργαζομένων Γυναικών", οι οποίες ήταν συνδεδεμένες με την μαζικοποίηση του συνδικαλισμού και της αριστεράς στο αντι-φασιστικό πλαίσιο της δεκαετίας του 1940.

Ελεάνα Αλεξάνδρου: Ποιητικό περφόρμανς "In a nut_she_ll"

Μια σύντομη παράσταση ‘spoken word’ από την χορεύτρια και περφόρμερ Ελεάνα Αλεξάνδρου. Αυτή η παρουσίαση είναι μέρος της σόλο παράστασης με τίτλο ‘In a nut_she_ll’ που έκανε πρεμιέρα τον Σεπτέμβριο του 2015 στο Sexpectations, 6ο Φεστιβάλ Open House Dance and Performance στη Λεμεσό. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφτείτε την ιστοσελίδα www.bythewayproductions.com.

Πρόσφυγες στη Κύπρο “Είμαστε εδώ, μέρες 34”

Έτσι έγραφεν η πινακίδα κάτω που τις δκυό κυπριακές σημαίες μπροστά που τες τέντες των ατόμων που προσπαθούν να βρουν δικαιοσύνη απέναντι που την Βουλή των Αντιπροσώπων στη Λευκωσία. Τι ζητούν; Κυπριακή υπηκοότητα για τζείνους τζαι τις οικογένειες τους (όσοι έχουν), την οποία έχουν δικαίωμα να αιτηθούν ύστερα που 5 χρόνια διαμονής στη χώρα. Δώδεκα πρόσφυγες που το Ιράκ, το Λίβανο, την Παλαιστίνη, τη Σομαλία τζαι το Αφγανιστάν, μετά που παραπάνω που 10 χρόνια διαμονής τους στην Κύπρο απαιτούν το χαρτί που θα τους επιτρέψει να ζήσουν (όσο γίνεται) σαν άνθρωποι. Κάποιοι έχουν το καθεστώς αναγνωρισμένου πρόσφυγα, ενώ οι πιο πολλοί καθεστώς συμπληρωματικής προστασίας. Ούλλοι τους ζουν ούλλα τούτα τα χρόνια με προσωρινό αντί μόνιμο καθεστώς προστασίας τζαι διαμονής.

“Εν τζαι κόφτει με εμένα”, λαλεί μας ένας, “εγιώ θέλω το για τα μωρά μου”. Εάν υπολογίσουμεν τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μελών των οικογενειών που θα πιάσουν υπηκοότητα αν τους δοθεί, μιλούμεν για 28 άτομα.

Ούλλοι όσοι κατασκηνώνουν απέναντι που τη βουλή εκάμαν αίτηση για υπηκοότητα τζαι περιμένουν για απάντηση δαμέ τζαι 6 μήνες εώς τρία χρόνια. Μόνο ένα άτομο εκαλέστηκε 2 φορές σε συνέντευξη πριν σχεδόν 6 μήνες χωρίς να ‘χει ακούσει τίποτε που τότε. Οι υπόλοιποι εν έλαβαν καμιάν απάντηση. Τούτον εν ένα άλλο που τα παράπονά τους, εν υπάρχει σταθερή διαδικασία. Ζητούν που την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα στην ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεών τους.

“Οι πλούσιοι οι κινέζοι που έρκουνται πιάνουν αμέσως υπηκοότητα όμως” είπαν μας, “η υπηκοότητα τους τζείνους εν τα λεφτά”.

Αν τζαι βρίσκουνται σε πολυσύχναστο δρόμο, πολλά λλίος κόσμος επήεν να τους μιλήσει τζαι να ακούσει τι ζητούν. Επήεν μια ηλικιωμένη τζαι είπεν τους να παν πίσω στη χώρα τους, είπαν μας, τζαι ότι εν τους χωρεί ούλλους δαμέ. Πάει κάθε μέρα όμως ένας κύριος τζαι γεμώνει τους το ταγκούιν τους με νερό, τζαι σήμερα επήεν μια κυρία Μαρωνίτισσα τζαι επήρεν τους ψωμί.

Έννεν η πρώτη φορά που άνθρωποι, που υποτίθεται φιλοξενούνται τζαι βρίσκουν προστασία στην Κύπρο, εξαναγκάζουνται να απαιτήσουν με τούτο τον τρόπο τζίνα που δικαιούνται. Η καθυστέρηση της κυβέρνησης να εξετάσει τις αιτήσεις τους τζαι να αποφασίσει θετικά στα αιτήματά τους έν οφείλεται στη γραφειοκρατία ή στο φόρτο εργασίας, αλλά στον ρατσισμό τζαι την ξενοφοβία που καθορίζουν κυβερνητικές πολιτικές τζαι πρακτικές, τζαι που τόσο συχνά λειτουργούν υπεράνω που (τζαι ακυρώνουν) τες συμβάσεις που η ίδια η Κυπριακή Δημοκρατία υπόγραψε.

Συσπείρωση Ατάκτων
8 Οκτωβρίου 2016

Υ.Γ. Καθώς εκαθούμασταν τζιαμέ με τους πρόσφυγες, άνοιξεν το κατζιέλλι του πάρκινγκ της βουλής τζαι φκαίνει ένα γυαλιστερόν αυτοκίνητο με τον Χρίστο Χρίστου τζαι τον Λίνο Παπαγιάννη, βουλευτές του νεοναζιστικού ΕΛΑΜ. Έτσι για να μεν έχουμε αμφιβολίες για το τι είδους δημοκρατία έχου(με)ν απέναντί τους(μας).

Σήμερα 16 Νοεμβρίου οι πρόσφυγες που βρίσκονταν έξω από την βουλή ξεκινούν απεργία πείνας.

Το κράτος ουσιαστικά αρνείται να εφαρμόσει τους ίδιους του τους νόμους, χρησιμοποιώντας ως πρόφαση γραφειοκρατικά κωλύματα. Είναι ξεκάθαρο και από τις καθυστερήσεις αλλά και από τις κατά καιρούς δηλώσεις των αρμοδίων ότι δεν πρόκειται για γραφειοκρατικό πρόβλημα αλλά για θεσμοθετημένη ρατσιστική πολιτική.

VIDEO: syspirosiatakton.org/allilengii-stous-apergous-pinas-video/

Ο υπουργός, Σωκράτης Χάσικος, αρνήθηκε σήμερα (25/11/2016) να δει τους πρόσφυγες που απεργούν. Η ομάδα των 8 ατόμων εισέρχετε στην δέκατη ημέρα της απεργίας πείνας. Τα άτομα προέρχονται από τις 12 οικογένειες που έχουν κατασκηνώσει έξω από τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ένδειξη διαμαρτυρίας των γραφειοκρατικών καθυστερήσεων που αντιμετωπίζουν τους τρεις τελευταίους μήνες. Το αίτημά τους είναι όπως οι αιτήσεις τους επεξεργαστούν, όπως υποτίθεται ότι πρέπει να γίνει, σύμφωνα με το Νόμο πέρι Ιθαγένειας της Δημοκρατίας της Κύπρου και τους κανονισμούς και ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η διαμαρτυρία τους έχει αγνοηθεί τόσο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όσο και από τις αρμόδιες αρχές για πάρα πολύ καιρό, έτσι στις 16 Νοεμβρίου αποφάσισαν όπως κλιμακώσουν την διαμαρτυρία τους σε απεργία πείνας. Μέχρι στιγμής, τέσσερις από αυτούς, χρειάστηκε να νοσηλευτούν λόγω επιπλοκών στην υγεία τους, που προκύπτουν από την απεργία πείνας. Μεταξύ των απεργών πείνας υπάρχουν άνθρωποι με χρόνιες ασθένειες, όπως διαβήτη.

Παρέμβαση έξω από ΥΠΕΣ στις 24/11 για τους απεργούς πείνας

Αύριο Πέμπτη, 24 Νοεμβρίου στις 2 το απόγευμα, μαζευόμαστε έξω από το Υπουργείο Εσωτερικών για να απαιτήσουμε την άμεση ολοκλήρωση της εξέτασης των αιτήσεων για Κυπριακή Υπηκοότητα των προσφύγων οι οποίοι βρίσκονται εδώ και περισσότερες από 80 ημέρες έξω από την Βουλή των Αντιπροσώπων και οι οποίοι συνεχίζουν για 9η μέρα την απεργία πείνας. Δείχνουμε την αλληλεγγύη στους αγώνες τους απέναντι σε ένα κράτος που ρατσιστικά αρνείται να εφαρμόσει τους νόμους του. Όσες και όσοι μπορούμε να είμαστε εκεί!

Σήμερα, Πέμπτη 24 Νοεμβρίου, πραγματοποιήθηκε παρέμβαση έξω από το Υπουργείο Εσωτερικών από την Συσπείρωση Ατάκτων και την ΚΙΣΑ, για να τονιστεί η σοβαρή απειλή που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες για την υγεία τους, και να απαιτήσουν όπως οι αιτήσεις για ιθαγένεια επεξεργαστούν άμεσα, πριν οι πρόσφυγες υποστούν μη αναστρέψιμες βλάβες για την υγεία τους.

Καθώς ανάμεναν τον υπουργό να τους συναντήσει, μιά από τις απεργούς πείνας κατέρρευσε από εξάντληση. Η αστυνομία προσπάθησε να κρύψει το γεγονός, ζητώντας από τα άτομα να την μεταφέρουν ιδιωτικά στο νοσοκομείο, αντί να καλέσουν οι ίδιοι ασθενοφόρο. Παροχή Πρώτων βοηθειών έγινε άμεσα από άτομα που ήταν εκεί, αλλά το ασθενοφόρο έφτασε αργοπορημένα 20 έως 25 λεπτά πιο μετά. Καθώς περιμέναμε το ασθενοφόρο, ένα μέλος της αστυνομίας ακούστηκε να κάνει ρατσιστικά σχόλια.

Τελικά, μια υψηλόβαθμος Λειτουργός από το Υπουργείο. βγήκε και συναντήθηκε με εκπρόσωπο της ΚΙΣΑ (αλλά αρνήθηκε να δει τους ίδιους τους πρόσφυγες), και τελικά υποσχέθηκε να εξετάσει άμεσα τις εκκρεμούσες αιτήσεις. Οι πρόσφυγες όταν άκουσαν την υπόσχεση, σχολίασαν ότι έχουν λάβει την ίδια υπόσχεση πολλές φορές στο παρελθόν.

ΕΚΤΑΚΤΟ: Δέσμευση ΥΠΕΣ για εξέταση των αιτήσεων των προσφύγων – Να τους κρατήσουμε υπόλογους!

Σήμερα, 9 Δεκεμβρίου, μετά από αγώνα 100 και πλέον ημερών, εκ των οποίων οι τελευταίες 20 με απεργία πείνας, οι 12 οικογένειες προσφύγων που διαδήλωναν ενάντια στην ρατσιστική γραφειοκρατία που καθυστερούσε αδικαιολόγητα τα έννομα αιτήματα τους για πολιτογράφηση, όπως προβλέπει η νομοθεσία της ΚΔ, έλαβαν γραπτή δέσμευση από τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών ότι επιτέλους θα προχωρήσουν με την κλήση τους σε συνέντευξη, όπως προβλέπεται.

Η γραπτή δέσμευση του Υπουργείου επιτρέπει στους πρόσφυγες να τερματίσουν την απεργία πείνας. Σημειώνουμε ότι η μακρά διάρκεια της απεργίας πείνας προκάλεσε σοβαρά προβλήματα υγείας στους διαμαρτυρόμενους, με έναν από αυτούς να εξακολουθεί να βρίσκεται υπό νοσηλεία.

Είναι καθήκον μας να κρατήσουμε το Υπουργείο υπόλογο και να διασφαλίσουμε ότι η δέσμευση για την διεξαγωγή των συνεντεύξεων και την ολοκλήρωση της διαδικασίας σε εύλογο χρονικό διάστημα θα τηρηθεί αυτή την φορά, χωρίς αυθαιρεσίες από το μέρος της γραφειοκρατίας.

Your Struggle is Our Struggle

In the early morning of the 29th of November, three of our fellow humans lost their lives on the road. They were ‘burried under a mountain’. They became the victims of corporate greed, where companies acquire the priviledge to destroy our mountains for profit, whilst they are not even made to fix the public infrastructure they destroy. Victims of corporate greed, which exploits its workers, making them work to exhaustion, making them a danger on the already dangerous roads. Victims of religious fundamentalism which made them drive to school and to work in darkness. Victims of a government not willing and not able to protect its own citizens.

We are in solidarity with the people who are en masse in the streets in northern part of Cyprus. People should not be made to put their lives at risk all the time; on the roads, at school, in the hospitals, at their work. We stand in solidarity with people in the North who are in the streets to reclaim their agency from any company, government or colonial power who considers them to be dispensable on the alter of profit and negotiating power. At the same time, we acknowledge our role in this situation. We acknowledge that the current isolation of the nortern part of Cyprus intensifies their vulnerability to social and environmental injustices and to corruption. We promise to intensify our struggle to unify our island and break their isolation.

Syspirosi Atakton, 2nd December 2016

Δεν φοβόμαστε

Την Τρίτη, μετά το τέλος της δικοινοτικής εκδήλωσης για την επανένωση της Κύπρου, που έγινε στο γήπεδο Τσεττίν Καγιά, και καθώς έφευγε ο κόσμος, έκανε την εμφάνισήτης υπό την προστασία της αστυνομίας μια μικρή ομάδα θλιβερών φασιστών. Εμφανίστηκαν μασκοφορεμένοι, κρατώντας ελληνικές σημαίες και φώναζαν υβριστικά συνθήματα εναντίον όσων δεν συμμερίζονται την μεγάλη τους ιδέα για διχοτόμηση. Μετά από κανένα μισάωρο επίδειξης της γελοιότητάς τους αποχώρησαν από τον χώρο.

Είναι ενδιαφέρον ότι μια εκδήλωση για την ειρήνη και την επανένωση στην οποία απαγγέλθηκαν ποιήματα και ακούστηκαν τραγούδια θεωρήθηκε αποκρουστική

από τους φασίστες και στόχος επίθεσης. Η εμφάνισή τους, βέβαια, στον συγκεκριμένο χώρο δεν μας εκπλήσσει μιας και είναι αναμενόμενο τα διάφορα φασιστοειδή να επιχειρούν με διάφορες προβοκάτσιες να εκφοβίσουν την κοινωνία. Δεν πρόκειται, επίσης, για κάποιο μεμονωμένο γεγονός μιας και ήδη έχουν γίνει μία σειρά από φασιστικές επιθέσεις το τελευταίο διάστημα, όπως οι επιθέσεις εναντίον Τουρκοκυπρίων έξω από το οίκημα του Αποέλ σε ανύποπτο χρόνο και στον Άγιο Δομέτιο ανήμερα της προηγούμενης δικοινοτικής εκδήλωσης καθώς και η αναγραφή υβριστικών (και ανορθόγραφων) συνθημάτων έξω από τα κτήρια της ΠΕΟ και της ΕΔΟΝ στην Λεμεσό την περασμένη Τρίτη.

Είναι σαφές πως όσο επιτρέπουμε ως κοινωνία στους φασίστες να βγαίνουν από τις τρύπες τους, τόσο περισσότερο θα αποθρασύνονται και θα εντείνουν τις τραμπούκικες επιθέσεις τους με σκοπό να σπείρουν τον φόβο. Για εμάς, το ζητούμενο είναι ακριβώς αυτό, να μην ενδώσουμε στους εκφοβισμούς τους και να συνεχίσουμε να βγαίνουμε στους δρόμους εντατικοποιώντας τους αγώνες μας για την ειρήνη και την επανένωση της Κύπρου.

Συσπείρωση Ατάκτων, 17 Ιανουαρίου 2017

Επανενωμένη Αποστρατιωτικοποιημένη Κύπρος - Η ειρήνη εννά ρτει που 'ννα φύουν ούλλοι οι στρατοί

Τα τελευταία 11 χρόνια πορευόμαστε για μια αποστρατιωτικοποιημένη Λευκωσία, για την αποστρατιωτικοποίηση των ζωών μας. Φέτος, η πορεία πραγματοποιείται σε μια στιγμή που οι διαπραγματεύσεις για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος βρίσκονται σε κρίσιμο σημείο. Θα πορευτούμε μαζί, διασχίζοντας τα «σύνορα» που μοιράζουν την παλιά πόλη, σε μια κοινή πορεία από τον βορρά στον νότο και από τον νότο στον βορρά, όπως κάναμε για πρώτη φορά πέρσι, απαιτώντας μια Επανενωμένη Αποστρατιωτικοποιημένη Κύπρο.

Παραμένουμε σταθεροί/ές στη θέση μας για πλήρη αποστρατιωτικοποίηση της Κύπρου για την οποία αγωνιζόμαστε εδώ και χρόνια μαζί, Τ/κ και Ε/κ ακτιβιστές /ριες. Θεωρούμε ότι στην ομοσπονδιακή Κύπρο θα χρειαστεί ένα νέο σύστημα ασφάλειας, όμως ξέρουμε ότι μεσοπρόθεσμα το αίσθημα ασφάλειας μπορεί μόνο να βασιστεί στην οικοδόμηση μιας ομοσπονδιακής πολιτικής συνείδησης της ολικής Κύπρου. Την ασφάλεια δεν μπορεί να την εγγυηθεί κανένας στρατός. Μόνο από κοινού, Ε/κ και Τ/κ, θα μπορέσουμε να εμπεδώσουμε την ασφάλεια στο νησί.

Εμείς, οι άνθρωποι της Κύπρου, και από τις δύο πλευρές της Πράσινης Γραμμής, προσκαλούμε όλες και όλους που τάσσονται ενάντια σε όλους τους στρατούς που βρίσκονται στο νησί, όλες και όλους που θέλουν μια Επανενωμένη, Ομόσπονδη Κύπρο. Ας ενώσουμε δυνάμεις και ας απαιτήσουμε να αποστρατιωτικοποιηθεί η χώρα από όλους τους στρατούς - τον τουρκικό, τον ελληνικό, το βρετανικό, το στρατό των Ηνωμένων Εθνών και τους δύο κυπριακούς και ας σταθούμε αλληλέγγυοι ο ένας στον άλλον. Έχουμε πολλούς αγώνες ακόμη να δώσουμε και θα τους δώσουμε μαζί, ώσπου και ο τελευταίος στρατιώτης -ντόπιος και ξένος- σταματήσει να είναι στρατιώτης.

ΕΞΙ ΣΤΡΑΤΟΙ, ΕΝΑ ΝΗΣΙ
ΩΡΑ ΝΑ ΠΑΝΕ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥΣ
ΩΡΑ ΓΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
Συνέλευση για μια Αποστρατιωτικοποιημένη Λευκωσία

Η Λύση του Κυπριακού ως Διαρκής Διαδικασία: Οι Αγώνες του Κινήματος ενάντια στον Εθνικισμό

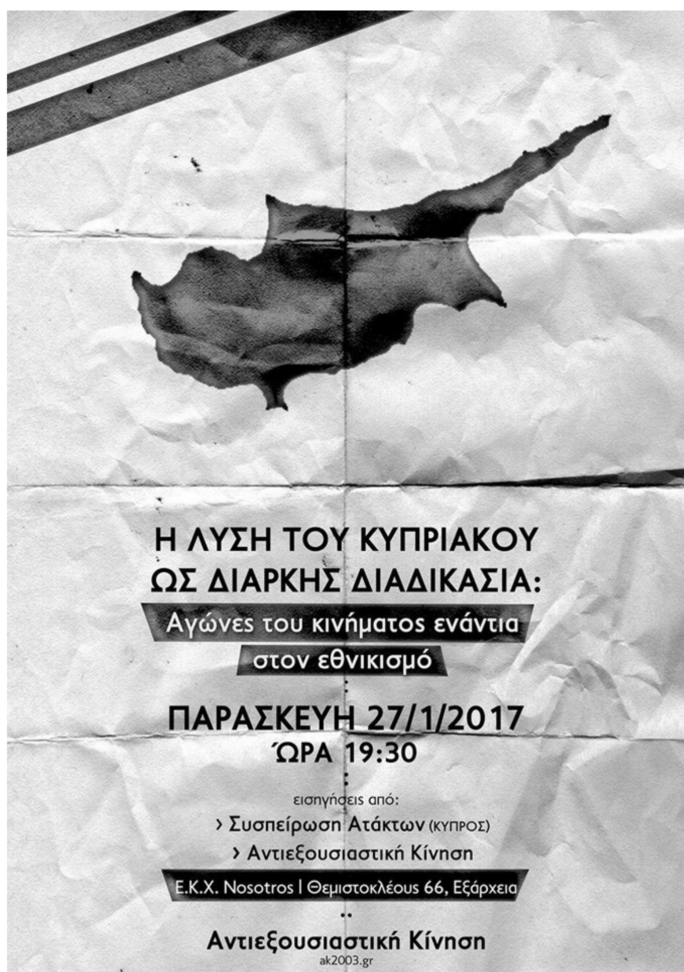
Η Συσπείρωση Ατάκτων και η Αντιεξουσιαστική Κίνηση στην Ελλάδα διοργανώνουν παρουσίαση με θέμα "Η Λύση του Κυπριακού ως Διαρκής Διαδικασία: Οι Αγώνες του Κινήματος ενάντια στον Εθνικισμό", στις 27 Γενάρη ώρα 19:30 στο Nosotros.

Δελτίο Τύπου της ΑΚ

2004. 2010. 2017. Το κυπριακό επανέρχεται στην διπλωματική πραγματικότητα και την επιχειρηματική σκακιέρα για να ακονίσει τους αλληλοσυγκρουόμενους εθνικισμούς Ελλάδας και Τουρκίας ταυτόχρονα με την ατσαλένια αποικιοκρατική κυριαρχία.

Με ή χωρίς σχέδιο, η Κύπρος, από τη δεκαετία του ’50 όταν ο ελληνικός εθνικισμός εγκαταστάθηκε για τα καλά στο νησί, με την απαραίτητη συνδρομή της εκκλησίας, μετατρέπεται σε ιδανικό πεδίο ώστε να ξεδιπλωθούν τα σχέδια του εκάστοτε εθνικιστή: λήσταρχου, τεχνοκράτη, δεξιού και αριστερού πατριώτη. Είτε τον λένε Κοτζια είτε Ερντογάν. Είτε σκορπά το πατροπαράδοτο δηλητήριο του εθνικισμού της "μητέρας -πατρίδας" είτε το μεταλλαγμένο προϊόν του καπιταληστρικού μέλλοντος.

Γρίβας, Γιωρκάτζης, Ντενκτάς είναι πρόσωπα που συμπυκνώνουν με αιματοβαμμένο τρόπο την ιστορία του κυπριακού ως θέμα διαμοιρασμού της εξουσίας μεταξύ των πολιτικών ελίτ, συγκαλύπτοντας την καταστροφή της κοινής κυπριακής κουλτούρας και των μικρών κοινοτήτων μέσω της συγκρότησης εθνοκρατους, ενός θεσμού που προωθεί την ομογενοποίηση, την ομοιομορφία, την υπακοή, τον μιλιταρισμό.

Σε αυτόν τον χορό των εθνικιστών – τεράτων το διεθνές κεφάλαιο δεν θα έμενε απέξω υποσχόμενο την "κόλαση" του καπιταλιστικού ονείρου.

Οι κύπριοι / ες και από τις δυο πλευρές γνωρίζουν όμως καλά ότι υπάρχει λύση, λύση που μόνον η αυτόνομη ακηδεμόνευτη κοινωνική κίνηση μπορεί να επιβάλλει – προωθώντας την αποστρατιωτικοποίηση, ρίχνοντας τα συρματοπλέγματα που διαχωρίζουν το νησί, τα τείχη μεταξύ των ανθρώπων και τα εμπόδια που θέτει η ύπαρξη του Κυπριακού στην κοινωνική πρόοδο και στη ριζοσπαστική δράση. Αναγνωρίζουν τις προοπτικές που θα δημιουργήσει η επίλυσή του, και την δυναμική που θα ανοίξει για την υπέρβαση της ηγεμονίας των εθνικιστικών ιδεολογιών, και την αναίρεση της γεωγραφικής διαίρεσης του νησιού.

Οι διαδηλώσεις των Τουρκοκυπρίων το 2011, το κίνημα του Occupy μεταξύ 2011-12 και πολλές κοινές αντιμιλιταριστικές, εκπαιδευτικές και περιβαλλοντικές δράσεις κράτησαν τις γέφυρες της επανένωσης ανοικτές.

Σήμερα η πολιτική επίλυση του κυπριακού προβλήματος στη βάση της Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας (ΔΔΟ) είναι κάτι περισσότερο από απαραίτητη, μέσα από μία νέα αντίληψη του «κοινού», γεωγραφικού, οικολογικού, ιστορικού, κοινωνικού και πολιτιστικού χώρου, ως χώρου ελευθερίας, όπως επισημαίνει η "Συσπείρωση Ατάκτων".

Με συντρόφους από τη Συσπείρωση Ατάκτων θα συζητήσουμε τη λύση του κυπριακού ως διαρκούς διαδικασίας και τους αγώνες του κινήματος ενάντια στον εθνικισμό, την Παρασκευή 27 Ιανουαρίου 2017, στις 19:30 στον ελεύθερο κοινωνικό χώρο Nosotros (Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια).

Αντιεξουσιαστική Κίνηση Αθήνας

Μπορείτε να ακούσετε την καταγραφή της εκδήλωσης στο Αρχείο Πολυμέσων της σΑ: https://archive.syspirosiatakton.org/h-lisi-tou-kipriakou-os-diarkis-diadikasia.html

The edge of passion

by Mahmut Alsarsewi

The edge of passion
Nothing more ..
A wing closes his eyes in the air
and a violin
a lonely violin tilling the flame
…………………………………………..
Take me back, my beloved
one more time
and sleep ..
as a wound on papers shoulder..
O insightful words ..
how beautiful when rainy clouds could heal
feelings of fear inside of you
……………………………………………
you read birth
as feather standing in nonsense ..
They name salt
the open mouths before you
the midwives, and ..
everything is just waiting you , for once
To scream so deep
So deep, nothingness
…………………………………………
Even the slopes
added their night to the entrance ..
Even the tombs were certain
of the beauty of her laughter by the fences..
Even the soil is no longer concerned
with the tears of the god ..
…………………………………………..
Follow the fire, then
To reach the pearls of her next step
let her pass
before she marries the words
…………………………………………………
So, take me back, my beloved
take me back
for me to be faithful
To what falls of your darkness..
To what scatters
from the ruins of your dust..
To what brings me back
to my fleeting moment ..
……………………………………………..
Nothing more ..

A name of sand in a corner of a distant eye..
A window of an old night
never been stepped by holes ..
and some cloud
If only some cloud ..
never been hanged, by tyrants
on a pin of blood
……………………………………………..
all the doorsteps took their arches from the ribs
all the columns emerged from the riot of our
darkness
all the houses agonized to live inside of us

These are not the trees or their lusts
not the spring or it's full vessel
these are not our brimful throats inside the meaning
These are .. dead bodies
………………………………………………
Nothing more..
The awakening of the well
between two butterflies ..
The friction of words in the memory of rain
Each time the river says: I am to return
Each time the soil says : I am to arrive
Each time I see you
I find a new story to the origins of this world
…………………………………………..
The eye look
The eye look only
That cunning sparrow over the mountains
That sudden rain in the wood of senses
The eye look only
…………………………………………..
Oh, god
The neck and the flood of its bay
The throat and the plow of its prayers
The chest.. is where man belongs
A sun just lost its bracelet
A sacred foam
A silver that pervades the clouds
no..
Two lines rushing under the shirt
how vast is the reading!
…………………………………………..
The pouring of wind..

The vivid infatuation on emergence..
The waist and the blooming shade before spring..
The breast and the wisdom of early morning..
What a poem!!
…………………………………………….
Maybe the canary
is the half of your first sentence
it's too stirring
it's too out of reach
the tattoo of ink right there
……………………………………
It is not the astonishment what is fencing
the garden of your palm wave
not the sky or the stars
what is showing off
on your knee
under the rain
It's not the wells what says: here I am
stretch out your hand for the days to breath
……………………………………………..
You were high
A thousand flock
Coming out from me
In chasing the mad embers
………………………………………………..
I said to you : I fear leaving
the singular was not to exceed
the numerous was not to be countable
and you were
the unity of the depths
……………………..
You were wiping the glass
so the tremble of your blood
can overcome the morning lust
……………………………………………….
You lost the sound
how many times you lost it
to find your echo
in the verdancy of some waiting
…………………………………………….
With the lively night
with the hesitant mare in summer
my roses grow
my roses that your palm put
in the vessel of the flood
………………………………..
I wish you did not forgive
The music its ability
The rose its endurance
The sun for kissing your hand
……………………………………………….
Each time your smile says : yes
I'm chased by the submission of prayers

………………
Hey you
How did you convince the benches of remembering
the houses of beating
How did you convince my soul of a new quake
……………………………………………………..
Deny as you wish
lock the door of assurance
forget everything you know about me
one gesture of silence
is just enough for me
to be obvious inside of you
………………………………
Never apologize to any one
never apologize
for it is sufficient to you
this horizon of infinity
……………………………………….
so high
as if the waves are waiting your sign to be completed
as if my blood is climbing the columns of your flame
and under its feet
the sky is melting
…………………………………………..
Never apologize
between dawn and dawn
was your emergence
between fire and fire
you were leading the hours
how possible to mean you and just go ..
you are the meaning
……………………………………………………
I can't remember anything of me
a rain that knows
a recitable flame
an almond drifting away from its lust
god..
never apologize now
…………………………………………………
A mad moon feather
that was trembling when you were whispering
another earth that was spinning
in the soar of your femininity
……………………………………..
Oh, god
This is my step as it always was
a city that is fenced with craters
………………………………………………….
At darkness
I ring the bells of our new bodies
our bodies that are filled with wings
grief, with dynamite and lusts
our bodies that are haunted with attention
never go to sleep

……………………………………………
I am the distant one
I am never the definite
each time my ribs decrease
I find a heart running toward the truth
…………………………………………….
Breathlessness possesses me
On the passages of eternity
……………………………………..
Each time the jasmine comes late
The memory of my childhood stumbles
………………………………………..
Don't cut the blueness of my fear
Don't awaken the thorn in it
……………………………………..
One awakening is enough
to seduce the trees
One wave is enough to erase the waiting
and a moment of rain..
only one moment of rain
just enough for my soul to pour down
on the slopes of missing
……………………………………….
Don't wipe the rain from your eye looks
let the fences fall apart
and the trees insatiably
gazing at trees
for at far distance
there is a silence never been written yet
…………………………………………..
So, listen to me
listen carefully
The sky is small between the ribs
The winter is shrinking on my fingers
And everything around me decreases
listen to me
listen carefully
I am missing you
………………………………………
Maybe it's my forgotten half
what aches now
cold and lonely
on the sill of contrasts
Maybe it's my mirror
what is stirring the horses here
fevered by its isolation
on the wall
…………………………………………..
Maybe I am .. yes I am
what is being searched for
by this wounded absence
………………………………………
Leaving frightens me
and the smell of returning
fills my heart with tears
………………………………………..
My blood is lightening
so often my blood lightens
the darkness of the seventh heaven
……………………………
So, listen to me
listen carefully
what names could I repeat?
In what masks shall I stay?

the two voices ..
the contrast of diversity
the stream of the one
my wings that are intentionally hidden
Oh, god
How deep the screams of the blind
…………………………………………………
This lasting chain is my voice
This steep fountain is my silence
Who can complete me after madness?
……………………………………………
My inner antagonist steps ahead
from a height
he steps a head seeking
the extent of his ruthlessness
he searches the cellars of the unseen
to fill the vessel of doubt
……………………………………………….
No one ever dwelled in the wilderness of his echo
this, who's accompanied by ghosts
……………………………………..
So listen to me
listen carefully
what grows behind the trembling
is my longing
what screams between the ribs
Is my echo
what rebels..
what rejuvenates ..
what some of my absence ..
nothing more ..
nothing more…

(translated by Kivh Gahgah)

Mahmut Alsarsewi is a Palestinian refugge that fled Syria in 2015 with his family, with a killer-boat, travelling to Greece. The boat maydayed somewhere outside Limassol and the refugees were rescued by the Cypriot authorities and placed in the refugee camp in Kofinou. It was one of the first times that a refugee boat was reaching the coast of Cyprus and the first time the myth about "refugees coming and stealing our jobs" vanished from the Cypriot racist mentality. When the boat reached the harbor however, the refugees refused to disembark. They knew that since Cyprus is an island, and also not part of Schengen, their mobility would be hindered and thus they would be trapped here.

BİRLEŞİK ASKERSIZ KIBRIS

RE-UNITED DEMILITARISED CYPRUS

ΕΠΑΝΕΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ

Barış tüm ordular
gittiğinde gelecek
DEMILITARISED NICOSIA
Η ειρήνη εννά 'ρτει που
'ννα φύουν ούλλοι οι στρατοί

4/3/2017

14:00(south)/15:00(north) Sarayönü

15:00(south)/16:00(north) Ledras-Lokmaci checkpoint

Συνέλευση για μια αποστρατιωτικοποιημένη Λευκωσία
Askersiz Lefkoşa İnsiyatifi
Assembly for a demilitarised Nicosia